

שריבי אזר

פרשת

וישלה

תשפ"ד

336

משיעוריו השבועיים של

הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

שְׁעוֹדִים

שְׁעוֹד שְׁנַמְסֵר אַחַר סְעוּדָה שְׁלִישִׁית שַׁבַּת קֹדֶשׁ וַיֵּצֵא י"ב בְּסֻלּוֹ

השְׁעוֹד הַשְּׁבוּעִי בַסֶּפֶר הַקְּדוֹשׁ פֶּלֶא יוֹעֵץ

נִחְתְּכוּ לָהֶם הַרְגָּלִים, כִּי הָיוּ הוֹלְכִים לְדַבֵּר עִבְרָה.

כִּי אָדָם חוֹשֵׁב ש'הַכֹּל מִתֵּר, אִם הוּא בְּחוֹר הַכֹּל מִתֵּר, הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת עֲבֻרוֹת כְּמָה שֶׁהוּא רוֹצֵה, בְּסוּף נִחְתְּכִים לוֹ הַרְגָּלִים. וְאַחֲרֵי זֶה, הוּא מִתְחַתֵּן הוּא חוֹשֵׁב עוֹד פְּעַם ש'מִתֵּר הַכֹּל, אִזּוֹ גַם נִחְתְּכִים לוֹ הַרְגָּלִים. זֶה הַסֶּבֶה. אָדָם צָרִיף לְדַעַת שְׁכָל מָה שְׁאֲנָשִׁים מְתִים זֶה רַק בְּגִלְל הַיַּחֲוֹד — שְׁעוֹשִׁים יַחֲוֹדִים לֹא טְהוֹרִים.

וַאֲיֵן אִשָּׁה אֶלֶּא לְבָנִים, כִּי כָּל הַחֲתָנָה זֶה לְהַקִּים בֵּית, אָדָם צָרִיף לְשַׁבֵּת עִם אִשְׁתּוֹ כָּל יוֹם שְׁעָה, לְלַמֵּד אֶתְּהָ הַלְכוֹת מִתְּנָה הַלְכָה ד', יֵשׁ עֲקָדִים נְקָדִים

[הַתְּאוּוֹת] זֶה הַסֶּבֶה לְכָל הַגְּרוּשִׁין, אִזּוֹ

ה'פֶּלֶא יוֹעֵץ" מְסַבֵּר בְּאוֹת ז' שְׁתִּשְׁעִים וְתִשְׁעֵי מְתִים בְּגִלְל רַב תִּשְׁמִישׁ — שְׁאָדָם חוֹשֵׁב ש'עֲכָשְׁיוּ יֵשׁ חֲתָנָה אִזּוֹ הַכֹּל מִתֵּר, וְזֶה טְעוֹת נוֹרָאָה, הַכֹּל נִהְיָ אֲסוּר פִּי שְׁתִּים, "וַיִּגְעַר בְּיָצָר הָרַע מִן הַנְּשׂוּאִים", שְׁעֲכָשְׁיוּ הַכֹּל מִתְחִיל לְהִיּוֹת אֲסוּר אֲסוּר גְּמוּר, יוֹתֵר חֲמוּר מִלְּפָנֵי הַחֲתָנָה. לְפָנֵי הַחֲתָנָה לֹא הָיָה שׁוֹם נְסִיּוֹן, רַק לְמִי שְׁעוֹשָׂה עֲבֻרוֹת.

מִי שְׁעוֹשָׂה עֲבֻרוֹת לְעוֹלָם לֹא יִתְחַתֵּן. לְכֵן חֲתָלִים נִחְתְּכִים לָהֶם הַרְגָּלִים — כִּי הִלְכוּ לְדַבֵּר עִבְרָה, כָּל הַחֲתָלִים נִחְתְּכִים לָהֶם הַרְגָּלִים הַיּוֹם, וְכִבֵּר מְאוֹת חֲתָלִים

וּבְרָדִים¹, יִצְחָק זָכָה לְעֶקְדִים, וְעַקֵּב לְנֶקְדִים. וּלְבְרוּדִים זָכָה לְעֶקְדִים, יוֹסֵף.
 בְּרָדִים זֶה חֶסֶר הַדָּף, אֲבָל אֶפְלוּ שׁוּזָה חֶסֶר אֶפְשָׁר לְלַמֵּד, זֶה לֹא נוֹרָא, אֶפְשָׁר לְלַמֵּד אֶפְלוּ שֶׁהַדָּף הַזֶּה אֵינְנוּ. אִזּוּ כָּל אֶחָד יִלְמַד עֶקְדִים נֶקְדִים בְּרָדִים כָּל אֶחָד יִצְטַרֵּף לְלַמֵּד עַד הַבִּקְרָה עֶקְדִים נֶקְדִים וּבְרָדִים, (אֶפְלוּ שְׂאִין לָכֵס אֵת זֶה, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִין לָכֵס אֵת זֶה, אִזּוּ בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ תִּלְמְדוּ

כָּל אֶחָד יִלְמַד אֵת הַלְקוּטֵי הַלְכוֹת, אֶפְלוּ שֶׁחֶסֶר לוֹ אֵת הַדָּף הַזֶּה², אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁלְּכָל אֶחָד חֶסֶר הַדָּף הַזֶּה, עֶקְדִים נֶקְדִים

מראי מקומות והערות

יְקָדֵם שְׂמוּלֵידוֹ וּמַחְדָּשֵׁיו אִיזָה דְבָר לְאִמְתּוֹ צָרִיכִין לְהַפְכוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ מִתְחֵלָה בְּכַמְהָ בְּחִינוֹת. וְאַחַר כֵּן מְבַרְרִין הַשִּׁבְרִים וּמַחְבְּרִין אוֹתָם וּמְתַקְּנִים אוֹתָם עַל יְדֵי תוֹסֶפֶת הַשֶּׁכֶל חֲדָשׁ שֶׁמִּמְשִׁיכִין, וְאִזּוּ בּוֹנוֹן וּמְשַׁלְּמִין הַחֲדוּשׁ עַל מִתְקַנְתּוֹ בְּיָדוֹ, וּמוֹכֵן כֵּן זֶה לְמִי שְׂאֵכָה לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁיו. אוֹ אֶפְלוּ אִם אֵינִי מְחַדָּשׁ בְּעֶצְמוֹ רַק שֶׁמְעַזֵּן בְּסִפְרֵים וּמְבִין דְּרָכֵי הַחֲדוּשׁ, כִּי עַל פִּי רַב צָרִיכִין מִתְחֵלָה לוֹמַר כַּמְהָ סְבָרוֹת וְלִבְנוֹת כַּמְהָ בְּנִינִים שְׂאִינֵם מִתְמַיְמִים שְׂאִין יְכוּלִין לְבָרֵךְ עַל יָדָם הַתְּלָכָה וְהַחֲדוּשׁ לְאִמְתָּתוֹ. וְזֶה בְּחִינַת בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן, בְּחִינַת שְׁבִירַת הַמְּלָכִים, בְּחִינַת עוֹלָם הַנֶּקְדִים שֶׁלֵּךְ זֶה נִעְשֶׂה בְּעַת שְׂמוּצִיאֵין הַשֶּׁכֶל מִכַּח אֶל הַפְּעַל שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּנוֹן הַעוֹלָמוֹת, כִּי בְּלֶס בְּחֻקְהָ עֲשִׂיתָ פִּי¹. וְאַחַר כֵּן אֵף עַל פִּי שֶׁלֵּךְ הַסְּבָרוֹת וְהַשְּׁכָלִיּוֹת שֶׁהוּצִיא בְּתַחֲלָה לֹא נִתְקַיְמוּ וְנִשְׁבְּרוּ, אֵף עַל פִּי כֵן צָרִיכִין לְחַזֵּק עֲצֻמוֹ אַחַר כֵּן וּלְלַקֵּט וּלְבָרֵךְ מִהֵם כַּמְה נֶקְדוֹת טוֹבוֹת כַּמְה סְבָרוֹת יִשְׁרוֹת שֶׁנִּמְצְאוּין וּמְפָרְזִין בָּהֶם. וְלְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם שֶׁלֵּךְ חֲדָשׁ וּלְחַבְּרֵם אֲלֵיהֶם וּלְקַבֵּץ אוֹתָם יְהוּד עַד שֶׁנִּשְׁלַם הַבְּנוֹן וְהַחֲדוּשׁ עַל אִמְתָּתוֹ, וְזֶה בְּחִינַת עוֹלָם הַתְּקוּן, בְּחִינַת עוֹלָם הַבְּרָדִים, וְזֶה בְּחִינַת שֶׁלֵּךְ הַנֶּקְמָה שֶׁהוּא עֶקְרָה יָאִים הַדְּבָר עַל מְכוּנוֹ, (וְעַזֵּן בְּעֵין חַיִּים וְתִבְרִי).

1 ליקוטי הלכות חושן משפט הלכות מתנה ד אות יד
 (יד) וְזֶה בְּחִינַת עֶקְדִים נֶקְדִים וּבְרָדִים, הֵם בְּחִינַת גְּנוּזֵי בְּחִינַת כְּלִיִּית הַגְּנוּזֵי שֶׁהֵם גְּדֻלַּת הַבוּרָא שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְכַנְעִין כַּח הַמְּדוּמָה, כַּח הַבְּהֵמִיּוּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת צֹאן וּמְבַרְרִין הַטוֹב, שֶׁהֵם בְּחִינַת צֹאן קְדָשִׁים, צֹאן יַעֲקֹב, בְּחִינַת "וְאַתָּן צֹאנִי צֹאן מְרֻעִיתִי אֲדָם אֲתֵם" (יִתְזַקָּאל לד). וְעַל יְדֵי הַגְּנוּזֵי שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְכַנְעִין הַמְּדוּמָה עַל יְדֵי זֶה וּזְכוּין אֶל הַשֶּׁכֶל בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁהוּא שֶׁלֵּךְ בְּכַח וּשְׁכָל בְּפַעַל וּשְׁכָל הַנֶּקְמָה. וְזֶה גַם כֵּן בְּחִינַת עֶקְדִים נֶקְדִים וּבְרָדִים, שֶׁהֵם כָּל כֹּל הַמַּחְזִין וְהַשְּׁכָלִיּוֹת שֶׁהֵם כָּל כֹּל הַעוֹלָמוֹת וְהַשְּׁתַּלְשּׁוּלֹתָם מֵרֵאשִׁית עַד סוֹף שֶׁלֵּסָם תְּתַהוּ עַל יְדֵי חֻקְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁתְּנוּב: "בְּלֶס בְּחֻקְהָ עֲשִׂיתָ", כִּי אֵיתָא בְּעֵין חַיִּים שֶׁתַּחֲלַת שְׂרָשׁ הָאֲצִילוֹת וְכָל מַה שֶׁנִּתְהַוֶּה שֶׁם יִקְרָא בְּשֵׁם עוֹלָם הָעֶקְדִים, וְאַחַר כֵּן נִמְשָׁד אִוְרוֹת הַשְּׁבָעָה מְלָכִין מְדֻמָּאִין דְּמִיתוּ, כִּי הִיָּה בָהֶם מִיתָה וּשְׁבִירָה יְכוּ, וְזֶה בְּחִינַת עוֹלָם הַנֶּקְדִים, וְאַחַר כֵּן הִיָּה עוֹלָם הַתְּקוּן שֶׁעַל יְדֵי זֶה עֶקְר הַתְּהוּוֹת וְקִיאִים כָּל הַעוֹלָמוֹת מִתְחֵלַת הָאֲצִילוֹת עַד סוֹף הָעֲשִׂיָּה וְזֶה בְּחִינַת בְּרָדִים, וּמֵאלוּ הַשְּׁלִישָׁה בְּחִינוֹת, שֶׁהֵם עֶקְדִים נֶקְדִים וּבְרָדִים, נִמְשָׁד וְנִשְׁתַּלְשַׁל בְּחִינַת הַשְּׁלֵשׁ בְּחִינוֹת שִׁישׁ בְּשֶׁכֶל, שֶׁהֵם שֶׁלֵּךְ בְּכַח יְכוּ, כִּי שֶׁלֵּךְ בְּכַח זֶה בְּחִינַת עֶקְדִים שֶׁשֵּׁם אֵין שׁוּם הַשְּׁגָה, כִּי הוּא קֹדֶם הָאֲצִילוֹת וּמִשָּׁם נִמְשָׁד בְּחִינַת שֶׁלֵּךְ בְּכַח. וְאַחַר כֵּן מוּצִיאֵין הַשֶּׁכֶל מִכַּח אֶל הַפְּעַל, וְאִזּוּ נִתְהוּין הַשְּׁבָעָה מְלָכִים הַנִּלְ שֶׁהֵם שְׂרָשׁ הַשְּׁבָעָה מְדוּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת ז' יְמֵי הַבְּנוֹן, אֲבָל שֵׁם יֵשׁ עֲרוּן בְּחִינַת שְׁבִירָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְבָרֵךְ הַשֶּׁכֶל לְאִמְתּוֹ בְּתַחֲלָתוֹ מִיָּד,

2 [מורינו הרב חוור בשיעור זה פעם אחר פעם על עניין זה שלא בכל ליקוטי הלכות יש את הדף הזה, וכשביקשנו לתיקן לגליון זה את דברי הליקוטי הלכות הללו, נוכחנו לראות שבמאגר בו לעולם קיימים כל הספרים בשלמותם חסר דוקא קטע זה בליקוטי הלכות!]

יִדְעַ אִיפֹה זֶה קְטָנוֹ, נִחַפֵּשׁ אֶת זֶה...).

**אִז אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת שְׁחַתָּנָה זֶה
לֹא שֶׁעֲכָשׂוּ הַכֹּל מִתָּר', אֶלֶּא
חַתָּנָה זֶה "עֲכָשׂוּ הַכֹּל אֲסוּר",
אִם אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל מִתָּר' יֵצֵא**

אֶת זֶה, אֶפְשָׁר לְדַעַת אֶת זֶה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ – עֲקָדִים
נְקָדִים בְּרָדִים, אִז כָּל אֶחָד יִרְאֶה לְהַשְׁיֵג לְקוּטֵי
הַלְכוּת שֶׁיֵּשׁ שָׁם עֲקָדִים נְקָדִים בְּרָדִים, בְּלִקוּטֵי
הַלְכוּת שְׁמוֹדֶפִּיסִים בְּשׁוּבוֹ בְּנִים זֶה לֹא נִמְצָא,
חֲפִשְׁתִּי, זֶה לֹא נִמְצָא, אִז כָּל אֶחָד יִרְאֶה שֶׁיִּהְיֶה לוֹ
לְקוּטֵי הַלְכוּת... כֵּן, עֲקָדִים נְקָדִים בְּרָדִים, אֲנִי לֹא

לו ילדים מונגולים, אוטיסטים, מפגרים, ויצטרכו כתות מיוחדות — סל"ם, עלי שיח, הכל כי אדם חושב שהכל מתר לו, אבל הוא צריך לדעת שהכל זה בשביל להוריד נשמות, ואחרי חטא עץ הדעת אז זה נהיה הדבר הכי טמא בעולם, היחוד זה הדבר הכי טמא בעולם.

ולו בכח יגבר איש, כל אחד צריך לדבר את זה עם הבנות שלו ועם הבנים שלו — שהחנתה זה לא בשביל היצר הרע, אדם חושב 'הנה עוד מעט יהיה לי חתנה, הכל יהיה מתר', ואז נולדים לו ילדים אוילים, ילדים צ'פים, צ'פים עם צ'פים, וכל הילדים עם צ'פים, לא יודעים ללמד לא יודעים להתפלל, במקום לקום בבקר לתפלה אין להם אפשרות לקום בבקר. ולו בחיל יגבר איש, כי

אדם צריך ללמד עם אשתו כל יום לקוטי הלכות מתנה

ד'³, (זה לא נמצא, בלקוטי הלכות שלנו זה כבר לא נמצא, כבר הוציאו את זה, אבל טוב שהוציאו

מראי מקומות והערות

³ ליקוטי הלכות חושן משפט הלכות מתנה ד (ג)

גם כי המוח הקדוש של הצדיק האמת הוא בחינת לבן העליון, בחינת (שיר השירים ד): "באר מים חיים ונוזלים מן לבנון" - 'מן לבנת דמחא', בחינת 'מסטרא דימינא מחא חנרא ככספא', כי מחו הקדוש הוא זה ונקי ככסף צרוף, וכל התורה שהוא מגלה הוא אמת ברור זה ונקי בלי שום סיג ופסולת כלל, בחינת (תהלים יב): "אמרות ה' אמרות

וזה בחינת 'לבן בן נחור', כי כח המדמה נקרא לבן הארמי על שם שמשם כל הרמאות והטעויות שבעולם פנ"ל. ועליו נקרא לבן, כי הרבו תמיד להתלבש עצמו במצות, כמו שכתב אדונינו מורנו ורבנו ז"ל (בסימן א') על מאמר רבה בר בר חנה 'מתחיי כי צוציאת דגנרא חנרא ברישה וכו'. כי מכניס בלב שמצוה גדולה לחלק עליו, כי מהפך

הוא אָמַר לִי "טְרַקִּיָּה", אָמַרְתִּי לוֹ "אֵל תִּקַּח טְרַקִּיָּה", כִּי הִטְרַקִּית הֵם רַק רוּצוֹת כָּל הַיּוֹם כֶּסֶף, כִּי הִטְרַקִּים הֵם הַכִּי מְלֵיאֲרֵדִיסְטִים, כָּל אִיסְטַנְבוּל הִחְזִיקוּ פֹה אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הֵם בָּנוֹת שֶׁל מְלֵיאֲרֵדִיסְטִים, הִיא רוּצָה מְלֵיאֲרֵד דוֹלָר גְּדוֹנָיָה.

אִז נִקְרָא [על] לְבָן, שֶׁהוּא הוּא תְּמִיד הוּא עוֹשֶׂה רַק מְצוֹת, לְבָן הָיָה הַכִּי הַצְּדִיק, כִּי דָרְכוֹ תְּמִיד לְהִתְלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, לְבָן

אֶת זֶה, מִתְּנֶה ד' הוֹלֵךְ הַכֵּל עַל וַיֵּצֵא, אָבֵל זֶה לֹא נִמְצָא בְּכָל לְקוּטֵי הַלְכוּת, אֲנִי בְּדַקְתִּי. אִז יֵשׁ וַיֵּצֵא, "לְבָן בְּנֹחַר" (בְּרֵאשִׁית כט, ה) — כִּי לְבָן [מֵרֵאָה אֶת עֲצָמוֹ כְּאִילוֹ] הָיָה הַכִּי צְדִיק [בְּהַמְשַׁךְ הַשִּׁעוֹר מִכְּבֹּאֵר הָעֵינַיִם].

אֲנִי הֵייתִי נֶגֶד הַשְּׂדוּף עִם רִבְקָה, אֲנִי אָמַרְתִּי לוֹ (- לֹא לֵעֲזוֹר עַבֵּד אֲבֵרָהם) שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה אֶת הַשְּׂדוּף, בְּסוּף הוּא כֵּן עֹשֶׂה וַיֵּצֵא עֲשׂוֹ, כִּי אִם אָמַרְתִּי "לֹא" אִז הוּא הָיָה צָרִיף לְדַעַת "לֹא", הוּא הִתְקַשֵּׁר אֵלַי מִחֶרֶן, הוּא הִתְקַשֵּׁר אֵלַי,

מֵרֵאָה מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

נְטָרְתִּי". כְּרָמִים הֵם בְּחִינַת מְנַהֲיִים כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם. "כְּנִי אֲמִי" פִּרְשׁ רַש"י: "אֲנִישׁ מְצָרִים", הֵינּוּ בְּחִינַת כַּח הַמְדוּמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּרִיעָה וּמְצָרִים, (כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בְּהַתּוֹרָה 'וַיְהִי מִקֵּץ' בְּסִימָן נ"ד, עַן שָׁם). הֵינּוּ שְׂבָנֵי אֲמִי שֶׁהֵם כַּחוֹת הַמְדוּמָה שֶׁאֵינוֹ מְבָרָר, הֵם נִהְרִו וְנִתְגָּרוּ בִּי, הֵינּוּ בְּכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, עַד אֲשֶׁר "שְׂמָנֵי נְטָרָה אֶת הַכְּרָמִים", הֵם בְּחִינַת מְנַהֲיִים שְׂאִינִם יְכוּלִים לְהוֹעִיל לִי. "כְּרָמֵי שְׂלִי לֹא נְטָרְתִּי", "כְּרָמֵי שְׂלִי" הוּא בְּחִינַת הַמְנַהֵיג הָאֲמֵת הֵינּוּ הַצְּדִיק הָאֲמֵת. וְעַל־כֵּן נִקְרָא "כְּרָמֵי שְׂלִי", כִּי הוּא יוֹדֵעַ לְהִלָּךְ נֶגֶד רֹחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְלִמְנוֹ עֲצָה וְהִתְחַקֵּאת וְכוּ' לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּרָמֵי לוֹ, וְעַל־כֵּן נִקְרָא "כְּרָמֵי שְׂלִי", כִּי הוּא הַמְנַהֵיג שְׂלִי, הֵינּוּ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּאֲמֵת, כִּי רַק הוּא יוֹדֵעַ לְהִנְהִיג אוֹתִי וְלְהוֹשִׁיעַ לִי בְּאֲמֵת. אָבֵל שְׂאֵר הַמְנַהֲיִים הַחוֹלְקִים עָלָיו נִקְרָאִים כְּרָמִים וּמְנַהֲיִים אֲחֵרִים וְאֵינִם שְׂלִי, כִּי אֶף־עַל־פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם כְּפֹה שֶׁהֵם צְדִיקִים וְכֹשֵׁרִים, אָבֵל מֵאַחַר שֶׁעֲדָנוּ לֹא שְׂבָנוּ הַמְדוּמָה לְגַמְרֵי וְאֵינִם יְכוּלִים לְהוֹשִׁיעַ לִי, עַל־כֵּן אֵינִם מְנַהֲיִים שְׂלִי, מֵאַחַר שֶׁאֵינִי יְכוּל לְקַבֵּל תּוֹעֲלַת מֵהֶם.

טְהוֹרֵת כֶּסֶף צְרוּף וְכוּ' מְזַקֵּק שְׂבָעֲתִים". וְלַעֲמַת זֶה הַכַּח הַמְדוּמָה שֶׁמְטַעֵה אֶת הָאָדָם נִקְרָא לְבָן הָאֲרָמִי, כִּי מְרַמָּה וּמְטַעֵה כִּלְכֵּף אֶת בְּנֵי אָדָם בְּכַמָּה מִיַּי טְעוּיֹת וּשְׂקָרִים, עַד שֶׁהַשְּׂקָר בָּרוּר אֲצֵלָם כְּאֵלוֹ אֵין בּוֹ שׁוּם סִפְקָ לְנִטוּת אֵל הָאֲמֵת.

וְזֶה בְּחִינַת לְבָן דְּקִלְפָּה, בְּחִינַת אֲרַבַּע מֵרָאוֹת נִגְעִים שֶׁלְּקֵלֶם מֵרָאִיהֶם תְּכִלִּית הַלְבָּן. הֵינּוּ כִּי כְּשֶׁמְבָרְרִין דְּבָר לְאֲמֵתוֹ, הוּא בְּחִינַת שְׂמֵלְבִינִים הַדְּבָר וּמְבָרְרִים אוֹתוֹ כְּשֶׁמְלָה, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (ישעיה ג): "שְׂמֵלָה לְכֹה וְכוּ'", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (חגיגה יד): 'דְּבָרִים הַבְּרוּרִין כְּשֶׁמְלָה', וְכֵמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: "וּבְלִבְנֵים" - לְבָנוֹ הַלְכֵתָא'. אָבֵל הַסְטֵרָא אֲחֵרָא מִתְגַּרָּה לְהַכְפֵּה הָאֲמֵת עַל־יַדֵּי הַטְּעוּתִים שֶׁל כַּח הַמְדוּמָה, עַד שֶׁמְלָבִין הַשְּׂקָר כְּאֵלוֹ הוּא בָרוּר וּמְלָבִין שֶׁכֶּף הוּא הַדְּבָר, כְּאֵלוֹ אֵין בּוֹ שׁוּם צֶדַע נְטִיָּה אֵל הַהַכְפֵּה שֶׁהוּא הָאֲמֵת, וְעַל־כֵּן נִקְרָא לְבָן הָאֲרָמִי.

וְזֶה בְּחִינַת "לְבָן בְּנֹחַר", מִחֲמַת שֶׁעַל יָדוֹ כָּל הַהִתְגַּרוֹת וְהַמְחַלְקַת שְׂחוֹלְקִין עַל הַצְּדִיק הָאֲמֵת שֶׁהוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת נִקְבַּת הָאֲמֵת שְׂבִין כָּל הַצְּדִיקִים, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א): "בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי, שְׂמָנֵי נְטָרָה אֶת הַכְּרָמִים, כְּרָמֵי שְׂלִי לֹא

ולא סמ"ך, [כלומר אין פרשה פתוחה או סתומה בכל אורך הפרשה], אין, חפְשְׁתִי חפְשְׁתִי, אָנִי חפְשְׁתִי פ"א — אין פ"א, חפְשְׁתִי סמ"ך — אין סמ"ך, כִּי זֶה הָיָה כְּיָמִים — אֲחָדִים בְּאֶהְבְּתוּ אֹתָהּ, זֶה הָיָה אֶצְלוֹ כְּמוֹ "יָמִים אֲחָדִים", כָּל הַשְּׁבַע שָׁנִים.

וְלָבֵן הַרְבֵּיהַ אֹמֵר בְּתוֹרָה א':
 "חֲנֻרְתָּא בְּרִישָׁא" — שְׁמִצּוּהַ גְּדוּלָה לְחֻלְקַ עֲלִיו, כִּי הַמִּצּוּהַ הַכִּי גְּדוּלָה זֶה לְחֻלְקַ עַל הַצְּדִיק, זֶה הַמִּצּוּהַ כְּמוֹ לָבֵן, זֶה הַמִּצּוּהַ הַכִּי גְּדוּלָה, כָּל אֶחָד מֵהַיּוֹם יִחְלַק עַל הַצְּדִיק, כָּל אֶחָד מֵהַיּוֹם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ אֶת הַמִּצּוּהַ הַכִּי גְּדוּלָה בְּעוֹלָם — לְחֻלְקַ עַל הַצְּדִיק, לְחֻלְקַ עֲלִיו, זֶה הַמִּצּוּהַ הַכִּי גְּדוּלָה מִכָּל הַמִּצּוּוֹת, כִּי מֵהַפֶּה הָאֵמֶת מֵהַפֶּה אֶל הַפֶּה, לָכֵן הוּא נִקְרָא לָבֵן.

גַּם, הַצְּדִיק נִקְרָא לָבֵן, כִּי לָבֵן הָיָה לוֹ שֶׁרֶשׁ מֵאֵד גְּבֵהָ, אִם הוּא הָיָה עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה — הוּא הָיָה יוֹתֵר מֵיַעֲקֹב, כְּתוּב בְּהִיכַל הַבְּרָכָה שֶׁעָשׂוֹ הָיָה פִּי אֶלְף

הוּא נִקְרָא "לָבֵן", הוּא יוֹתֵר מְסֻכָּן מֵעֲשׂוֹ.

עַל מֵאֵמֵר רַבָּה בַּר בַּר חֲנַהּ, כָּל זֶה הוֹלֵךְ עַל תּוֹרָה א', (אָנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם יֵשׁ לָךְ בִּלְקוּטֵי הַלְכוֹת, תִּבְדַּק אִם יֵשׁ לָךְ לָבוֹן בִּלְקוּטֵי הַלְכוֹת, אָנִי חוֹשֵׁב שֶׁאֶצְלָךְ זֶה לֹא כְּתוּב, זֶה מִתְנַהֵד, אִזּוֹ כָּל אֶחָד יִבְדַּק אִם יֵשׁ לוֹ שְׂמָה לָבוֹן), שְׂרַבֵּי נִתְּן מִכֵּיָא שְׁלָבֵן הָיָה הַכִּי הַצְּדִיק בְּעוֹלָם, לָכֵן הוּא נִקְרָא "לָבֵן", וְזֶה מֵהַ שְׁהַרְבֵּיהַ אֹמֵר בְּתוֹרָה א' "מִתְחִי בִּי צוּצִיתָא דְּנִוְרָא חֲנֻרְתָּא בְּרִישָׁא" — כִּי מִכְּנִים בְּלֵב שְׁמִצּוּהַ גְּדוּלָה לְחֻלְקַ עֲלִיו, וְאִזּוֹ הוּא חוֹלַק עַל יַעֲקֹב, הוּא אֹמֵר לוֹ "הַכִּי אָחִי אֹתָהּ וְעַבְדְּתַנִּי חֲנָם" (בְּרֵאשִׁית כט, טו), אֹתָהּ רוּצָה לְעַבֵּד אוֹתִי בְּחֲנָם? אָנִי לֹא מְסֻכִים שֶׁתְּעַבֵּד אוֹתִי בְּחֲנָם. כִּי לָבֵן הָיָה הַכִּי הַצְּדִיק בְּעוֹלָם, הוּא לֹא הִסְפִּים שֶׁיַּעֲקֹב יַעֲבֵד אוֹתוֹ בְּחֲנָם, אֲבָל שְׁבַע שָׁנִים הוּא הִסְפִּים, שְׁבַע שָׁנִים זֶה כְּלוּם, זֶה עוֹבֵר מֵהָר... אָנִי יִכּוֹל לְהַגִּיד לָכֵם, זֶה עוֹבֵר מֵהָר, לֹא מְרַגִּישִׁים אֵיךְ שְׁזָה עוֹבֵר, "וַיְהִי בְּעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים" (בְּרֵאשִׁית כט, כ), כְּיָמִים אֲחָדִים — כִּי הוּא רַק הָיָה דְּבוּק בֵּה'.

לָבֵן בּוֹיָצָא אִין הַפֶּסֶק לֹא פ"א

מֵיֶעֱקֹב⁴, פִּי אֶלְפִי! (אֲנִי הֵייתִי חֲתָן שֶׁל עֶשָׂו, חֵבֵר טוֹב שֶׁלֹּו, לְמַדְנֵנוּ יַחַד בְּכֶפֶר חֲסִידִים, בְּסוֹף הוּא עֵצָב וְעֵבֵר לְחֶבְרוֹן, עֵבֵר לְחֶבְרוֹן – וַיִּשְׁבָּה שֶׁל לִיטְאִים...)

בְּחִינַת הַלֶּכֶן הָעֲלִיּוֹן, אִזּוּ לֶכֶן זֶה הַלֶּכֶן הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא אָבִא שֶׁל רַחֵל וְלֵאָה, לֶכֶן – "נִזְלִים מִן לֶכֶן" (שִׁיר הַשִּׁירִים ד, טו), לֶכֶן זֶה לֵ"ב נו"ן – זֶה נו"ן שְׁעָרֵי קֹדֶשׁהּ, וְ"מִתְחַזֵּי בִּי צוֹצִיחָא דְהַנִּירָא הַנִּירָא בְּרִישִׁיהּ" – אִזּוּ הַצַּדִּיק הוּא נִקְרָא "לֶכֶן הָעֲלִיּוֹן", "לֶכֶן הָעֲלִיּוֹן", "בְּאֵר מִים חַיִּים

וְנִזְלִים מִן לֶכֶן"וּ, לֶכֶן זֶה לֵ"ב נו"ן – לֵ"ב נְתִיבוֹת חֻכְמָה נו"ן שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְזֶה אֲרֻנוֹן, אֲרֻנוֹן זֶה נו"ן שְׁעָרֵי בֵּינָה, לֶכֶן כְּתוּב כָּל פַּעַם "נִחְלִי אֲרֻנוֹן", עוֹד מְעַט נִגִּיעַ לְפָרֶשֶׁת דְּבָרִים – "נִחְלִי אֲרֻנוֹן", פָּרֶשֶׁת חֻקַּת – "נִחְלִי אֲרֻנוֹן"^א.

אִזּוּ עֲכָשְׁיוּ מְדַבְּרִים: "מַעֲנֵן גַּנִּים בְּאֵר מִים חַיִּים וְנִזְלִים מִן לֶכֶן"וּ, כִּי אֲרֻנוֹן זֶה שְׁעַר הַנּוֹן, לְבִנְיָא דְמַחְא, אָדָם צָרִיךְ שְׁיִהְיֶה לוֹ מַח לֶכֶן, כִּי לֶכֶן הִיָּה לוֹ מַח

מִרְאֵי מַקּוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

⁴ הֵיכַל הַבְּרָכָה עַל תּוֹלְדוֹת

[אֲדַמּוּנִי] מְלֵא וְאִזּוּ כִּי לֹא נִבְרָא (עֶשָׂו) לְהִיּוֹת רֶשֶׁע שׁוֹפֵף דָּם נָקִי אֶלָּא עַל פִּי הַתּוֹרָה וְלִזְוָה חֶבְרוֹ הוּא אֲדַמּוּנִי דוֹד הַרְשָׁע הִנֵּה אֵלֹו הִנֵּה בּוֹחֵר בְּטוֹב הִנֵּה יָכוֹל לְהִיּוֹת צַדִּיק גְּדוֹל אֶלְפִי פְעַמִּים מֵעַקֵּב בִּי יַעֲקֹב הַשִּׁיג בְּהַשְׁגוֹת מִשָּׁה וְהוּא אִם הִנֵּה רוֹצֵה לְבַחֵר בְּטוֹב הִנֵּה יָכוֹל לְעַלּוֹת לְמַדְרָגוֹת מְשִׁיחַ לִיחִידָה דְאֲצִילוֹת בְּסוּד "אֲדַמּוּנִי עִם יָפֵה עֵינַיִם":

⁵ כִּי שְׁאֵלְתִי אֶת חַנּוּן: אֵיפֶה הָאֲרֻנוֹן? אִזּוּ הוּא אֶמֶר לִי: בְּבִעַת אוֹלְגָה. אִזּוּ שְׁאֵלְתִי אֶת אֶהְרֹן בְּרֻקּוֹבִיץ, הוּא אָמַר: לֹא, זֶה בְּשׁוּבֵנוּ בְּנִים. כָּל יוֹם הוּא הִנֵּה בּוֹרֵחַ דְרָךְ נִחְלִי אֲרֻנוֹן, הַפְתִּיחוּ הִנֵּה הוּא הִנֵּה לּוֹקֵחַ אוֹיְרוֹן, אֲנִי אוֹמֵר לְכֶם אֶת הָאֲמֶת, וּבּוֹרֵחַ דְרָךְ נִחְלִי אֲרֻנוֹן, שֶׁשֶׁם אֶף אֶחָד לֹא יָכוֹל לְתַפֵּס אוֹתוֹ. נִחְלִי אֲרֻנוֹן – הַעִירָאקִים רְצוּ לְהַנְסֵם אַחֲרָיו, הַתְּרַסְקוּ. מִסְכְּנִים, לְמַה כְּכֶה עֲשִׂיתְ לָהֶם? לֹא, זֶה לֹא בְּסֻדְרָה, לְכָל הַפְּחוֹת הֵייתִי מַחְסֵל אֶת כָּל עִירָאק, עֲכָשְׁיוּ תַטּוּס לְעִירָאק וַתַּחְסֵל שֵׁם אֶת הַכֹּל, כֵּן, עֲכָשְׁיוּ אֶתְהָ טַס לְבִגְדֵי דָאָד וְלֹא מִשְׁאִיר בֵּית אֶחָד, עוֹשֶׂה הַכֹּל אֲרֻנוֹן חוֹל.

שְׁאֵלוּ אֶת אֲתֵי מִבְּאָרֵי: מֵתִי תַחֲזוֹר לְבְּאָרֵי? הוּא אָמַר: כְּשִׁיעֶשׂוּ אֶת עֵזָה לְאֲרֻנוֹ חוֹל. כִּי אִין אֲרֻנוֹ חוֹל בְּבְּאָרֵי, אִזּוּ חֵם רוֹעִים שְׁיִהְיֶה אֲרֻנוֹ חוֹל כְּעֵזָה. אִזּוּ אֲנִי אוֹמֵר: בְּבִגְדֵי דָאָד, אִם כְּבָר – בְּבִגְדֵי דָאָד אוֹ בְּדַמְשֵׁק. הַנֵּה עֲכָשְׁיוּ אֶהְרֹן בְּרֻקּוֹבִיץ אֶתְהָ עֲכָשְׁיוּ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַבְּדִלָה אֶתְהָ נּוֹסַע לְבִגְדֵי דָאָד, הוֹפֵךְ אֶת זֶה לְאֲרֻנוֹ חוֹל.

⁶ אִזּוּ אֶתְהָ תְּכִין לֵנוּ קְנִיאָקִים בְּאֲרֻנוֹן, צָרִיכִים 1,500 קְנִיאָקִים, כָּל קְנִיאָק 15 אִישׁ, 15 כְּפּוֹל 1,500 זֶה 22,500 בְּדִיָק, צָרִיכִים לְדַעַת אֶת הַחֻשְׁבוֹן, אֶתְהָם לֹא הֵייתִם בְּגַן יָלְדִים אִזּוּ לֹא לְמַדְתֶּם חֻשְׁבוֹן, אֲנִי הֵייתִי בְּגַן יָלְדִים לְמַד חֻשְׁבוֹן, אִזּוּ אִם עוֹשִׂים 15 אֲנָשִׁים קְנִיאָקִים 1,500 קְנִיאָקִים 15 כְּפּוֹל 15 זֶה 225, וְעוֹד שְׁנֵי אֲפָסִים זֶה 22,500, 1,500 קְנִיאָקִים שְׁכָכַל אֶחָד 15 אִישׁ, אִזּוּ זֶה 225 וְשְׁנֵי אֲפָסִים זֶה 22,500. אִזּוּ כָּל אֶחָד יִרְאֶה שְׁלֶהֱבִיא קְנִיאָקִים, בְּשַׁעוֹר הַבָּא כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבִּיא 1,500 קְנִיאָקִים אִתּוֹ שֶׁל 15 אִישׁ עַל מְנוּעַ, שְׁאֵה עוֹשֶׂה 150 קִילוֹמֶטֶר, אִזּוּ נִגִּיעַ לְאִיסְטַנְבוֹל זֶה עֲשָׂר שְׁעוֹת עִם הַקְּנִיאָקִים, וְאַחֲרָי זֶה עַד אוֹמֵן זֶה עוֹד חֲמֵשׁ שְׁעוֹת, אִזּוּ בְּסֻד הַכֹּל זֶה יֵצֵא 17 שְׁעוֹת.

תִּנְחוּמָא אוֹמַר: רֵאשׁ הַרְמָאִים.
כִּי הוּא יִדַע לְרֵמוֹת אֶת יַעֲקֹב,
יַעֲקֹב בְּחַיִּים לֹא הִסְתַּכֵּל, אִזּו הוּא
הַחֲלִיף לוֹ אֶת הַכֶּלֶה שְׁלוֹ, כְּמוֹ
שֶׁהַחֲלִיפוֹ לְמֵרֵב [בַּת שְׁאוּל], [7].

כִּי מֵרֵב הַחֲלִיפוֹ לָהּ אֶת הַחֲתָן,
לְיַעֲקֹב הַחֲלִיפוֹ אֶת הַכֶּלֶה,
וְלְמֵרֵב הַחֲלִיפוֹ אֶת (הַפֶּלֶה) [הַחֲתָן],
הִיא חֲתָנָה לְדוֹד אִזּו הִבִּיאוּ לָהּ
אֶת עַדְרִיָּאל הַמַּחְלָתִי, כֹּל הַיּוֹם
רַק עוֹשֶׂה מַחֲלוֹת, רוֹקֵד, הוּא
הָיָה מְשׁוּבֵי בָנִים, הִבִּיאוּ לָהּ אֶחָד
מְשׁוּבֵי בָנִים, אִזּו הִיא מֵתָה מֵרֵב
צִעַר, אֲבָל הִיא יִלְדָה חֲמִשָּׁה
יְלָדִים.

וְלַעֲמַת זֶה הִבַּח הַמְדַמָּה שְׁמִטָּעָה
אֶת הָאָדָם נִקְרָא "לְבָן
הָאֲרָמִי", אִזּו יֵשׁ דָּבָר שְׁקוֹרָאִים לוֹ
לְבָן הָאֲרָמִי, שֶׁהוּא רַמְאִי, הוּא
מְרַמֵּה אֶת הַבֵּן אָדָם, וְהוּא אוֹמֵר
לוֹ עַל עֲבָרָה שְׂזָה מִצְוָה, כִּי
מְדַמָּה וּמִטָּעָה כֹּל כֶּף אֶת בְּנֵי
אָדָם, הוּא רַק מְרַמֵּה כֹּל הַיּוֹם,
בְּכַמָּה מִיְנֵי טְעוּיֹת, שְׁקָרִים, הוּא
הַשְׁקָרָן הַכִּי גָדוֹל בְּעוֹלָם, הוּא
הַשְׁקָרָן, (אֲבָל זֶה לֹא פְתוּב בְּכָל לְקוּטֵי הַלְכוּת,

לְבָן, לְבָן, מִסְטָרָא דִּימִינָא מִחָא
חֲוֵרָא בְּכִסְפָּא, כִּי מַחוּ הַקְרֹזֶשׁ הוּא
זָךְ וְנָקִי, כִּי לְצַדִּיק אֵין שׁוּם תְּאֻוָּה,
הַצַּדִּיק נוֹלָד בְּלִי שׁוּם תְּאֻוָּה. אָדָם
צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהַתְּאֻוָּה זֶה דָּבָר
פְּסוּל, וְהוּא צָרִיךְ לְהִלָּחֵם עִם זֶה
מִגִּיל אָפֶס, לְדַעַת שְׂזָה דָּבָר
פְּסוּל, כִּי מַחוּ הַקְרֹזֶשׁ זָךְ וְנָקִי
בְּכִסְפָּה צְרוּפָה.

וְכָל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא מְנַלָּה הוּא
אֲמַת בְּרוּר וְזָךְ, הַתּוֹרָה שֶׁל
הַרְבֵּי זֶה בְּרוּר וְזָךְ וְנָקִי, זֶה
מִהַלְבֵּן הַעֲלִיזוֹן, בְּלִי שׁוּם סִיג
וּפְסֻלָּת כָּלָל. (אֲנִי לֹא יוֹדַע אִם זֶה פְתוּב בְּכָל
לְקוּטֵי הַלְכוּת, שֶׁכָּל אֶחָד יִבְדֵּק אִם זֶה פְתוּב אֲצִלוּ,
אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁאֲצַלֵּף זֶה לֹא פְתוּב, זֶה לֹא פְתוּב בְּכָל
לְקוּטֵי הַלְכוּת...) שְׁצָרִיךְ שֶׁהַתּוֹרָה
תִּהְיֶה זָכָה, שְׁתּוֹרְתוֹ הִיא אֲמַת
בְּרוּר וְזָךְ לֹא שׁוּם סִיג וּפְסֻלָּת
כָּלָל, הַמַּחֲ שְׁלוֹ הוּא כְּכִסְפָּה צְרוּפָה,
מְזַקֵּק שְׁבַעֲתַיִם, הַתּוֹרָה שֶׁל
הַצַּדִּיק זֶה מְזַקֵּק שְׁבַעֲתַיִם.

וְלַעֲמַת זֶה הִבַּח הַמְדַמָּה שְׁמִטָּעָה
אֶת הָאָדָם נִקְרָא לְבָן
הָאֲרָמִי, לְבָן הוּא נִקְרָא "אֲרָמִי"
— רֵאשׁ הַרְמָאִים, הַמְדַרְשׁ

מֵרֵאשִׁי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

⁷ יְהִיָּה לָךְ בַּת תִּקְרָא לָהּ מֵרֵב.

⁷ אִם אָדָם יְהִיָּה לוֹ בַּת - יִקְרָא לָהּ מֵרֵב, מֵהַיּוֹם אִם

כִּי [בשמחת תורה בטבח הנורא] הָיָה אָסוּר לירות בַּמַּחְבְּלִים, הַבְּגָ"ץ הוּצֵא חַק שְׁאָסוּר לירות בַּמַּחְבְּלִים. אָמְרוּ: אֲנָשִׁים עוֹבְרִים אֶת הַגֶּדֶר. אָמְרוּ: לֹא, הֵם בָּאוּ לְטִיל, הֵם עֲכָשְׂיוּ עוֹשִׂים טִיּוֹל... זֶה הָיָה שַׁבָּת, בְּשַׁבָּת אֲנָשִׁים אוֹהֲבִים לְטִיל... אָמְרוּ: אַתֶּם לֹא מְבִינִים, הֵם בָּאוּ לְטִיל.

אֲצִלָּה זֶה לֹא פְתוּב, בְּדַקְתִּי, שֶׁהוּא הָיָה הַשְּׂקָרָן הַכִּי גָדוֹל. עַד שֶׁהַשְּׂקָר בְּרוּר, אֲצִלָּם הַשְּׂקָר יוֹתֵר בְּרוּר מִן הָאֲמֵת, הֵם כָּל הַיּוֹם מְשַׁקְרִים אֶת עַצְמָם, (אֲבָל זֶה לֹא פְתוּב בְּכָל לִקּוּטֵי הַלְכוּת, בְּדַקְתִּי, אֲצִלָּה זֶה לֹא פְתוּב...), שֶׁהַשְּׂקָר בְּרוּר אֲצִלָּם בְּאֵלוּ אֵין בּוֹ שׁוֹם סִפְק, הַשְּׂקָר זֶה הָאֲמֵת שֶׁלָּהֶם, אֲצִל הַרְשָׁעִים הַשְּׂקָר זֶה הָאֲמֵת.

אָבֵל הֵם כְּבָר פָּרְצוּ אֶת הַגֶּדֶר. אָמְרוּ: אִם אַתָּה תִּדְבֹר עוֹד מִלֵּה נַעֲשֶׂה לָךְ מִשְׁפָּט, זֶה מֵה שְׁאָמְרוּ, אִם תִּדְבְּרוּ עוֹד מִלֵּה... אָבֵל מִי אָמַר שֶׁהֵם בָּאוּ לְטִיֵּל? אֲנִי יָכוֹל לִירוֹת בָּהֶם? חֵס וְשָׁלוֹם! זֶה אֲנָשִׁים 'תְּמִימִים' 'צַדִּיקִים', הֵם בָּאוּ לְטִיֵּל, כִּכֵּה אָמְרוּ הַמַּפְקָדִים לְתַצְפֵּתָנִים לְחִילִים שֶׁהָיוּ עַל הַגְּבוּל וְאָמְרוּ "אֲנָשִׁים עוֹבְרִים אֶת הַגֶּדֶר", אִז אָמְרוּ "אִז מֵה יֵשׁ אִם הֵם עוֹבְרִים אֶת הַגֶּדֶר!?" מֵה!?! אָסוּר לְטִיֵּל בְּשַׁבַּת!?!", בְּשׁוּבוֹ בָּנִים אָסוּר לְטִיֵּל, אָבֵל הֵם לֹא שׁוּבוֹ בָּנִים, אִז הֵם רָצוּ לְטִיֵּל קִצָּת, אִז מֵה קָרָה, אִז הֵם בָּאוּ לְטִיֵּל, אִז מֵה יֵשׁ... אִז אָמְרוּ: אָסוּר לָכֶם לִירוֹת. שְׁאֵלוּ אֶת הַמַּפְקָדִים. אָמְרוּ: אָסוּר לָכֶם לִירוֹת!⁸

שֶׁהִשְׁקֵר כָּל כֶּף בְּרוּר אֲצָלֶם, שֶׁהֵם אוֹמְרִים שְׁאָסוּר לִירוֹת עַל הַמַּחְבְּלִים, רַק אִם הֵם חֲמוּשִׁים, רַק אִם הֵם יוֹרִים עָלֶיךָ, יֵשׁ אֵיזָה מֵאָה תִנְאִים לִירוֹת בְּמַחְבֵּל, רַק כִּשְׁהוּא שֵׁם לָךְ אֶת הַרוֹכֵה מִמֶּשׁ עַל הַלֵּב, כִּי אִם הוּא לֹא שֵׁם לָךְ עַל הַלֵּב זֶה (- הַכּוּדוּר) יָכוֹל לְלַכֵּת מֵהַצֵּד, וְאִם זֶה יִכְנַס אִז 'מֵה יֵשׁ' זֶה לֹא פּוֹגֵעַ בְּלֵב, אִם זֶה לֹא פּוֹגֵעַ בְּלֵב הוּא 'לֹא עֲשֵׂה שׁוֹם דְּבָר'... מוֹצִיאִים אֶת הַכּוּדוּר וְזֵהוּ, מֵה יָכוֹל לְהִיֹּת (עֲצֵן בֶּן אִישׁ חֵי הַלְכוֹת שְׁנָה רֵאשׁוּנָה עֲקֵב יב)... רַק אִם הוּא עוֹבֵר מֵהַצֵּד הַשְּׁנַיִם... אִז יֵשׁ לְזֵה הַמּוֹן תִּנְאִים, וְצָרִיךְ לַעֲמֵד בְּכָל הַתִּנְאִים, זֶה חֲקִי בְּגָז"ץ, חֲקִי בְּגָז"ץ.

אִז רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר שְׁכַמָּה שְׁאָדָם יוֹתֵר חֲלוּנֵי אִז הַשְּׁכָל שְׁלוֹ יוֹתֵר מִתְהַפֵּף, הוּא הוֹפֵף אֶת

אִז עֲכָשִׁיו מְדַבְּרִים עַל זֶה

מֵרֵאשִׁית מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

שֵׁם מִשְׁחָק, זֶה וְקוֹקוּס לְכַבּוֹד שֶׁמַּחֲת תוֹרָה, אִז בּוֹם אֶחָד שְׁמַעְנֵנו, זֶה הָיָה טִיֵּל אֶחָד שֶׁהִגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם.

אִז לָכֵן אֲנִי אָמַרְתִּי לֹא לִגְדוּר בִּירוּשָׁלַיִם, לִגְדוּר בְּחָרֹן, שֵׁם יֵשׁ לָנוּ אֶת הַבַּיִת שֶׁל הַסַּבָּא שְׁלָנוּ, אֲנִי מִפִּיר אֶת הַבַּיִת אֵיפֹה שֶׁרַבְּקָה הִיָּתָה גְּרָה, זֶה הָיָה שֶׁאֵךְ לְסַבָּא שְׁלִי וְלְסַבָּא שֶׁל סַבָּא שְׁלִי, עֲכָשִׁיו אֲנִי הוֹלֵךְ לְאֶרְדוּאָן (- נְשִׂיא טוּרְקִיָה) לְבַקֵּשׁ אֶת הַבַּיִת בְּחַנְרָה, שׁוּבוֹ בָּנִים הֵם הַיֹּרְשִׁים הַאֲמַתִּיִּים שֶׁל כָּל הַדִּירוֹת בְּחָרֹן.

⁸ עֲכָשִׁיו שְׁמַעְתִּי עַל יַעֲקֹב צוֹקֵר, הוּא נָתַן מִכָּה עַל הַבִּימָה, הוּא רָאָה הַמּוֹן טְנָדְרִים, טְנָדְרִים לְבָנִים שֶׁל מַחְבְּלִים, הוּא שְׁמַעַתִּי אֲזַעְקוֹת, אָבֵל "אֵיזָה אֲזַעְקוֹת"...

אַתָּם (- בִּירוּשָׁלַיִם) לֹא שְׁמַעְתֶּם פְּלוֹם, אַתָּם חֲרָשִׁים, אַתָּם נוֹלְדָתֶם חֲרָשִׁים, מִי שֶׁבְּשׁוּבוֹ בָּנִים הוּא חֲרָשׁ, הָיוּ אֲזַעְקוֹת בְּשִׁמְחַת תוֹרָה, לֹא שְׁמַעְתֶּם? גַּם אַתָּה לֹא שְׁמַעְתֶּם? אֲזַעְקָה אַחַת / בּוֹם אֶחָד שְׁמַעְתֶּם? בּוֹם שְׁמַעְתֶּם בְּ 7:00 בְּבִקְרָה, שְׁמַעְנֵנו בּוֹם אֶחָד, חֲשַׁבְנוּ שְׁסַתֶּם אֲנִי יוֹדַע מֵה זֶה אֵיזָה מִיִּשְׁהוּ

הַשְּׁקָר לְאַמֶּת, וְהוּא חוֹשֵׁב שֵׁישׁ לוֹ 'עֲרֻכִים', [והחילונים חושבים:] אֲנַחְנוּ עִם 'עֲרֻכִים', אֲנַחְנוּ לֹא כְמוֹ הַדְּתִיִּים, הַדְּתִיִּים אוֹמְרִים "הִבָּא לְהַרְגֵךְ — הַשְּׁכָם לְהַרְגוֹ", אֲבָל אֲצִלָּם זֶה הַפּוֹדֵ: "הִבָּא לְהַרְגֵךְ — אִז תֵּן לוֹ לְהַרְגֵ אוֹתְךָ", רַק אִם יַהֲרֵג אוֹתְךָ אִז תּוּכַל לְהַרְגֵ אוֹתוֹ בַּחֲזָרָה, אִין אֲצִלָּם "הַשְּׁכָם לְהַרְגוֹ", זֶה שְׁכָל שֶׁל חִלּוּנֵי, כִּי זֶה הַפּוֹדֵ עַל הַפּוֹדֵ.

כִּי בְשִׁמְכֻרְרִין דְּבַר לְאַמֶּתוֹ הוּא בְּחִינַת שְׁמֵלֵבָנִים הַדְּבַר וּמְבַרְרִים אוֹתוֹ בְּשִׁמְלָה, צְרִיף לְבַרְר כְּשִׁמְלָה, "אָמַר לְחֻמְבָּה אַחֲתֵי אֶתִּי" (מְשָׁלֵי ז, ד) — שְׁכָמוֹ שְׁאַחוֹתְךָ אֶסוּרָה כְּכֹה תִדַע שְׁגָם אֶסוּר לָךְ גַּם אֲשֶׁתְךָ אֶסוּרָה [שֶׁלֹא בִמְקוֹם מִצְוָה, אוֹ שֶׁלֹא בִקְדוּשָׁה]¹⁰, אֲשֶׁתְךָ זֶה כְּמוֹ אַחוֹתְךָ, וְאֲשֶׁתְךָ זֶה רַק אַחוֹת, אֲשֶׁה זֶה בְּגִלְגוּל הַקּוֹדֶם

אִז עֲכָשְׁיוֹ רַבִּי נִתֵּן מְסַבֵּיר שְׁלֶכֶן הָאֶרְמִי הוּא הוֹפֵךְ אֶת הַשְּׁקָר לְאַמֶּת, וְזֶה בְּחִינַת לִבֵּן דְקַלְפָּה, כִּי כָּל הַחִלּוּנִים זֶה לִבֵּן דְקַלְפָּה, כִּי כָּל הָאֶסוּן הִיָּה מֵיִתֵּר לְגַמְרֵי, זֶה הִגִּיעַ לְאַלְף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת, מֵהֶם מֵאַתִּים מַחְבָּלִים, זֶה לֹא... בְּכָל מַלְחַמַת הַשְּׁחִרְוֹר מִתּוֹ 1,700, אַחֲרֵי זֶה מִתּוֹ בְּמַלְחַמַת

❁ מוֹרָאֵי מִקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

בְּאוֹנִיבְרִסְיָה מְלַמְדִים לְשֹׁנֵי יְהוּדִים וְלְאַהֲבַ עֲרַבִּים, אִז זֶה נִקְרָא שְׁיֵשׁ לָהֶם 'עֲרֻכִים', שֶׁהֵם 'מְלַמְדִים', הֵם 'נְאֻרִים'...

¹⁰ ראה אמת ואמונה [קוצק] עמוד צ"ב

רבינו שאל לאברך אחד אם לומד חומש עם פירוש רש"י ולא השיב, ושאלו שנית והשיב כן, אז אמר לו כי רש"י פירש על לא תנאף אין ניאוף אלא באשת איש, היינו באשתו של עצמו:

⁹ כִּי אִמְרוּ לָהֶם: מָה אַתֶּם רוֹצִים, אַתֶּם עוֹשִׂים הַפְּגָנוֹת, הַפְּסֻדוֹת, הַפְּסֻדוֹת בְּפִחִירוֹת, מָה, הֵרַב זֶה דְתִיִּים פֹּה, הֵרַב זֶה שׁוֹמְרֵי מִסְדָּת, אֶפְלוּ הַחִלּוּנִים רוֹצִים מְמַשְׁלָה שֶׁל דְתִיִּים. הֵם אוֹמְרִים: לֹא, אַתֶּם 'הַשְּׂוֹכִים', אַתֶּם שׁוֹנְאִים עֲרַבִּים, זֶה מְרָאָה שְׁאַתֶּם 'הַשְּׂוֹכִים', אַתֶּם 'שׁוֹכְנֵי הַמַּעֲרוֹת', בְּמַעֲרוֹת לְמַדוֹ אַתֶּכֶם לְשֹׁנֵי עֲרַבִּים, וְאַנְחֵנוּ הַ'נְאֻרִים', אֲנַחְנוּ הַ'מְלַמְדִים', אֲנַחְנוּ גְמַרְנוּ אוֹנִיבְרִסְיָה, אַתֶּם לֹא גְמַרְתֶּם אוֹנִיבְרִסְיָה, שֶׁם מְלַמְדִים [לְאַהֲבַ עֲרַבִּים], כָּל הַפְּרוֹפְסוֹרִים זֶה עֲרַבִּים, אִז שֶׁם מְרַבְּעִים לְסֻטְוֹדְנָטִים הַיְהוּדִים, וְכֵכָה זֶה בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי

היא היתה אחות, לכן "אשת חיל מי ימצא" (משלי לא, י) זה אחות, "אשת חיל מי ימצא", וזו זה יוצא אחים, כי כל זוג זה אחים, אז כמו שאחות אסורה על האח אז גם אשתו אסורה עליו, זה לא שעכשיו מתר, אם אדם חושב שזה מתר אז יצא לו ילד מונגולי, ילד אוטיסט, ילד מצין, ילד חמוד... אז כל אחד שעושה את היחוד בשביל היצר הרע אז הוא 'זוכה' הוא 'זוכה' שהילד שלו יהיה אוטיסט, יהיה מונגולי, אז דבר הברור כשמלה, כשמלה — את אחותי. אז כמו שאמה יודע שאחותך אסורה לך, אז אשתך אסורה לך כמו אחות.

ובמו שדרשו רבותינו זכרונם

לברכה "ובלבנים" (שמות א, ט) — שבמצרים העבדו אותם בלבנים, אז כשהיינו במצרים עבדנו בלבנים, עשינו לבנים, אז הזהר (בראשית כז, א) אומר: מה זה "לבנים"? — לבון הלכתא.

אבל הסטרא אחרא מתגרה להפך האמת על ידי הטעותים. כי לכן הוא מלבין את הכל, לכן לוקח את השקר וקורא לזה 'ערכים' 'נאורים', לאהב ערביים זה אדם 'נאור', ומי ששונא ערביים הוא אדם 'חשוף', אפלו שהם [אבל זה לא משנה, זה אנשים חשוכים, אנשים פרימיטיביים, היום זה כבר עולם מודרני, עולם חדש, שמחבקים את הערביים, אוהבים

מראי מקומות והערות

חשבת ש"בא איזה אחד ונדקר אותי, חפיתי לזה, זה קצור לנן עדן, אם אדם מת על קדוש ה' זה ישר לנן עדן, אז ישבתי בקהיר איזה שעתים שלש, חפיתי למטוס ליהונסבורג, וכבר חפיתי ש"בא אחד ונדקר אותי, אף אחד לא הסכים, אף אחד לא רצה. אז נסעתי לאבן דאבי, הייתי גם באבן דאבי, שמה שולחים לפלסטיןאים אוהלים ואוכל ומזון וטילים, אז על כל חטוף יקבלו 1,500 טילים, שיכולים להגיע עד ירושלים ועד החיזבאללה בלבנון, שהם ישגרו את הטיל זה יגיע לחיזבאללה, כי הם לא יודעים לבנון, אז במקום להגיע לירושלים זה יגיע כבר לחיזבאללה, אז על כל חטוף יקבלו 1,500 טילים, זה ההסכם עכשיו החדש.

11 (אני לא יודע בשובו בנים איך לומדים את זה, אני לא מכיר את הפסוק הזה, אני לא... שרו את זה בליל שבת, שרו את זה לפני הקדיש האחרון, שרו אשת חיל, אני לא יודע מי אמר להם לשיר את זה, אבל "אשת חיל מי ימצא", אז אשת כותבים עם א', שובו בנים כותבים את זה עם ב', וחיל כותבים את זה עם ח' אנתנו כותבים את זה עם כ', מי — אז אנתנו כותבים את זה עם פ', כי במקום פוליס אני אומר בוליס ובמקום פניס אני אומר בניס, אז אשת חיל מי — מי זה עם פ' מ' זה טעות, מי... ימצא זה י', אז אשת חיל ח' מי ימצא זה מ' י')

12 היית פעם במצרים? אני הייתי בקהיר פעמיים, היינו שם בשדה התעופה, עברנו שם, אז בקהיר, כלם הלכו שם עם רעלות, כלם בשדה התעופה, אז

אֶת עַרְבֵיִים |¹³].

עוֹשִׂים שְׁלוֹם עִם הָעַרְבֵיִים, עִם הַחֲמָאס הַכִּי מִתּוֹקִים בְּעוֹלָם, נוֹתְנִים לָהֶם כַּמָּה נְשִׁיקוֹת, הִיָּה הַכֹּל בְּסִדֵּר, עֲכָשְׁיו הוֹכִיחוּ שְׂאֵנִי הַצּוֹדְקָת, עֲכָשְׁיו כָּלֶם רוֹאִים שְׂאֵנִי הַצּוֹדְקָת'.

אִז רַבִּי נִתֵּן אוֹמֵר: שֶׁהַשֶּׁקֶר הוּא כָּל כֶּךָ, הוּא כָּל כֶּךָ זָךְ, הוּא כָּל כֶּךָ כֶּךָ צַח, הוּא כָּל כֶּךָ מִכְרִיק, הוּא כָּל כֶּךָ מְעַדֵּן, הוּא כָּל כֶּךָ מְלַטֵּשׁ, שְׁמֵלְבִישִׁים אֶת הַשֶּׁקֶר — לּוֹקְחִים אֶת הַשֶּׁקֶר הַכִּי גְדוֹל, אוֹהֲבִים אֶת הָאֲנָשִׁים הַכִּי פְרִימִיטִיבִיִּים, פְּרָאֵי אָדָם, "יָדוּ כֹּכַל וַיֵּד כֹּל בּוֹ" (בְּרֵאשִׁית טז, יב), שְׂאֵתֶם אֵי אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם אַף פַּעַם, תְּמִיד הוּא יְהִיָּה "פְּרָא אָדָם", זְרוֹק חוֹטְרָא אַאֲוִירָא אַעֲקָרִיָּה קָאֵי, כְּתוּב שִׁישְׁמַעְאֵל חֲזַר לְמַדְבַּר פְּאָרְן, חֲזַר לְאַרְץ מִצְרַיִם, עַרְבֵי נִשְׂאָר עַרְבֵי אֶפְלוֹ יַעֲשׂוּ אֶתוֹ מְלִיּוֹן הַסְּכָמֵי שְׁלוֹם. אֲכַל אֲצַל הַחֲלוֹנִיִּים, כִּיּוֹן שֶׁהֵם נִגְדַּת הַתּוֹרָה, הֵם רוֹצִים לְהַרְאוֹת

אִז הָאָדָם הוּא מְלַבֵּין אֶת הַשֶּׁקֶר, הָעֵבֹדָה שֶׁל הָאָדָם [שְׁחוּטָא] זֶה לְהַלְבִּין אֶת הַשֶּׁקֶר, זֶה הָעֵבֹדָה שְׁלוֹ, לְהַלְבִּין אֶת הַשֶּׁקֶר כְּאִלּוּ הוּא בְּרוּר וּמְלַבֵּן, כְּאִלּוּ זֶה כִּכָּה זֶה, אֶפְלוֹ עֲכָשְׁיו [אַחֵר הַטֵּבַח] שְׂאֵלוֹ אוֹתָם: נוֹ, מָה אַתֶּם אוֹמְרִים עַל הָעַרְבֵיִים. הֵם אֲמָרוּ: אִם הִיָּה 'שְׁלוֹם' זֶה לֹא הִיָּה קוֹרָה, אֲנַחְנוּ בְּעַד שְׁלוֹם. אִז אִם הָיוּ חַיִּים בְּשְׁלוֹם אַתֶּם זֶה לֹא הִיָּה קוֹרָה, זֶה הַכֹּל בְּגַלְל הַדְּתִיִּים, בְּגַלְל הַיְמַנִּיִּים שֶׁהֵם שׁוֹנְאִים עַרְבֵיִים, לְמָה לְשִׁנְאָ כְּאִלּוּ אֲנָשִׁים 'מִתּוֹקִים' וְ'חֲמוּדִים'? אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים שֶׁהֵם הַכִּי חֲמוּדִים שְׁפַעוֹלָם. אִז עֲכָשְׁיו שְׁמַעְתִּי מִיִּשְׁהוּ בְּשִׁשִּׁי בְּבִקְרָה, שְׂאֵלוֹ אוֹתָהּ: מָה הַהַשְׁקָפָה שֶׁלְּךָ? כִּכָּר הַחֲלֻפָּת אֶת הַהַשְׁקָפָה? מָה פִּתְאֵם שֶׁהַחֲלֻפָּתִי אֶת הַהַשְׁקָפָה, דּוֹקָא, דּוֹקָא עֲכָשְׁיו אֲנִי אוֹמֵרֵת 'אִם הִיָּינוּ

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

אֲמָרוּ "אֶת הַגְּדֵר הַזֶּה לְעוֹלָם אֵי אֶפְשֶׁר לַעֲבֹד, לְעוֹלָם". "לְעוֹלָם" זֶה פְּרוּשׁוֹ תוֹךְ דְּקָה עוֹבְרִים אוֹתָהּ, תוֹךְ שְׁנֵיָה, אֶלְפִית שְׁנֵיָה עֲבָרוּ אֶת הַגְּדֵר, הִבִּיאוּ כַּמָּה בְּלִדְוֹרִים וַיִּפְצְצוּ אוֹתָהּ, וַהֲעִיפוּ גַם כַּמָּה רַחֲפִינִים שְׁפִצְצוּ אֶת הַמִּצְלָמוֹת.

¹³ הֵם (-) תוֹשְׁבֵי הַקִּיבְצִים שֶׁבְּעוֹטוֹף עִזָּה] הַכִּיִּנוּ בְּלוֹנִים, הֵם הַכִּיִּנוּ בְּלוֹנִים [לְהַפְרִיחַ לַעֲזָה עִם כִּתוּב:] שְׂאֵנַחְנוּ אֲחִים שְׁלָכֶם', בְּשַׁבַּת שְׁמַחַת תּוֹרָה הַכִּיִּנוּ בְּלוֹנִים כָּכֵל הַקְּבוּצִים לְהַפְרִיחַ אוֹתָם אֶל מַעְבְּרַת לְגַבּוּל, מַעְבְּרַת לְגַדֵּר.

בְּחֵירוֹת, אָמְרוּ 'לֹא הִפְסְדָנוּ, אֲנַחְנוּ הַנְּאוּרִים, אֲנַחְנוּ הַפְּרוֹפְסוֹרִים, אֲנַחְנוּ לְמַדְנוּ בְּאוֹנִיבְרִסְיָטָה, אַתֶּם לֹא, אִז כְּמָה שְׂאָדָם יוֹתֵר לוֹמֵד בְּאוֹנִיבְרִסְיָטָה הוּא יוֹצֵא יוֹתֵר טַפֵּשׁ, יוֹתֵר הַשְׁכָּל שְׁלוֹ מִתְעוֹת. בְּאֵלֵינוּ אֵין בּוֹ שׁוּם צַד נְטִיָה אֶל תְּהַפֵּךְ שֶׁהוּא הָאֲמֵת. (אֲבָל זֶה לֹא כְּתוּב בְּכָל לְקוּטֵי הַלְכוּת, בְּדִקְוֵתֵינוּ אֵין לָכֵם מַה לְדַאֵג, אַתֶּם יְכוּלִים לְשַׁקֵּר הֲלָא, אֵין כְּזָה לְקוּטֵי הַלְכוּת. לָךְ יֵשׁ כְּזָה לְקוּטֵי הַלְכוּת? אֵין לָךְ. הִנֵּה הוּא מוֹדָה, אִז אֲנִי אֲתוּן לָךְ אֶת הַלְקוּטֵי הַלְכוּת הַזֶּה)

אִז פֶּה כְּתוּב שֶׁהַחֲלוּנִים הוֹפְכִים אֶת הַשְׁקָר אֶת הַשְׁקָר לְאֲמֵת, עַד שְׂזָה נִהְיָה זָךְ וּכְרוּר, אִז הֵם אוֹהֲבִים אֶת הָעֶרְבִיִּים 'אֲנַחְנוּ בְּעַד עֶרְבִיִּים'. עֲכָשֵׁינוּ בְּגֵרְמַנְיָה אָמְרוּ "אוֹי וְאֲבוֹי מִי שִׁיֵּצֵא לְהַפְגָּנָה [בְּעַד הַחֲאמַס]", גֵּרְמַנְיָה אַחֲרֵי שֶׁהֵם רָצְחוּ שֵׁשׁ מִלְיוֹן אִז עֲכָשֵׁינוּ הֵם הוֹפְכִים שְׂמָה אֶת הַפֶּל, הֵם לֹא נוֹתְנִים לְשׁוּם הַפְגָּנָה.

עֲכָשֵׁינוּ זֶה שֶׁנִּבְחַר בְּאַרְגֵּנְטִינָה הוּא אָמַר "אֲנִי בְּעַד יִשְׂרָאֵל", אָמְרוּ לוֹ "אִם אַתָּה בְּעַד יִשְׂרָאֵל נַחֲסֵל אוֹתְךָ", מִי שֶׁבְּעַד יִשְׂרָאֵל אִז יַחֲסֵלוּ אוֹתוֹ, אֲרַגְנְטִינָה — הָרֵאשׁ מִמְּשָׁלָה

שֶׁהַתּוֹרָה לֹא נִכְוְנָה חַס וְשָׁלוֹם, אִז הֵם אוֹמְרִים לְהַפֵּךְ, 'תַּעֲשׂוּ שָׁלוֹם עִם הָעֶרְבִיִּים, אִם הָיוּ עוֹשִׂים כְּכֹר שָׁלוֹם, אִם לְפָנֵינוּ שְׂנָה הָיוּ עוֹשִׂים שָׁלוֹם זֶה לֹא הָיָה קוֹרָה'. אֲנַחְנוּ קוֹרְאִים לְזֶה "שַׁבַּת שְׂמַחַת תּוֹרָה", הֵם קוֹרְאִים לְזֶה '7 בְּאוֹקְטוֹבֵר', הֵם לֹא אוֹמְרִים שְׂזָה שְׂמַחַת תּוֹרָה, הֵם לֹא יוֹדְעִים מַה זֶה שְׂמַחַת תּוֹרָה, הֵם בְּחִיִּים לֹא רָאוּ תּוֹרָה, הֵם לֹא רָאוּ סִפֵּר תּוֹרָה בְּחִיִּים שְׁלָהֶם, אִז לָכֵן הֵם רוֹצִים...

כִּי רָצוּ לַעֲשׂוֹת הַקְּפוּת בְּתֵל אַבִּיב, כִּי הַקְּפוּת זֶה נִגְדַת הַתְּקוּפוֹת, הַהַקְּפוּת מִבְּטָלִים אֶת הַתִּי"ו שֶׁל הַהַתְּקוּפוֹת, עַל יְדֵי הַקְּפוּת מִבְּטָלִים אֶת הַתִּי"ו, אִז הֵם בְּמָקוֹם לְבַטֵּל אֶת הַתִּי"ו אִז זֶה נִהְפֵּךְ לְהַתְּקוּפוֹת, לְקַחוּ אֶת כָּלֶם בְּשִׁבִי, עֲכָשֵׁינוּ זֶה יִקַּח שְׂנָה שְׁלָמָה עַד שִׁיַּחְזִירוּ אֶת כָּלֶם, עֲכָשֵׁינוּ הִחְזִירוּ 13 יְלָדִים וְתִינוּקוֹת...

[עַד שֶׁמִּלְבִּין הַשְׁקָר בְּאֵלֵינוּ הוּא בְּרוּר וּמִלְבִּין שְׂבָךְ הוּא תְּדַבֵּר, בְּאֵלֵינוּ אֵין בּוֹ שׁוּם צַד נְטִיָה אֶל תְּהַפֵּךְ שֶׁהוּא הָאֲמֵת, אֲנַחְנוּ הַנְּאוּרִים. אָמְרוּ "הִפְסְדָתֶם

מֵהַחֲלָל, אִז אֵין אֵיפֹנִים וְאֵין סְמַארְטפֹנִים וְאֵין שְׁאוּמִים, כִּי יֵשׁ שָׁם תַּחֲנוּת חֲלָל שְׁמֻקְבֹּלוֹת שְׁדוּרִים מֵאֵלֶּה שְׁגָרִים בְּחֲלָל, (לִי הָיָה פֶּעַם בַּיִת בְּחֲלָל, בְּסוּף הָרְסוּ לִי אוֹתוֹ, אִז הָיָה לִי בַיִת אִז הָיִיתִי מְקַבֵּל שְׁדוּרִים לְבַיִת הַזֶּה...), אִז יֵשׁ עֵיר בְּאַמְרִיקָה אֲנִי לֹא זוֹכֵר אֶת שֵׁם הָעִיר, אוּלַי בְּנִי גִ'רֹזִי אוּלַי זֶה בְּקְרוּלִינָה (שֵׁם הָעִירֵיהָ הֵיא: גְּרִין באַנְק בְּמֵעֵרֵב וִירֵג'ינִיָּה), וְשָׁמָּה מְקַבְּלִים שְׁדוּרִים, יֵשׁ שָׁם תַּחֲנוּת חֲלָל שְׁקוּלְטֵת שְׁדוּרִים מֵהַחֲלָל, אִז אָסוּר לְהַדְלִיק שָׁם לֹא פְּלֶאפּוֹן וְלֹא שְׁאוּמִי וְלֹא סְמַארְטפּוֹן, וּמִמֶּשׁ הֵם חַיִּים נִהְדָּר.

לְחַיּוֹת בְּלִי טֶלְפּוֹן זֶה הַתַּעֲנוּג הַכִּי גָדוֹל, הַטֶּלְפּוֹן זֶה כָּל שְׁנֵיָה לְשִׁמְעַע מִי מְדַבֵּר וּמִי מַחֲיֵג וְהוֹדְעוֹת, וְהוֹדְעוֹת כֵּן מִתָּר? וְזֶה כֵּן מִתָּר? — לֹא צָרִיךְ לֹא הוֹדְעוֹת, לֹא כְּלוּם. הוֹדְעוֹת — זֶה לְלַמֵּד לְקוּטֵי הַלְכוּת, זֶה נִקְרָא הוֹדְעוֹת, לְדַעַת מִי זֶה לִכְן, מִי זֶה הַנְּאוּרִים שֶׁהוֹפְכִים אֶת הַשְּׁקָר לְאֵמֶת בְּרוּר וּמְלִכָן, אֵין כְּזֶה לְשׁוֹן בְּשׁוּם סִפֵּר בְּעוֹלָם, שֶׁהַשְּׁקָר כָּל כֶּף בְּרוּר אֲצֵלָם שְׁצָרִיכִים לְאַהֵב אֶת הָעֵרְבִיִּים, וְאִפְּלוּ עֵכְשֵׁיו אַחֲרֵי כְּזֶה מִכָּה

הַחֲדָשׁ אוֹהֵב יְהוּדִים מֵהַיּוֹם שֶׁהוּא נוֹלֵד, שְׁאֵלוּ אוֹתוֹ "אַתָּה רוֹצֵה כְּבֹר לְהַתְגַּיֵּר?", הוּא אָמַר: אֲנִי רוֹצֵה כְּבֹר לְהַתְגַּיֵּר, אָכֵל אֵיךְ אֲנִי יִנְהַל מְדִינָה — בְּשַׁבַּת יִהְיֶה אָסוּר לִי לְעַבֵּד, מְדִינָה צָרִיכִים לְנַהֵל גַּם בְּשַׁבַּת. דּוֹד הַמְּלֶךְ אוֹמֵר "גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים כִּי נִדְּבָרוּ עַבְדֶּךָ יְשִׁיחַ בְּחֻקֶּיךָ" (תְּהִלִּים קיט, כג), אָכֵל אִם זֶה פְּקוּחַ נַפְשׁ אִז זֶה מִתָּר, הוּא אָמַר: אוּלַי אַחֲרֵי שְׁאֲנִי אִפְסִיק לְהִיּוֹת רֹאשׁ מִמְּשָׁלָה אֲנִי אֲתַגַּיֵּר. אִז הוּא לוֹמֵד כָּל יוֹם לְמוֹדֵי יְהוּדוּת, לֹא כְּמוֹ שׁוֹבְבוֹ בְּנִים שְׁנַגֵּד לְמוֹדֵי יְהוּדוּת, הָרֹאשׁ מִמְּשָׁלָה הַחֲדָשׁ בְּאַרְגֵּנְטִינָה הוּא לוֹמֵד כָּל יוֹם סִפְרֵי יְהוּדוּת, כָּל יוֹם הוּא לוֹמֵד כְּמָה שְׁעוֹת חֲמֹשׁ רִש"י.

יֵשׁ עֵירָה בְּצָרְפֶת שְׁכָל שְׁבוּעַ לְוִמְדִים שְׁמָה, יֵשׁ שָׁם כְּמֹר שֶׁהוּא לוֹמֵד אֶתֶם פְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, וְאָסוּר לְהַחְזִיק טְלוּיזִיּוֹת בְּבֵתִים, יֵשׁ עֵירָה בְּצָרְפֶת זֶה לִיד תְּעֵלֶת הַלָּה מֵאַנֶּשׁ — אָסוּר לְהַחְזִיק טְלוּיזִיּוֹת וְלֹא אֵיפֹנִים.

וַיֵּשׁ גַּם עֵיר בְּאַמְרִיקָה שְׁאָסוּר לְהַחְזִיק אֵיפֹנִים כִּי זֶה מְקַלְקֵל אֶת הַשְּׁדוּרִים שְׁמַגִּיעִים

"טַבַּח" זֶה הָיָה הַשֵּׁם שֶׁלוֹ.

אוּ לָבֵן בֶּן נַחֲוֹר, שֶׁעַל יָדוֹ כָּל הַהִתְנַחֲרוֹת וְהַמְחַלְקֵת וְשִׁחְלוּלָקִין עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, הוּא רַק חוֹלֵק עַל הַצַּדִּיק, הוּא קוֹרֵא לְעֵצְמוֹ 'נַאֲוֹר', שֶׁהוּא חוֹלֵק עַל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת וְעַקֵּב בַּחֲנִינֵת נִקְרָאת הָאֱמֵת שֶׁבֵּין כָּל הַצַּדִּיקִים, בְּבַחֲנִינֵת "בְּנֵי אֲמֵי נַחֲוֹר בִּי" (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ו) "נַחֲוֹר" זֶה "נַחֲוֹר", (זֶה כְּתוּב בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, אֲבָל לָכֵם אֵין שִׁיר הַשִּׁירִים הַיּוֹם, אֵין, בְּשׁוֹבוֹ בְּנֵים אֵין שִׁיר הַשִּׁירִים, נִכּוֹן? אִז אֵין אֵת הַפְּסוּק הַזֶּה...) "שְׁמֵנִי נִמְרָה אֵת הַכְּרָמִים כְּרָמֵי שְׁלִי לֹא נִמְרָתִי". כְּרָמִים הֵם בַּחֲנִינֵת מְנַהֲיָנִים כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֵׁם. "בְּנֵי אֲמֵי" — אֲנָשֵׁי מְצָרִים, שֶׁהֵם עָשׂוּ אֵת הַלְּבָנִים, שֶׁהֵם כַּחוֹת הַמְּדֻמָּה שֶׁאֵינוֹ מְבָרָר הֵם נַחֲוֹר וְנַחֲוֹרֵי בִי, הֵינּוּ בְּכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר "שְׁמֵנִי נִמְרָה אֵת הַכְּרָמִים", הֵם בַּחֲנִינֵת מְנַהֲיָנִים אַחֲרֵים שֶׁאֵינָם יְכוּלִים לְהוֹעִיל לִי. "כְּרָמֵי שְׁלִי" הוּא בַּחֲנִינֵת הַמְּנַהֲיָג הָאֱמֵת — הַצַּדִּיק הָאֱמֵת. וְעַל כֵּן נִקְרָא

נוֹרָאָה הֵם אוֹמְרִים 'אִם הָיִינוּ אוֹהֲבִים אֵת הָעֲרַבִּים זֶה לֹא הָיָה קוֹרָה, כִּי לֹא אָהַבְנוּ אוֹתָם, לֹא נִשְׁקַנּוּ אוֹתָם מִסְפִּיק", אִז הֵם הִכִּינוּ בְּלוֹנִים... אִז אֶצְלָם הִשְׁקַר הוּא כָּל כֶּךָ בְּרוּר כְּאֵלוֹ אֵין בּוֹ שׁוֹם צַד נְטִיָּה אֶל הַהִפְךָ שֶׁהוּא הָאֱמֵת, וְעַל כֵּן נִקְרָא לָבֵן הָאֲרָמִי. וְזֶה לָבֵן בֶּן נַחֲוֹר, כִּי רוֹאִים שֶׁמְנַחֲוֹר יֵצֵאָה שָׂרָה אֲמֵנוּ, אַחוֹת שֶׁל שָׂרָה הַתַּחְתָּנָה עִם נַחֲוֹר, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִי עָשָׂה אֵת הַשְּׂדוּךְ, אִז מִמְלַכָּה יֵצֵא טַבַּח וְגַחֵם — שְׁטוּבַח אֵת כָּלֶם, הוּא עָשָׂה טַבַּח בְּרַעִים, זֶה הָיָה טַבַּח, הֵבֵן הָרֵאשׁוֹן זֶה טַבַּח (בְּרֵאשִׁית כב, כד), "אֵת עוֹץ בְּכֹרוֹ וְאֵת בּוֹז אַחִיר וְאֵת קְמוּאֵל אֲבִי אָרָם" (בְּרֵאשִׁית כב, כא), "[וּפִילֵגְשׁוֹ וְשִׁמְהָ רְאוּמָה וְתֵלֵד גַּם הוּא] אֵת טַבַּח וְאֵת גַּחֵם וְאֵת תַּחַשׁ וְאֵת מַעֲכָה" (בְּרֵאשִׁית כב, כד), אִז הוּא נִקְרָא "טַבַּח" וְאֵת גַּחֵם וְאֵת מַעֲכָה, אִז קְרָאוּ לָבֵן שֶׁל נַחֲוֹר שֶׁהָיָה לוֹ מְרֵאוּמָה קְרָאוּ לוֹ "טַבַּח" — הוּא הָיָה עוֹשֶׂה טַבַּח, זֶה הָיָה הַשֵּׁם שֶׁלוֹ, כִּי הוּא הָיָה אָדָם 'נַאֲוֹר', אָדָם 'נַאֲוֹר' עוֹשֶׂה טַבַּח, כְּמָה שֶׁאָדָם יוֹתֵר 'נַאֲוֹר' הוּא עוֹשֶׂה יוֹתֵר טַבַּח... קְרָאוּ לוֹ

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא' ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בנים בבית מדרשנו בעיר העתיקה

"בְּרַמִּי שְׁלִי", [14] כי הוא יזרע
לְחֵלֶדֶן נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
וְלִתֵּן עֵצָה וְהַתְחַזְקוֹת לְכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל בְּרֹאיוֹ לוֹ, וְנֶעַל כֵּן נִקְרָא
"בְּרַמִּי שְׁלִי" כי הוא המנחיג שלי,
לְכֵן הוּא שְׁלִי, וְהֵנּוּ שֶׁל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּאֵמֶת בִּי רַק הוּא

יזרע לתנחוג אותי ולהושיע לי
באמת. אבל החולקים עליו
נקראים ברמים ומנהיגים אחרים
ואינם שלי, בי אף על פי שיש בהם
כמה שהם צדיקים וכשרים, אבל
מאחר שהם חולקים על הצדיק
אז כלם עמלק.

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא' ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בנים בבית מדרשנו בעיר העתיקה

הַקְּבוּץ הָרֵאשׁוֹן [בְּמִירוֹן] הַתְּחִיל
בְּתַש"א. עֲכָשׁוּ הִבִּיא לִי
אֶתְמוֹל הַר' יִשְׂרָאֵל גָּלִיס אֶת
הַסֵּפֶר שֶׁל ר' יַעֲקֹב קֶלְמֶנְבוֹיץ,
אֲז הוּא (ר' יַעֲקֹב קֶלְמֶנְבוֹיץ) בְּתַש"א
הוּא עוֹד הָיָה בִירוּשָׁלַיִם, בְּתַש"ה
הוּא כְּבָר נִסַּע לְמִירוֹן עִם ר'
אֲבָרָהָם שְׁטַרְנֶהָרֵץ. כִּי הוּא הָיָה
הַרְבֵּה שְׁלוֹ, אֲז נִסַּע ר' הִירֶשׁ
לִיפֹל.

גם מישהו אמר 'הנני העני
ממעש' ביום חמישי בלילה.
צריכים להגיד כל יום 'הנני העני
ממעש' זה עם כל הנגונים. אז מי
שאומר 'הנני העני ממעש' הוא
יכול להמתיק את כל הדינים
בעולם, כל לילה [ר' הירש ליב היה]
אומר 'הנני העני ממעש'. את ר'
הירש ליב היינו אצלו בבית,
ישנתי אצלו, אכלתי אצלו, כל
לילה ישנתי אצלו. אכלתי אצלו
ר' לוי יצחק, וישנתי אצלו שלוש
שנים.

וְהֵנּוּ שָׁם [לפני] שְׁלוּשִׁים וְשְׁלוֹשׁ
שָׁנָה אֶצֶל ר' הִירֶשׁ לִיפֹל,
הִלְכְּנוּ כָּל לַיְלָה לַכֶּתֶל. הוּא הָיָה
אוֹמֵר 'הֵנּוּ הָעֵנִי מִמַּעַשׁ', עֲכָשׁוּ

מוראי מקומות והערות

14 כל אחד צריך להביא פה פרם, לשיעור הבא להביא פרם. אתה נוסע לצפון תביא פרם.

הולך. הוא הִלֵךְ לְר' מִשֶּׁה, הוא מביא בספר של ר' לוי יצחק, שם חִפְתָּה לוֹ אֶשְׁתּוֹ, שם הוא הגיע בשִׁתִּים בְּלִילָה, עם ר' אֶלֶיָה (לופיאן) [צ"ל: רוי"ן]. שְׁמוֹנָה בְּבִקֹר הֵם הָיוּ צְרִיכִים כְּבֹר לְהִיּוֹת בַּחֲזָרָה בְּבֵית סֹהַר. אִז הוּא (- הַנְּאֻצִּי לְנִיק) אָמַר קָרָאתִי לָכֶם בְּשָׁבִיל לְתֵת לָכֶם אֶת הַפְּרֻטִּיסִים [לְפָנֶיךָ]. אִם לֹא הָיָה קוֹרָא לָהֶם, הֵם הָיוּ מְגִיעִים כְּבֹר לְאוֹמֵן.

וּבְאוֹמֵן הָיָה יֵלֵד בְּגִיל שְׁבַע עֶשְׂרֵה, הוּא אָמַר בְּשַׁבַּת זְכוֹר הוּא מְשַׁחֵרֵר, עֶרֶב שַׁבַּת זְכוֹר, זֶה הָיָה שַׁבַּת זְכוֹר לְפָנֵי פוֹרִים. וְאִז אָמְרוּ לוֹ אֵיךְ הוּא מְשַׁחֵרֵר? הוּא אָמַר תִּלְכוּ לְדָאֵר תִּרְאוּ מְבָרֵק שֶׁהוּא מְשַׁחֵרֵר. אִז הִלְכוּ לְדָאֵר בְּשְׁמוֹנָה בְּבִקֹר רְאוּ מְבָרֵק. עַד שֶׁמְבִיאִים אֶת זֶה הַבֵּיתָה - אֶת הַמְּבָרֵק, לֹקֵחַ עוֹד כִּמָּה שְׁעוֹת. שְׁאֵלוּ בְּדָאֵר: הֲגִיעַ מְבָרֵק מְקִיּוֹב? בֵּן הֲגִיעַ, שַׁחֲרָרוּ אֶת ר' לְוִי יִצְחָק? שַׁחֲרָרוּ אוֹתוֹ. אִז כְּבֹר נִהְיָה רְקוּדִים בְּכָל רוֹסְיָה, כְּבֹר הָיָה מְפָרְסֵם בְּכָל רוֹסְיָה.

אִז כָּל זֶה מְדַבְּרִים כָּאֵן עַל ר'

לְאוֹמֵן! עֲכָשׁוּ פְרָסְמוֹ שֶׁהוּא אָמַר לֹא לְסוּעָה, זֶה שְׁקָר! כִּי מִי שֶׁהָיָה צְמוּד אֵלָיו זֶה רַק אֲנִי הָיִיתִי! וְר' גְּבִרְיָאֵל [גְּרוֹסְמָן] הָיָה בָּא לְאָכֵל גַּם אַרוּחַת בְּקָר. אִז הוּא אָמַר רַק תִּסְעוּ לְאוֹמֵן! תִּסְעוּ לְאוֹמֵן! לָמָּה אַתֶּם לֹא נוֹסְעִים? הוּא אָמַר אֲנִי לֹא יְכוּל לְסוּעָה לִי יֵשׁ תִּיק, תִּיק פְתוּחַ. כִּי פְתוּחוֹ לְכִמָּה אֶת הַתִּיקִים, כִּמָּה הֲגִיעוּ לְרוֹסְיָה פְתוּחוֹ לָהֶם אֶת הַתִּיקִים לְפָנֵי חַמְשִׁים שָׁנָה, הוּא אָמַר הַתִּיק שְׁלִי עֲדִין פְתוּחַ. כִּי קוֹפְיָנוּב אָמַר אֲנִי יִתְפַּס אוֹתָךְ בְּסוּף, תִּדַּע לָךְ. אִז הוּא לֹא הִלֵךְ לְאוֹמֵן יוֹתֵר.

זֶה הָיָה [- הַפְּעֻצֵר שֶׁל ר' לְוִי יִצְחָק בְּתַר] צ"ו: הוּא הָיָה מְשַׁבַּת - מִיּוֹם רֵאשׁוֹן פְּרֻשֵׁת וִירָא, עֲכָשׁוּ וִירָא, עַד יוֹם שְׁשֵׁי שַׁבַּת זְכוֹר. בְּיּוֹם שְׁשֵׁי הוּא כְּבֹר נִתְקַע שֵׁם בְּקִיּוֹב הוּא לֹא הִצְלִיחַ, הוּא אַחַר אֶת הַרְפָּכֶת. יֵשׁ רְפָכֶת מְקִיּוֹב לְאוֹמֵן שְׁתִּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת, אִז אָמַר לוֹ הַמְּנַהֵל שֶׁל בֵּית הַסֹּהַר - הַנְּאֻצִּי לְנִיק תְּבוּא בְּבִקֹר הוּא לֹא אָמַר לוֹ לָמָּה. הוּא חָשַׁב שֶׁהוּא רוֹצֵה לְעַצֵּר אוֹתוֹ מִחֲדָשׁ לְחַקֵּר אוֹתוֹ שֶׁהוּא עוֹקֵב, לְמִי שֶׁהוּא

יִשְׁעִילָהּ קָרַע סְטִירְעָר שָׁאם
הוא הִיָּה בְּאִמָּן אִז לא הִיָּה
שׁוֹאָה, אִם הוא הִיָּה חֵי הַיּוֹם לא
הִיָּתָה שׁוֹאָה בְּכָל־ל הוא הִיָּה יָכוֹל
לְבַטֵּל אֶת הַשׁוֹאָה.

פֶּה [בְּעִמּוּד 138 ב'הֶהֱבִטְתָּהּ]: זֶה שֶׁהוּא
נִפְל לְתוֹךְ הַבוּר... [ר' יצחק שוורץ
מספר:] אִז הִחְלַטְתִּי לְהִתְאַבֵּד, זֶה
כָּבֵר הִיָּה סוֹף הַמְלַחְמָה, הִחְלַטְתִּי
לְהִתְאַבֵּד, "[אך לפני שאשליך את עצמי על
גֵּר הַמִּיל] חֲשַׁבְתִּי לְהַפְרֵד לְשָׁלוֹם
מִחֻבְרֵי לְסַפְסַל הַלְמוּדִים, קָרָאוּ
לוֹ לְוִי". הוא הִלֵּךְ לְצָרִיף הַסְמוּךְ
לְהַגִּיד לוֹ אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִתְאַבֵּד,
סִפְרָתִי עַל מָה שֶׁקָּרָה לִי.
"הַתְּבוֹנְנָתִי בּוֹ וְהַכְּנֵתִי שָׂאֵף הוּא
לא יִשְׂרֵד עוֹד זְמַן רַב, הוּא הִיָּה
בֶּן אַרְבַּע עֶשְׂרֵה, וְנִרְאָה כְּבֶן
חֲמִשִּׁים".

"הַגִּדְרָה הִיָּתָה בְּמַרְחָק כְּמֵאָה
עֶשְׂרִים מֵטֵר, הַתְּחִלָּתִי
לְרוּץ לְגִדְרָה". הוא צָרִיף לְרוּץ
מֵאָה עֶשְׂרִים מֵטֵר לְרוּץ, מֵאָה
עֶשְׂרִים מֵטֵר זֶה עֶשֶׂר שְׁנֵי־יָמִים, יֵשׁ
לוֹ עוֹד עֶשֶׂר שְׁנֵי־יָמִים לְחַיּוֹת, הוּא
רָץ שְׁמוֹנִים מֵטֵר, נִשְׁאַר לוֹ
חֲמִשִּׁים מֵטֵר, שְׁלוֹשִׁים מֵטֵר,
"חִיל אֶחָד מִמְּגִדְלֵי הַשְּׂמִירָה

הִחַל לְכוֹן אֶת הָרוֹכֵה אֵלָי". מִי
שֶׁהִיָּה רָץ לְגִדְרָה יָרוּ בּוֹ, אוֹ שֶׁהוּא
נִגַּע בְּגִדְרָה וְהַתְּחַשְׁמֵל. פְּתָאוֹם
נִכְנַס לִי רְסִיס זְכוּכִית לְתוֹךְ הָרֶגֶל.
אִיךָ שֶׁהוּא רָץ לְגִדְרָה לְהִתְאַבֵּד,
הוּא כָּבֵר נִשְׁאַר לוֹ שְׁלוֹשִׁים מֵטֵר,
נִכְנַס לוֹ רְסִיס זְכוּכִית, הוּא יָחַף
אִינן לוֹ נַעֲלִים, הוּא כָּבֵר כָּכָה
חֲדָשׁ בְּלִי נַעֲלִים חֲדָשִׁים. וַיִּצָּא לִי
הַמוֹן דָּם הַמוֹן דָּם, וְאֲנִי רוֹאָה
שְׁמִישָׁהוּ מְכוֹן לִי אֶת הַכְּדוּר- אֶת
הָרוֹכֵה מוֹלִי, כָּבֵר תְּכַנְנֵנִי לְרוּץ,
"אִךְ מִשְׁהוּ עֶצֶר בְּעַדִּי וּמָה אִם
הַזְכוּכִית הִיא סִימָן מְשָׁמִים?"
אוֹלֵי הִיא מִרְאָה לִי אִיךָ לְהַצִּיל
אֶת עֶצְמִי. וְאִז הוּא חֵי עוֹד חֲדָשׁ
וְנִגְמְרָה הַמְלַחְמָה. "הִרְמַתִּי אֶת
פֶּסֶת הַזְכוּכִית, הַכְּנֵסְתִי אוֹתָהּ
לְכִיס מְכַנְסִי, וְהִלְכְתִּי לְמַקְלָחוֹת,
שָׁם הִתְפַּשְׁטֵתִי, הִתְרַחֲצֵתִי
וְכַבְּסֵתִי אֶת בְּגָדֵי וְאִז חוֹזְרָתִי
לְצָרִיף וְשִׁכַּבְתִּי עַל דְּרָגְשֵׁי אֶךְ לא
בְּכַדֵּי לִישָׁן. כָּל הַלִּילָה שֶׁפִּשְׁפִּתִּי
אֶת כַּף רִגְלִי בְּעֶזְרַת הַזְכוּכִית כְּדִי
לְהַגְדִּיל אֶת הַפְּצַע בְּשִׁבִיל
שִׁישְׁחַרְרוּ אוֹתִי לְמִרְפָּאָה. כְּעֵבֶר
שְׁעָתִים, כַּף רִגְלִי דִימְמָה כָּל כֶּךָ",
אָמְרוּ שְׁעוֹד מֵעַט אֶתָּה תֵּאבֵּד אֶת
כָּל הַדָּם. אִז אָמְרוּ לִי קַח בֶּץ, כִּי

יָרַד גֶּשֶׁם זֶה יַעֲצֹר לָךְ אֶת הַדְּמוּם. יְכַבְּדֶנּוּ וְהַתְּיַצְבְּתִי אֶצֶל רוּפָא הַבְּלוּק", הוּא אָמַר אֶתָּה עֲשִׂיתְ אֶת זֶה בְּכוֹנָה. הוּא אָמַר לִי לְהַתְּיַצֵּב בְּשֵׁשׁ בְּעָרָב, "חֲכִיתִי בְּקֶצֶר רוּחַ לְשַׁעֲה שֵׁשׁ הָאֵם תַּחֲשֵׁב פְּצִיעֵתִי חֲמוּרָה? שְׁקַלְתִּי לְפַצֵּעַ גַּם אֶת רַגְלֵי הָאֲחֵרֶת". הוּא רוֹצֵה לְפַצֵּעַ עוֹד רַגֵּל, "בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר הַכֹּל הִיָּה תְלוּי בְּתַחוּשָׁתוֹ שֶׁל "רוּפָא" הָאֶסְ-אֶס, אִם לֹא יִרְצֶה לְאַשְׁפּוֹ אוֹתִי, [דְּבַר לֹא יִמְנַע בְּעֵדוֹ, וְאִם יִרְצֶה לְאַשְׁפּוֹ אוֹתִי רַגְלֵי הַיְּמִנִית הִיָּתְה פְּצוּעָה דְּבִיָּה. הַשַּׁעֲה שֵׁשׁ הַגִּיעָה לְבִסוּף]. - "לָךְ לְמַרְפָּאָה לְטַפּוּל" הַשַּׁעֲה שֵׁשׁ הַגִּיעָה... "כְּמֵאָה אֶסִּירִים עֲמָדוֹ בְּתוֹר מַחוּץ לְמַרְפָּאָה, כָּלֶם עֲרוּמִים". אֵין בְּגָדִים אֵין כְּתוּנּוֹת אֵין, כָּלֶם, גַּם אֲנִי. "לְבִסוּף הַגִּיעַ תוֹרֵי וְאֲנִי פִסְעֵתִי לְקִרְאָת הָרוּפָא הַצָּרְפֵתִי", זֶה הִיָּה רוּפָא צָרְפֵתִי זֶה הִיָּה, צָרְפֵתִי, גַּם הוּא הִיָּה אֶסִּיר. "הוּא הִיָּה מְאַשְׁפּוֹ כָּל אֶסִּיר בְּשִׁמְחָה", [אִךְ הַדְּבַר לֹא הִיָּה תְלוּי בּוֹ הַמְלָאָה הַחֲמוּרָה הִיָּתְה שֶׁל קִצְיוֹ הָאֶסְ-אֶס]. הַצָּרְפֵתִי נִקְּחָה אֶת כַּף רַגְלֵי וְאָמַר: "טוֹב אֶתָּה יְכוֹל לְלַכֵּת", - "אֲבָל דּוֹקְטוֹר אֶתָּה לֹא מְאַשְׁפּוֹ אוֹתִי"? - "אֲנִי לֹא

יְכוֹל", עֲנָה "אֲנִי חַיֵּב לְסָרְב לְמַקְרִים הַרְבֵּה יוֹתֵר קְשִׁים". - "בְּבִקְשָׁה, דּוֹקְטוֹר, תֵּאשְׁפּוּ אוֹתִי. אֲנִי לֹא עוֹמֵד בְּזֶה יוֹתֵר, אֵין לִי כּוֹחוֹת יוֹתֵר].". - "אֲנִי לֹא יְכוֹל, [אֶסוּר לִי הַפְּקוּדוֹת אוֹסְרוֹת עָלַי, כְּמוֹ שְׂאֵתָה יוֹדַע, רוּפָא הָאֶסְ-אֶס הוּא הַקּוֹבֵעַ], אֲנִי מַכִּיר אוֹתוֹ הֵיטֵב הוּא לֹא יִקְבֵּל אוֹתָךְ עִם פְּצִיעָה כְּזֹאת, רְאִיתִי שְׂכָל תַּחֲנוּתֵי הֵן לְלֹא הוֹעִיל". הוּא הַתְּחַנֵּן, הוּא הַתְּחַנֵּן... כְּמוֹ יוֹסֵף הַצַּדִּיק הַתְּחַנֵּן לְפָנָי הָאֲחִים, הוּא אָמַר, "בְּהַתְּחַנְנוֹ אֵלֵינוּ" [בְּרֵאשִׁית מ"ב כ"א] כִּי הֵם (- הָאֲחִים) לֹא עָשׂוּ תְשׁוּבָה עַל הַמְּכִירָה, הַמְּכִירָה הִיָּתְה עַל פִּי דִין. כִּי הוּא הִיָּה רוֹדֵף, הִיָּה לוֹ דִין רוֹדֵף. כִּי הוּא אָמַר שֶׁהֵם אוֹכְלִים אֶבֶר מִן הַחֵי, [וּבִאֲמַת] זֶה הִיָּה בֵּן פְּקוּעָה, אֶבֶר מִן הַחֵי, אוֹ זֶה עוֹף.

לְפִי הַרְמַב"ם [שְׂאֵמֵר שֶׁהָאוֹכֵל עוֹף מִן הַחֵי לֹא יִהְיֶה], לְפִי הַכִּרְתִּי זֶה [הַפְּרוּשׁ הוּא שֶׁ] מִתֵּר לְאֹכֵל עוֹף [מִן הַחֵי]. אִזּוֹ זֶה הִיָּה מַחְלֵקֶת, אִם חַיִּיבִים בְּדִרְבָּנָן, כִּי בֵּן פְּקוּעָה אֶסוּר מְדַרְבָּנָן. אִזּוֹ הוּא אָמַר אֶתֶם חַיִּיבִים מְדַרְבָּנָן, [עֲנֵנוּ לוֹ הָאֲחִים:] אֲנַחְנוּ לֹא חַיִּיבִים בְּדִרְבָּנָן, אֲנַחְנוּ חַיִּיבִים רַק

דאָרײַטאָ.

וְאִזְ יֵשׁ כָּאֵן אֶלְף מַחְלֻקוֹת [בין יוסף

לאחים], אֶלְף שִׁטוֹת! אִם מִתָּר

לְהַגִּישׁ אֶבֶר מִן הַחֵי [לגוי להכשילו].

כִּי כְּתוּב בְּט"ו עֲמוּד א' בְּעִבּוּדָה

זָרָה, שָׂרַק שְׂאֵתָה שָׁם לוֹ בְּתוֹף

הַפֶּה זֶה אָסוּר, אָבֵל אִם אֵתָה שָׁם

לִידוֹ [והוא אוכל ונכשל אין בזה איסור, כי] הוּא

יָכוֹל לְשֹׂאֵל מָה זֶה. אִז שָׁמוּ לְבָנֵי

יִשְׁמָעֵאל, שְׂעַכְשׁוּ אֲנַחְנוּ וּבָנֵי

יִשְׁמָעֵאל חַיִּים בְּיַחַד, עִם

הַחֲמָאֲסָנִיקִים. אִז כָּל

הַחֲמָאֲסָנִיקִים הִגִּיעוּ. הָיָה שְׁבַע

בְּרָכוֹת, הָיָה חֲתָנָה, הָיָה פְּדִיּוֹן

הַבֶּן, הָיָה בְּרִית מִילָה, גַּם

יִשְׁמָעֵאֵלִים מְלִים, כָּלֵם בָּאוּ

לְבְרִית מִילָה. זֶה הָיָה הַבְּנֵי

דוֹדִים, אֵין בְּנֵי דוֹדִים אַחֲרֵים. לֹא

הָיָה בְּנֵי דוֹדִים, בְּנֵי דוֹדִים הָיָה

הַיִּשְׁמָעֵאֵלִים. אִז הֵם בָּאִים

לְפְדִיּוֹן הַבֶּן, בָּאִים לְשַׁבַּע בְּרָכוֹת,

הֵם בָּאִים לְחֲתָנוּת, אִז מְגִישִׁים

לָהֶם, וַיֵּשׁ מֵאָה אֶלְף צֵאֵן וּמֵאָה

אֶלְף כְּבָשִׂים וּמֵאָה אֶלְף עֲזִים,

וּפָה נְחֹתָךְ רָגֵל, וּפָה צְרִיכִים

לְחֹתָךְ רָגֵל, וְנוֹתָנִים לָהֶם, מָה

יָכוֹל לְהִיּוֹת, עַל כָּל פְּנִים הֵם

אוֹכְלִים אֶבֶר מִן הַחֵי, אִז שְׂמִים

לָהֶם אִז זֶה מְבִיא הַי-] שְׂמוּאֵל, אִז

הַשְּׂאֵלָה אִם מִתָּר לְשִׁים לָהֶם, [אם]

כִּי אֲבָרְהָם קָיָם עָרוּב תְּבַשְׂלִין.

עַכְשָׁו יִהְיֶה עָרוּב תְּבַשְׂלִין

רֹאשׁ הַשָּׁנָה [תשפ"ה] יִהְיֶה חֲמִישִׁי

שְׁשִׁי אִז יִהְיֶה עָרוּב תְּבַשְׂלִין. אִז

מְתִי שְׁהִיָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה חֲמִישִׁי

שְׁשִׁי, אִז אֲבָרְהָם קָיָם עָרוּב

תְּבַשְׂלִין אוֹ שְׁבוּעוֹת יוֹם שְׁשִׁי,

עָרוּב תְּבַשְׂלִין. שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח

יוֹם שְׁשִׁי, עָרוּב תְּבַשְׂלִין.

יִסְּף אָמַר אַתֶּם חֲיִבִּים מְדַרְבָּנָן

אִז הֵם לֹא רָצוּ לְשַׁמַּעַ

בְּקוּלוֹ, הוּא לֹא רָצָה לְשַׁמַּעַ

לְקוּלוֹ.

[באן] ביאר שני מחלוקות שהיה ליוסף עם

האחים: א. שיוסף אמר שהם

חייבים במצוות כיהודי, ועל כן הם חייבים בכל

באיסורים גם מדרבנן, והם אחזו שדינם כבני נח,

וחייבים רק בשבע מצוות שהתורה צוותה בני נח ולא

במה שרבנן אסרו. ב. שיוסף אמר ליעקב

שהם אוכלים אבר מן החי שאסורה מדרבנן לבן נח,

והם שידעו שאין זה אבר מן החי שאסור כיון שאכלו

בן פקועה, ולא סיפרו זאת ליוסף, אלא שכיון שהם

סברו שהם בני נח, הרי שכשיוסף אומר ליעקב שהם

אכלו אבר מן החי, הוא מחייב אותם מיתה, כדין בן

נח שעבר על אחד משבע המצוות, וכיון שטענו

שיוסף רודף, על כן התירו על פי דין להרוג את יוסף

..(הרב בשיעורים).

אם יוסף אומר שאוכלים אָבֵר מִן החי הם חֲיִיבִים מִיָּתָה, אִז מִתָּר לִמְכֹר אוֹתוֹ [פִּינֵשׁ לוֹ] דִּין רוֹדֵף. אִם יֵשׁ לוֹ דִּין רוֹדֵף, בּוֹא נִמְכֹר אוֹתוֹ.

אִז הם לא בְּקָשׁוּ סְלִיחָה עַל הַמְּכִירָה [רק עָשׂוּ תְּשׁוּבָה עַל "בְּהִתְחַנְּנוּ אֵלֵינוּ" הוּא כָּל כֶּף הַתְּחִנָּן, הוּא כָּל כֶּף בְּכָה, [שלפנים משורת הדין היו צריכים לרחם עליו. יוסף] נִשְׁק אֶת הַרְגָּלִים שֶׁל כָּל אֶחָד, נִפְל עַל הַרְגָּלִים, מָה אִתָּם מוֹכְרִים אוֹתִי. עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הוּא לֹא רָאָה אֶת אָבִא שְׁלוֹ, אִיךְ אָדָם יִכּוֹל לְחַיּוֹת בְּלִי לְרֵאוֹת אָבִא אִמָּא עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה. אִיךְ הוּא יִגְדֵל אִיךְ הוּא יִהְיֶה לְבַד שֵׁם בְּתוֹךְ הַ... [כלא].

[לפני פטירת יעקב הביא יוסף את מנשה ואפרים ליעקב שיברכם, אמר יעקב:] "מִי אֵלֶּה לֶךְ" (לשה"כ בְּרֵאשִׁית מ"ח ח) יַעֲקֹב שׂוֹאֵל אוֹתוֹ [- אֶת יוֹסֵף] מִי הַיְלָדִים הָאֵלֶּה? אָמְרוּ שֶׁהִתְחַנְּנָה, אֵיזָה חֲתָנָה? עִם גּוֹיָה? עִם מִי? אִסְנַת הֵיטָה הַבַּת שֶׁל פּוֹטִיפָרֶעַ, אוֹמְרִים שֶׁהִיא הֵיטָה הַבַּת שֶׁל דִּינָה, אֲבָל הַתּוֹרָה אוֹמְרַת הִיא הֵיטָה בַּת שֶׁל פּוֹטִיפָרֶעַ. [על כן יעקב ביקש מיוסף:]

זֶה נִקְרָא [איסור תורה של] "לִפְנֵי עֵוֶר". אִז גַּם עַל זֶה הָיָה מַחְלֻקוֹת בֵּין הָאֲחִים וְיוֹסֵף הָיָה פֹּה מִלִּיּוֹן מַחְלֻקוֹת, יִכּוֹל לְהֵיּוֹת מִלִּיּוֹן שִׁיטוֹת!

כִּי בְּאֵבֶר מִן הַחַי יֵשׁ מִלִּיּוֹן שִׁיטוֹת. אָבֵר מִן הַחַי אִם זֶה כָּל שֶׁהוּא, כִּי לְבֶן נַח אָסוּר כָּל שֶׁהוּא, לָנוּ מִתָּר כָּל שֶׁהוּא. יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁלְבֶן נַח אָסוּר לָנוּ מִתָּר, אִז אִם אוֹכְלִים כָּל שֶׁהוּא. אִז יֵשׁ דְּעָה שֶׁאוֹמְרַת שֶׁאֶפְלוּ חֲצֵי שַׁעוֹר אָסוּר, הוּא אוֹמֵר לֹא, חֲצֵי שַׁעוֹר זֶה מִתָּר.

אִז אוֹמְרִים יֵשׁ פֹּה מִלִּיּוֹן מַחְלֻקוֹת - מָה הַמַּחְלָקַת בֵּין אֲחִים וְיוֹסֵף. אִז הָאֲחִים פִּסְקוּ

"נובה", המסכה הכי... כלם קדושים וטהורים, כלם קדושי עליון. אין בריה יכולה לעמד במחצתם! מי שנהרג על [קדוש ה]! כל הפכישים היו מלאים הרגים [15].

אז זה מה שאומר הרמב"ם, עכשו קראנו בפרק י"ג בהלכה י"ז, וזה בהלכות גרושין

תראה כתבה, תראה קדושיין. מי אלה לך פתאום רוח הקדש הסתלקה [ליעקב], הוא אמר פנראה שהם גויים. הוא (- יוסף) אמר: לא, הרוח הקדש הסתלקה כי אי אפשר לגלות את אחרית הימים, כי רק אם עושים תשובה על מכירת יוסף.

כל הפרענויות, כל מה שקרה עכשו ב[טבח הנוראי בשמחת תורה]. קוראים לזה "נובה" מסבת

מראי מקומות והערות

ריקה.

את הכל העבירו לחמאס לצבא, לעזה, דבר ראשון לתת נשק לעזה... הם מיליארד וחצי העבירו לעזה, עכשו ביבי העביר מיליארד וחצי, מיליארד וחצי העביר בגדים שלו. כל מה שהיה עם קטאר, זה היה שקר זה היה בשביל שיעבירו לעזה מיליארד וחצי. בנו שם איזה מיליון מנהרות, עשר אלה מנהרות, כל בית יש שם מנהרה.

עכשו בליל שבת, הלכו לפתח מנהרה, אז כלם התפוצצו המנהרה היתה ממלפדת, חמש אנשים נהרגו במכה אחת. אתמול נהרג אחד מחברת חשמל בשם [יעקב] [שלום עבודי] מטבריה, כלם הכירו אותו. עשרים ואחד פצועים, חמש הרגים כל יום. אין לזה סוף, אומרים זה יסח אויל שנה, כי אי אפשר להתקרב לבית חולים [שיפא], מתחת לבית חולים יש את כל הבנקרים של כל המפקדות, של כל החמאס, הם לא נותנים לפנות את החולים. הם רוצים לפנות אותם, הם לא נותנים החמאס. אומרים אם יפנו אותם ירו בחולים, חמאס ירה בהם, יגיד שאנחנו גרינו בהם.

15 עכשו אחת מזק"א מהדרום, היא אחראית על כל זק"א, היא אומרת: לא יכלנו לסוע, הכל הרגים, שלוש מאות הרגים בתוך המסכה, תוך שתי דקות - אם 16, אז כל שניה זה שלוש פדורים, כל שניה, אז חמש שניות זה שלוש מאות איש, חמש - עשר שניות זה שלוש מאות איש, תוך עשר שניות, תוך דקה, חסלו שם אלה איש, כלם ברחו אז הרגו אותם בדרקים. כל הדרקים היו מלאות מחבלים, היה עשר אלה מחבלים. אומרים אלפים שלשת אלפים, איזה אלפים? הכל, כל הקבוצים מלאים מחבלים, הכל מחבלים.

עכשו היה הרקז של בארי, הוא אמר נשארת עם אקדח עם חמש עשרה פדורים. לקחו לכלם את הנשק, שמו ירו באיזה ערבי מסוף, באיזה ערבי תמים, ערבי מתוק, יעבר שם בשער פתאום, הוא לא ישים לב. אז לקחו את כל הרובים מהשומרים, הם (- המחבלים מעזה) באים הורגים את השומרים, [לשומרים] אין להם נשק. מגיעים עשר מחבלים הורגים את השומר, נכנסים לתוך הקבוץ.

השומרים היו בלי נשק, אז רצו לנשקה. יש נשקה, זה כזה חדר עם כל הרובים של כל הקבוץ, יש שלוש מאות אנשים. שלוש מאות רובים בנשקה, הנשקה

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שוב בניי בבית מדרשנו בעיר העתיקה

עוֹשֶׂה כְּשֵׁלָא רוֹאִים, הוּא לֹא יְכוּל לַעֲשׂוֹת כְּשֵׁרוֹאִים. אוֹמְרִים לוֹ אַל תַּעֲשֶׂה אֶת הָעֵבֶרָה, אַז הוּא כָּבֵר לֹא יַעֲשֶׂה אֶת הָעֵבֶרָה. אַז כָּאן בְּפֶרֶק ב' הוּא מְבִיא שְׂאָדָם יְכוּל לְכַתֵּב גִּט אַחֲרֵי שִׁשְׁחָטוֹ אוֹתוֹ, אַז מָה אִם שִׁחָטוֹ אוֹתָךְ? לֹא קָרָה כְּלוֹם וְשׁוֹם דְּבָר אַל תַּתְּבַלְּבֵל תַּהֲיֶה בְּרִסְלָב תַּהֲיֶה בִישׁוּב דַּעַת !.

הַרְבֵּה אוֹמֵר²⁰ כְּשֵׁיבּוֹא מְשִׁיחַ,

פֶּרֶק י"ג¹⁶ וְזֶה גַם בְּפֶרֶק ב'¹⁷, זֶה מוֹבָא פְּעַמִּים [בהלכות גירושין]. וְגַם בְּעֶרְכִין¹⁸, וְגַם בְּרוֹצְחָ¹⁹. נִקְרָא עֲכָשׁוּ ב[הלכות] רוֹצְחָ.

אִם אָדָם רוֹצֵחַ, הוּא לֹא צָרִיךְ לְלַכֵּת לַעִיר מִקְלָט, אִם הוּא רֹצֵחַ בְּשִׁגְגָה. רֹצֵחַ בְּמִזִּיד, אַז גַּם, צָרִיכִים עֵידִים וְהַתְּרָאָה וְזֶה לֹא הוֹלֵךְ כְּכֹה. אִם אֵתָה אוֹמֵר לוֹ, אַל תִּירָה בְּפִלוֹנִי אַל תַּהַרְג אוֹתוֹ, אַז הוּא כָּבֵר לֹא יַעֲשֶׂה אֶת זֶה. אָדָם

מראי מקומות והערות

זֶה כְּשֵׁר. שִׁשְׂה כְּשַׁעַת הַסַּפְנָה הוּא שְׁכּוּתִיבִים וְנוֹתְנִין אַף עַל פִּי שְׁאִין מְכִידִין. וְכֵן מִי שֶׁנִּפְּלוּ בּו מִכּוֹת רַעוֹת שְׂאִי אֶפְשֶׁר שִׁחִיָּה מִהֵן אֶפְלוּ נִשְׁחָטוּ בּו רַב סִימְנִין וְרַמֵּן וְאָמַר כְּתִבּוּ גִט לְאִשְׁתִּי הֲרִי אֵלָיו יְכַתְּבוּ וְיִתְּנוּ שְׁחָרֵי עֲתָה חֵי הוּא אַף עַל פִּי שְׁסוּפוּ לְמוֹת:

¹⁸ רמב"ם הלכות ערכין וחרמין פרק ה' דין י"ג

שִׁחַט בְּהַ שְׁנִים או רב שְׁנִים וְעֵדִין הִיא מִפְּרֻסְתָּה הֲרִי הִיא פְּחִיָּה לְכָל דְּבָרֶיהָ וְנִעְרַקְתָּ וְהֲרִי הִיא בְּכָלֵל וְהַעֲמִיד וְהַעֲרִיף עַד שְׁתַּמּוּת:

¹⁹ רמב"ם הלכות רוצח ושמיירת הנפש פרק ה' דין ב'

אִין הַרוֹצֵחַ בְּשִׁגְגָה גוֹלָה אֵלָא אִם כּוּן מַת הַתְּהַרְג מִיָּד. אֲבָל אִם חָבֵל בּוּ בְּשִׁגְגָה אַף עַל פִּי שֶׁאֲמַדְוָה לְמִיתָה וְחָלָה וּמַת אִינוּ גוֹלָה שְׁמָא הוּא קָרֵב אֶת מִיתַת עֲצֻמוֹ או הָרוּחַ נִכְנָסָה בְּחַבְרֹתָהּ וְהִרְגָתָהּ. אֶפְלוּ שִׁחַט בּוּ כָּל שְׁנֵי הַסִּימְנִים וְעַמֵּד מַעַט אִינוּ גוֹלָה עַל יָדוֹ. לְפִיכָּה אִם לֹא פְּרִסַּס כָּלֵל או שִׁשְׁחָטוּ בְּמִקוֹם שְׂאִין הָרוּחַ מְנַשְׁבֵּת בּוּ כּוּן בֵּית סַתּוּם שֶׁל שִׁישׁ הֲרִי זֶה גוֹלָה. וְכֵן כָּל פְּיֻצָּא בְּזָה.

²⁰ שיחות הר"ן אות רכ"ח

שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמּוֹ שְׂאָמַר: בְּנֵדָא נְמַצִּיאִים כְּשָׂרִים, אַף

¹⁶ רמב"ם הלכות גירושין פרק י"ג דין י'

רְאוּהוּ שְׁנִפְּל לְגַב אֲרִיּוֹת וְנִמְרִים וְכִיּוֹצֵא בְּהוֹן אִין מְעִידִין עָלָיו. אֶפְשֶׁר שֵׁלָא יֵאכְלוּהוּ. גַּפְל לְחַפְרִית נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים או לְתוֹף כְּפִשֵׁן הָאֵשׁ או לְתוֹף יוֹדָה וְתַחַת מַלְאָה יוֹן או שְׁמֹן או שִׁשְׁחָטוּ בּו שְׁנֵי סִימְנִין או רְבֹן אֶפְלו עַמֵּד וְבִרַח מְעִידִין עָלָיו שְׁמַת. שְׁוֹדָא סוּפוּ לְמוֹת. וְכֵן כָּל פְּיֻצָּא בְּזָה מְדַבְּרִים שְׂאִי אֶפְשֶׁר שִׁחִיָּה אֵלָא מִוֹת מִיָּד בְּזִמְן קְרוֹב הֲרִי אֵלָו מְעִידִין עָלָיו:

(הרי שהרמב"ם מדגיש שיכול להמשיך לחיות זמן מה, אלא שמעידים שסוף סוף אחר זמן ודאי מת)

¹⁷ רמב"ם הלכות גירושין פרק ב' דין י"ג

בְּרִיא שְׂאָמַר כְּתִבּוּ גִט לְאִשְׁתִּי וְכַתְּבוּ וְחַתְּמוּ וְנִתְּנוּ לָהּ וְהַרְג עֲצֻמוֹ מִיָּד כּוּן שְׁהַשְׁלִיף עֲצֻמוֹ מִן הַגַּג או הַפִּיל עֲצֻמוֹ לַיִם הֲרִי זֶה גִט כְּשֵׁר. עָלָה לַגַּג וְדַחַפְתּוּ הָרוּחַ וְנִפְּל וּמַת אִינוּ גִט. סַפְסַק הַפִּיל עֲצֻמוֹ סַפְסַק דַּחַפְתּוּ הָרוּחַ הֲרִי זֶה גִט עַד שִׁיָּדַע לָךְ בְּנֵדָא שְׁהָרוּחַ דַּחַפְתּוּ. וְכֵן מִי שִׁחִיָּה מִשְׁלָה בְּבוֹר וְאָמַר כָּל הַשּׁוּמַע קוֹלִי יְכַתְּב גִּט לְאִשְׁתִּי הֲרִי אֵלָו יְכַתְּבוּ וְיִתְּנוּ לָהּ. וְהוּא שְׁעִידֵעו אוֹתוֹ. וְאֵף עַל פִּי שֶׁהַעֲלוּהוּ וְלֹא הִפִּידוּהוּ הֲרִי

תֹּארוּכֵי לְדָה, פֶּעַם לֹא רָשְׁמוּ
תֹּארוּכֵי לְדָה, אִז הִיְתָה מְלַחֶמֶת
הָעוֹלָם.

אז אם הוא בגיל מאה שש, הרב
שך, עכשו אשה רוצה
להתחתן אתו גיל מאה ושש, כדי
שיקראו לה אשתו של הרב שך,
תקבל מלגות, היא תהיה לה
כבוד, אז היא תוכל לתת דרשות.
אז היא בת ארבעים רוצה
להתחתן עם הרב שך, אז עד
שהוא חי היא יכולה להתחתן
אתו, אפלו בגיל מאה ושש. אז
[אותו דבר] אפלו אדם קבל מכות
רצח והוא לא יכול לחיות, אבל
הוא חי עוד חמש דקות [הוא יכול
למדוש ולגרש].

כְּמוֹ יוֹאֵב וְאַבְנֵר, הֵלֶךְ מְכוֹת שָׁם.
יוֹאֵב וְאַבְנֵר שְׁנֵי רַמְטְכָלִים,
זֶה רַמְטְכָל שֶׁל דָּוִד זֶה רַמְטְכָל
שֶׁל שָׁאוּל. תְּחִיּוֹ בְּשָׁלוֹם, מֶה יֵשׁ?
לֹא, מְגִיעַ אַבְנֵר. כְּתוּב שְׂאִישׁ-
בִּשְׁת - - -

כְּתוּב [ששמות בני שאול היו:] אִישׁ-

אֲנָשִׁים שְׁלִי יְהִיוּ בְּיָשׁוּב
דַּעַת. כָּלֶם יְרוּצוּ וַיִּתְּבַלְּבוּ, מֶה
עוֹשִׂים מְשִׁיחַ מְגִיעַ. מֶה נָּבִיא לוֹ
פָּרָחִים? נָּבִיא לוֹ שׁוֹקוֹלֵד מֶה
נָּבִיא לוֹ? תְּרַנְּגוֹל עַל מְקַל נָּבִיא
לוֹ אוֹלֵי אֵיזָה קַרְטִיב? כָּל אֶחָד
יִחְפֹּשׂ מֶה לְהִבִּיא לְמְשִׁיחַ אֵיזָה
תְּשׁוּרָה, וְהָאֲנָשִׁים שְׁלִי יְהִיוּ
בְּיָשׁוּב דַּעַת לֹא יִתְּבַלְּבוּ. כִּי מִי
שְׁעוֹשֶׂה שְׁעָה הַתְּבוּדוֹת כָּל יוֹם,
הוּא לֹא מִתְּבַלְּבֵל מִכְּלוּם.

אז אותו דבר, אתה קבלת מכות,
חתכו לך שתי סימנים, חתכו
לך את כל הראש, אז מה יש, לא
קרה כלום. גוסס זה נקרא אדם
שלאט לאט המוח שלו מתנון
נרקב, אדם בגיל תשעים, הוא
כבר בסכנה שהמוח יתנון, עד
גיל תשעים עוד המוח יכול
לתפקד, אנשים מגיעים עד מאה.
אז עכשו היה ר' ברנך מרדכי
[אזרחי וצוק"ל], הגיע עד מאה, הרב
שטיינמן הגיע למאה ושתיים,
הרב שך למאה ושש. אם יודעים
מתי הוא נולד. כי לא היה

מראי מקומות והערות

נוחה ומישבת היטב, כן תהיה דעתנו נוחה ומישבת
עלינו בלי מהומה ובלבול.

על פי שאין להם התבודדות. אבל אני קורא אותם
"פלייטיס" - מבהלים ומבלבלים. ופתאם פשיבוא
משיח וקרא אותם יהיו מערבים ומבלבלים. אבל
אנחנו נהיה דומים כמו האדם אחר השנה, שדעתו

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא' ראש חדש כסליו תולדות לכולל שוב בניי בבית מדרשנו בעיר העתיקה

בַּשָּׁת, כְּתוּב מִפִּיבֶשֶׁת, כְּלָם עַל שֵׁם בֶּשֶׁת. שְׂאוּל זֶה שֵׁי אִי הַבוּשָׁה [וצניעות]. מִיכָל אוֹמֶרֶת כְּזֶה בּוּשָׁה [כמו שהיה לאבי - שאול] עוֹד לֹא רְאִיתִי בְּחַיִּים שְׂלִי. אֶצֶל אָבִא שְׂלִי, לֹא רְאִיתִי אֶצְלוֹ אִף פַּעַם אֲגוּדָל. אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עַד כְּאֵן [פָּרַק הַיָּד], פַּעַם הֵלְכוּ עַד כְּאֵן [סוּף הָאֶצְבָּעוֹת]. אֲנִי הִבַּת שְׂלוֹ, אֲנִי הִבַּת

מראי מקומות והערות

הניחתו ליכנס לתוך הבית אלא יצאת לחוץ והייתה מקפחתו בדברים ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו מכאן את למד שהיה הופך אספירס ומשוויי שכן היא אומרת לו אשר נגלה היום.

התחילה עושה מריבה כנגדו מבקשת לאכול פניו אמרה לו אם ראיתי כבודך מה נכבד היום מלך ישראל עכשיו הודעת שאת מלך אשר נגלה היום הלוי בצניעות אלא לעיני אמהות עבדיו ואלו הן נשי ישראל שהיא קוראה אתהן אמהות, כהגלות גלות אחד הריקים אמר רבי אבא בר כהנא הריק שבריקים זה ארכיסטס שאין ריקים הימנו מכל מצוה כך היה דוד מרקד לפני הארון אמרה לו היום נגלה כבודו של בית אבא בוא וראה מה בניך לבין בית אבא כל בית אבי היו צנועים וקדושים אמרו עליו על בית שאול שלא נראה מהם לא עקב ולא גודל מימיהם וכו', וכך אמרה לו מיכל של בית אבי היו צנועים כ"כ ואת עומד ומגלה לבושך כאחד הריקים.

כיון שגמרה דבריה, אמר לה וכי לפני מלך ב"ו שחקתי ולא לפני מלך מלכי המלכים שחקתי אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו ואלו היה אביך צדיק יותר ממני היה האלהים בוחר בי ופוסל בבית אביך ... ונקלתי עוד מזאת ואל תאמרי שהייתי שפל בעיני אחרים ולא נבזה בפני עצמתי ל"ל והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה א"ל אותן בנות ישראל שצווחות אותן אמהות אינן אמהות

²¹ במדבר רבה פרשת במדבר פרשה ד סימן כ.

ודוד מכרכר בכל עוז לפני ה' וגו' בא וראה כמה בזה דוד עצמו לכבודו של הקדוש ברוך הוא היה לו לדוד להיות מהלך לפניו סתם כמלך לבוש כלי מלכותו לאו אלא לבש כלים נאים לכבוד הארון ומשחק לפניו מה שאפשר לומר שנא' (דברי הימים א טו) ודוד מכורבל במעיל בוץ וכל הלויים הנושאים את הארון וגו' וכתוב ודוד מכרכר בכל עוז לפני ה' מהו בכל עוז בכל כחו מהו מכרכר שהיה מקיש ידיו זו על זו וטופח ואומר כירי רם ... כיון שבאו לירושלים היו כל הנשים מציצות על דוד מן הגגות ומן החלונות וראו אותו מרקד ומשחק ולא היה איכפת לו ... כיון שראתה אותו משים עצמו כהדיוט נתבזה בעיניה, מהו מפזז ומכרכר האיך היה עושה אמרו רבותינו היה לבוש בגדי זהב סנונין דומין לפז והיה מכה בידיו זו על גב זו וטפח כיון שהיה מכרכר כירי רם היה מפזז מהו מפזז שהיה ההוב המסונן שהיה עליו קולו פוזז, יכול לא היה דוד עושה יותר מזה לאו אלא הופך אספירס ומשוויי לפניו שכן כתיב במקום אחר (דברי הימים א' ט"ו) ותרא את המלך דוד מרקד ומשחק וגו', והיו כל הנשים מציצות עליו מן הגגות ומן החלונות ולא איכפת לו

לאחר שנפטרו כל ישראל ממנו נפנה לברך את ביתו ולשמחה מרוב שמחת הארון יצאת מיכל לקראתו וביתוהו על שבוה עצמו לכבוד הארון לעיני הנשים והה"ד (שמואל ב' ו) וישב דוד לברך את ביתו וגו' לא

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שוב בנים בבית מדרשו בעיר העתיקה

לא צריך כל כך להשתולל, זה, תהיה טפה יותר נורמלי. אז הוא צחק על...

יש ספור מהאר"י זה מובא בשבחי האר"י, שהוא הראה לכלם את שבעת הרועים. [האר"י אמר לתלמידיו:] היום אני מראה לכם את שבעת הרועים, הראשון עולה אברהם אבינו. אולי אהרן הכהן, זה כהן. ואחרי זה לוי, ואחרי אברהם, יעקב, יצחק, כלם ישראלים, אחרי זה עולה יוסף הצדיק, ונשאר לנו משה יוסף ודוד, ישראלים. מגיע שביעי, שביעי, יעמוד ר' דוד בן ר' ישי, האר"י אומר אבל לא לצחק, אני מתחנן לא לצחק! מי שיצחק לא יוציא שנתו! תלמיד אחד לא יכול להתאפק, [שראה איך דוד] הוא קופץ שמנייות באויר. הוא לא יכול ללכת... [רגיל, אלא קפיץ].

עכשו אחד אמר [אם] אתם רצים לממ"ד, תעשו שמנייות

תקפצו, תרקדו [ולא לרוץ כבהלה], כבר כמה נפלו בדרך. לפני חמש שנים נפלה ילדה באשדוד, עד היום היא בלי הפרה, היום בת שתיים עשרה בלי הפרה. פתאום בשתיים בלילה אתה שומע אזעקה, אז אם מה יש אזעקה, מה לה ולאזעקות תמשיך לישן! דבר ראשון זה לישן, זה לפני הכל. אתה בשנה, לא מענין אותך אזעקה, לא מענין אותך כלום. תישן תקום בחמש בבקר תלך למקוה, שש זה הנץ, ותתפיל נורמלי. אסור לקום [בלחץ ובפזיזות] כשיש אזעקה, כי אתה קם מבלבל אתה לא יודע מה נעשה, אתה נופל בדרך, אתה מועד, מחזיק תינקת ביד, אתה נופל עם התינקת. אז עד היום היא בלי הפרה, התינקת היא היתה בת שבע, היום בת שתיים עשרה, חמש שנים [22].

מראי מקומות והערות

פנימה. זה כבר קשה להם... אין להם טילים.

זרקו על דלית אל-פרמל, בעספיא יש דלית אל-פרמל, אז זה יותר דרומה [לחיפה], זה ליד זכרון או זה היה מענה. פי כשירים מגבול לבנון, אז זה נמצא (- פוגע) בקרית ביאליק [שצפונית לחיפה]. מי שמפיר את חיפה את הקריות, זכרון יעקב זה דרומה, קרית ביאליק זה צפונה, אז מה שירים מלבנון, זה

אלא אימהות לוואי יהא לי חלק עמהם לע"ל הה"ד (שם) ועם האמהות אשר אמרת לואי עמם אכבדה.

22 אשדוד היא מפגות, כבר עשרים שנה היא מפגות, מקבלים טילים חדשים. עכשו בחולון הפסיקו לפל טילים, ובבית שמש גם הפסיקו, נגמר להם הטילים כבר, אין. רק על בתים הם ירו פי זה על שפת הים. בתים זה [על] שפת הים, חולון זה יותר

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בניי בבית מדרשו בעיר העתיקה

בית כנסת יורים, זה ספור
אמתי, עוד שנה זה עשר שנים,
תשע"ה - פ"ה, יורים, השאלה
אם הכהן צריך לצאת החוצה. יש
שאלה הלכתית, עכשו ירו
בחמשה יהודים, אז הם יכולים
רק לחיות רבע שעה. כמו אבנר
הוא קבור במערת המכפלה. כי
הוא יכול לחיות עוד רבע שעה,
אפלו תוקעים בו [חרב] בחמש.
יואב הוא אומר לאבנר אני גואל
הדם של אח שלי.

אז כתוב עשהאל היה רץ על גבי
השבלים מדרש רבה, כלם
ראו את טרזן שהוא היה רץ על
הענפים, הוא היה יהודי אמר לי

אז כל זה מדברים כאן, שאפלו
אדם שוחטים לו את שתי
הסימנים, לא קרה כלום. ואותו
דבר גם מביא את זה בנזיקין,
בחמש מקומות הוא מביא את
זה, גם בנזיקין, גם בערכין, וגם
בטמאת מת²³.

שעבשו זה היארציט של
החמשה שנהרגו
[בפגוע הנורא ב'קהלת בני תורה' בה' נה], הנה,
כ"ה חשון זה היה ביום חמישי
שעבר, כ"ה חשון היארציט של
חמשת הנרצחים שרצחו אותם
המחבלים בתוך הבית הכנסת
של 'קהלת בני תורה'^[24].

אז עכשו נכנסים מחבלים לתוך

מראי מקומות והערות

(10) המת אינו מטמא עד שתצא נפשו אפלו מגיד
או גוסס. אפלו נשחטו בו שני הסימנים אינו מטמא
עד שתצא נפשו שנאמר (במדבר יט ג) 'בנפש
האדם אשר ימות'. (נשברה מפרקתו ורב בשורה עמה
או שנקרע פדג מגבו או שהתו ראשו או שנחלק
לשני חלקים בבטנו הרי זה מטמא אף על פי שעדין
הוא מפרפר באחד מאיבריו.

²⁴ אז הוא מביא ר' משה בן ר' יצחק אשר מברסקי,
מברסקי זה טאלנא, טאלנא זה מברסקי, אז הוא היה
או תלמיד או הרב'ה בעצמו (לפי מה שמופיע, היה
בנו של הרב'ה מטאלנא בוסטון), מברסקי ראש
ישיבה בישיבת "תורת משה" ועמו עוד ארבע
יהודים נפגעו בבית כנסת 'קהלת בני תורה' זה היה
רחוב אגסי, זה היה תחת לרחוב שלנו, זה היה רחוב
אגסי.

נוחת בקרית ביאליק, לא מגיע לחיפה. ומה שארקים
מהדרום - מצדה, זה נופל בעספיא, גדלית אל-
פרמל.

כלם צריכים לגור בעספיא, יש חתנים חדשים,
עספיא זה עשר שקל לחדש, הכי הרבה שבועים
שקל. בחברון זה שבועים שקל, החתנים החדשים
צריכים לגור בעספיא, אחותי היתה נוסעת לעספיא
לקנות בגדים, זה חמש דקות מנה שאנן, נוסעת
לעספיא, זה כבר דרומה [לחיפה].

אז הטילים נופלים בעספיא גדלית אל-פרמל, כי זה
דרומה וקרית ביאליק זה צפונה, הקריות. אז כל אחד
צריך לראות, או לגור בקרית ביאליק, או לגור
בעספיא, או לגור גדלית אל-פרמל.

²³ רמב"ם יד החזקה הלכות טומאת מת פרק א

בן ששון הוא הִיָּה יְהוּדִי, וְלִכֵּן הוא יָכוֹל לְעוֹף. הָאָרִי אוֹמֵר שִׂיְהוּדִי יָכוֹל לְעוֹף בְּאֵוִיר, אִזּוּ הוא הִיָּה רֵץ עַל הָעֲנָפִים, כִּי הוא קוֹפֵץ מֵאֵילָן לְאֵילָן, כְּמוֹ קוֹפִים כְּמוֹ חִיּוֹת. אִזּוּ מוֹבָא בְּמִדְרָשׁ קוּהֵלֶת²⁵ שֶׁעֲשָׂהאֵל הִיָּה יָכוֹל לְרוֹץ עַל רְאשֵׁי הַשִּׁבְלִים לֹא רְאשֵׁי עֲנָפִים, וְהִיָּה מְקַבֵּל תְּנוּפָה מִכָּל שִׁבְלֵת עוֹד תְּנוּפָה, עוֹד תְּנוּפָה, כָּל שִׁבְלֵת מְבִיאָה לוֹ עוֹד תְּנוּפָה.

אִזּוּ כָּל זֶה מוֹבָא כָּאֵן בְּכ"ז עֲמוּד ב' - רְאשֵׁי הַשִּׁבְלִים: "לֹא לְקָלִים הַמְרוּץ וְלֹא לְגִבּוֹרִים הַמְלַחֲמָה" מִי זֶה "קָלִים הַמְרוּץ" זֶה עֲשָׂהאֵל שֶׁהִיָּה רֵץ עַל רְאשֵׁי הַשִּׁבְלִים. וְהָרְאשֵׁי הַשִּׁבְלִים לֹא הִיוּ מִתְּכּוֹפְפוֹת, לֹא תְּגִיד שְׂזָה... הוּא

הִיָּה עָף עַל רֹאשׁ הַשִּׁבְלֵת נוֹתֵן לוֹ תְּנוּפָה וְהוּא קוֹפֵץ עוֹד מֵאָה מֵטֵר, כָּל קְפִיצָה זֶה מֵאָה מֵטֵר "וְעֲשָׂהאֵל קַל בְּרַגְלָיו כְּאֶחָד הַצְּבִים אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה, וּמָה הִיָּה קְלוּתוֹ, שֶׁהִיָּה רֵץ עַל סְאִסִּי שִׁיבּוּלֵיָא וַאֲיֵן מִשְׁתַּבְּרִין", וְלֹא מִתְּכּוֹפְפִין, "קַל בְּרַגְלָיו".

וְאַבְנֵר אוֹמֵר לוֹ: עֲשָׂהאֵל אֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ, אֶתָּה חֵבֵר טוֹב שְׁלִי.²⁶ וְאַנִּי חֵבֵר טוֹב שְׁלִי אַח שְׁלָךְ, הוּא אוֹמֵר אֲנִי, אֵיךְ אֶשָּׂא פָנַי לְאַחִיךָ?

הַנְּמָרָא אוֹמֵרֶת יוֹתֵר קַל לְהִזִּיז קִיר שֶׁל שֵׁשׁ אַמּוֹת, מְלַחֲזִיז רֶגֶל אַחַת שֶׁל אַבְנֵר²⁷. שְׂדוּד זָחַל תַּחַת הַרְגָלִים שֶׁל אַבְנֵר²⁸, הוּא זָחַל, הוּא יָדַע לְזָחַל.

מוראי מקומות והערות

²⁵ מדרש רבה קהלת - פרשה ט פסקה יג

²⁷ מדרש רבה קהלת - פרשה ט פסקה יג

ד"א כי לא לקלים המרוץ זה עשהאל שנאמר (שמואל ב' ב') ועשהאל קל ברגליו כאחד הצביים וגו' ומה היה קלותו שהיה רץ על סאסי שיבוליא ואינן משתברין אתמול ועשהאל קל ברגליו והיום (שם) ויכהו אבנר באחרי החנית וגו'.

ולא לגבורים המלחמה זה אבנר דכתיב (שם א' כ"ו) הלא איש אתה ומי כמוך בישראל וגו' דא"ר אסי משום ר' יוחנן נוח לו לאדם להזיז כותל בניי שש אמות בעובי מלהזיז רגלו אחת של אבנר והיום (שם ב' ג') הכמות נבל ימות אבנר

²⁶ (הם) לְמוֹדוֹ יַחַד בְּשׂוּבוֹ בְּנִים, שְׁלוֹשׁ שָׁנִים לְמוֹדוֹ בְּשׂוּבוֹ בְּנִים, מִתְּשַׁמ"ב עַד תְּשַׁמ"ה וְהֵם לְמוֹדוֹ בְּשׂוּבוֹ בְּנִים וְהֵם הִיוּ תְּבָרוּתָא דְּנִקְא, הִיוּ תְּבָרוּתָא הוּא הִיָּה הַחֵבֵר הַכִּי טוֹב שְׁלוֹ.

²⁸ אוֹצֵר הַמְּדַרְשִׁים אֶלְפָא בֵּיתָא אַחֲרֵת דְּכּוֹן סִירָא עֲמוּד 43

פֵּעַם אַחַת הִיָּה דוֹד מְלֶךְ יִשְׂרָאֵל עָלָיו הַשְּׁלוֹם יוֹשֵׁב בְּגִנּוֹ וְרָאָה צִרְעָה אוֹקְלֵת עֹכְבִישׁ וְכָא שׁוֹטֵה וְכִידוֹ עֵץ וְהִיָּה מְגַרְשָׁם אֲמַר דוֹד לְפָנָי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רְבוּנוּ

הַקְשִׂיא שֶׁלָּךְ... אֲנִי יַעֲשֶׂה שְׁלֹא יִהְיֶה גֶשֶׁם, מָה יִכּוֹל לִהְיוֹת. אַחְזָב אוֹמֵר כֻּלָּם עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כֹּל יוֹם, חֲמֵשׁ פְּעָמִים: אוֹמְרִים בְּבִקְרָב בְּקִרְבָּנוֹת, אוֹמְרִים אַחֲרֵי זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּיוֹצְרוֹת, אַחֲרֵי זֶה אוֹמְרִים בְּמַעְרִיב, אוֹמְרִים בְּרִבְנוֹתָם גַּם כֵּן, אוֹמְרִים כֹּל הַשְּׁלוֹשׁ פְּרָשִׁיּוֹת, אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמָּטָה. אַז אוֹמְרִים חֲמֵשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם אוֹמְרִים: "וְסִרְתֶּם וְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף ה' בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר" (דְּבָרִים י"א - י"ח - י"ז).^[30] "וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם" (אֲתָה יוֹדֵעַ לַעֲצוֹר אֶת הַשָּׁמַיִם? אֲתָה לֹא יוֹדֵעַ, טוֹב אַז עֲכָשׁוּ הַרְגָעְתָּ אוֹתִי, פְּחַדְתִּי שֶׁתֵּאֵוֹם תַּעֲשֶׂה לִּי שְׁלֹא יִהְיֶה לִּי גֶשֶׁם). "וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם" וְלֹא יִהְיֶה מָטָר, אֵיזָה וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם, יוֹרְדִים מְבוֹלִים.

אַחְזָב יֵשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת עַל הַקִּבָּה, הוּא שׁוֹאֵל אֶת אֱלֹהֵיו הַנִּבְיָא אֲתָה יִכּוֹל לְתַרְץ לִי אֶת הַקְשִׂיא הַזֹּאת; אֵיךְ יוֹרְדִים מְבוֹלִים? יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן מָה הוּא

אָמַר "בְּכַכְרוּ יִסְדְּנָה וּבְצַעֲרוּ יִצִּיב דְּלִתְיָה" (יְהוֹשֻׁעַ ו' כ"ה) אַז הוּא דַחֲף אֶת אַבְיָרִים, לֹא, יִהְיֶה פֶה מִשְׁפָּט, פֶּה הוֹלְכִים עַד הַסּוּף עַכְשָׁו, פֶּה צְרִיכִים לְדַעַת אֶת הָאֲמַת, פֶּה לֹא מוֹתָרִים, אֵין הַנְּחוֹת! מִי דַחֲף אֶת אַבְיָרִים? אֲנִי רוֹצֶה לְדַעַת, לְתוֹךְ יִצִּיקָה וְהוּא בְּתוֹךְ הַמְּלֵט הוּא הַתְּעַרְבֵב, קָרָאוּ לוֹ אַבְיָרִים.

אַחֲרֵי זֶה הָיָה לוֹ בְּכָר וְאַשְׁבַּל וְיִהוֹנָתָן, אַבְיָשׁוּעַ, מְלִכִּישׁוּעַ, כָּל הַבָּנִים שֶׁל שְׁאוּל הָיוּ שָׁם [כְּלוּמַר לְחֵיאל בֵּית הָאֱלֹהִים הָיָה בָּנִים שֶׁנִּקְרָאוּ כַשְׁמוֹת כָּל בְּנֵי שְׁאוּל], כֻּלָּם דַּחֲפוּ אוֹתָם לְתוֹךְ הַיִּצִּיקָה, כָּל חֲדָשׁ זֶה יֵלֵד אַחֵר, עֲשָׂרִים יֵלְדִים דַּחֲפוּ לוֹ, הָאֲחֵרוֹן זֶה הָיָה שְׁגוּב, הוּא הָיָה שְׁגוּב הוּא הָיָה צָדִיק אֲמַתִּי, שְׁגוּב לְתוֹךְ הַיִּצִּיקָה אֲנִי רוֹצֶה לְדַעַת מִי דַחֲף אוֹתוֹ, (אוּלַי אֲתָה? אֲתָה לֹא, אֲתָה גָּטַח שְׁלֹא...) אָבָל צְרִיכִים לְדַעַת מִי דַחֲף אוֹתוֹ, עֲשָׂרִים בָּנִים נִדְּחָפוּ לְתוֹךְ הַבּוֹר זֶה דְּבַר נוֹרָא. אֵיפֹה... לְמָה... (אֲתָה לֹא יִכְלַת לְשַׁמֵּר? בְּשִׁבִיל מָה עֲשׂוּ אוֹתָךְ גִּבְיָא רָשָׁי? אֲמַרְתִּי לָךְ אֲתָה הַגִּבְיָא הַרְאֵשִׁי

מוראי מקומות והערות

³⁰ אוֹמְרִים שֶׁהַיּוֹם בְּלִילָה יֵרֵד גֶּשֶׁם אֲנִי לֹא רוֹאֶה שְׁיִוָּרֵד גֶּשֶׁם, צְרִיכִים כְּבָר לַעֲוֹם א' כַּסְלִיו.

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בניי בבית מדרשו בעיר העתיקה

יריחו. [31]

אז כל זה מדברים כאן על חיליק ש'לנו [חיאל בית האלי], שבנה את יריחו. וכל עשרים הבנים שלו מספנים, הלכו לו עשרים בנים, נעשה על זה ועדת חקירה, אחרי מעריב נעשה ועדת חקירה, מי דחף את הילדים לתוך היציקה לתוך הבורות של היציקות, של יריחו, נעשה על זה חקירות...

[וכשהלך אליהו לנחם את חיאל בשליחות ה', אמר אחאב שיהושע שאמר שמי שיבנה את יריחו ימותו בניו גדול ממושה שמא שאם יעבדו עבודה זרה לא ירד גשם שהרי קללת יהושע התקיימה בחיאל וקללת משה לא התקיימה וירד גשם אדירים. אמר אליהו שאם כן באמת מעכשיו לא ירד גשם. וביאר מורינו הרב בשיעורים שקללת יהושע התקיימה כי חיאל בית האלי חטא במזיד, אבל קללת משה לא התקיימה כי עם ישראל לא עבדו עבודה זרה מרצון

פה, אנה לא משגיח...) עשרים ילדים דחפו לתוך הבור, לתוך היציקה התערבבו עם הבטון עם המלט, לא, אני לא אשתוק על זה. פה אני ילך עד הסוף, לא אכפת לי פרקליטות לא אכפת לי כלום. עשרים ילדים! אחאב אומר לו תשמע עשרים ילדים הלכו כאן. זה לא פשוט אני לא שותק על זה.

אליהו הנביא ה' שלח אותו לנחם אבלים [את חיאל בית האלי על מות כל בניו בזה אחר זה]. כן הוא [חיאל בית האלי] עשה את כל הבעיות הוא בנה את יריחו, עד היום, כתוב לא [לבנות] עיר בשם יריחו ולא יריחו המקורית, האוריגנילית [אפילו שיחליפו לה שם], אסור לבנות שום עיר בשם

מראי מקומות והערות

גם כן. אז היא נשארה בחיים ברוך ה', כי התפונה באמת לרקד.

ואחת החליטה לקחת בצניעות, המבקלים אגרו כד אנהנו לא נוגעים, היא הלכה פלה מכסה, אגרו לה את בסדר, תעמדי בצד. יש כל מיני ספוגי נסים שהמבקלים בעצמם רחמו.

אבל כל הפכישים היו מלאים הרוגים כל הפכישים, איזה אלף הרוגים כל הפכישים אי אפשר לנסע, אי אפשר כלום לעשות.

³¹ עקשו דברה אחת מארגון הצלה, דברה מהדרום, אחת האחרות שם, היא אמרה לא יכלנו לסוע מרב הרוגים, כל הפכישים מלאים הרוגים, כלם הרוגים, במסכה הרוג להם שלוש מאות.

היתה אחת שאמרה אני הולכת לרקד. כי זה שמחת תורה. יש בבקה בית כנסת רפורמים, בנות הולכות שם לרקד עם ספר תורה, הם לא יכולות לתור, הם רוצות לרקד עם ספר תורה, אז הם הולכות לבקה. אז היא אמרה אני נוסעת עכשו - קמה על ההורים - לרעים, היא רצתה לרקד טפה, שמחת תורה, אני רוצה לרקד עם ה', ורקדים שם, אז אני יכולה לרקד

חמשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שוב בנים בבית מדרשו בעיר העתיקה

אלא אחאב הכריח אותם].

אוֹתִי, הוּא הָיָה רוֹדֵף. אִז יוֹאֵב
אוֹמֵר יִכְלַתְּ לְדַקֵּר אוֹתוֹ בְּרִגְלָךְ.
אֲבִנֵּר אוֹמֵר אֵיךְ יִכְלַתִּי לְכַוֵּן
בְּאֲמָצֵעַ שֶׁהוּא רוֹדֵף אוֹתִי, אֲנִי
יְכוֹל לְכַוֵּן בְּדִיוֹק לְרַגְלָךְ? יוֹאֵב
אוֹמֵר אֵיךְ כּוֹנֵתָ כָּאֵן בַּחֲמֵשׁ?³³

כִּי צְרִיכִים לְדַעַת אֶת הָאֲנַטוֹמִיָּה,
כֹּל אֶחָד צָרִיךְ לְלַמֵּד
אֲנַטוֹמִיָּה, אִם לֹא - יֵהיָה שְׁעוֹר
אֲנַטוֹמִיָּה. יֵשׁ פֶּה (- בִּבְטוֹן) שְׂמוֹנֶה
עֶשֶׂר עֲצָמוֹת (- צִלְעוֹת), שְׂמוֹנֶה עֶשֶׂר
חֲלִיזוֹת, אַחְרֵי הַשְּׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה יֵשׁ
[עוד] חֲמֵשׁ³⁴].

[בין] שבתחילת השיעור הביא חמישה מקומות
ברמב"ם שאפילו שחטו אדם לא מוכרח
שימות ואין לו דין מת, והביא לכך ראיה שאבנר אחר
שעשאל רדף אחריו הוא דקר אותו בחומשו והרגו,
וכגואל הדם הלך יואב ובעורמה דקר את אבנר,
ועדיין המשך אבנר לחיות, ויואב היה בידו להורגו
רק אבנר ריחם עליו (ראה הערה)³²].

אִז יוֹאֵב שָׁאַל אֶת אֲבִנֵּר, לָמָּה
הִרְגַּתְּ אֶת אַח שְׁלִי (- עֲשָׂאֵל)?
לָמָּה הִרְגַּתְּ אוֹתוֹ מָה הוּא עָשָׂה
לָךְ? מִתָּר לְהִרְגֵךְ אַח? אֲבִנֵּר
אוֹמֵר: הוּא רָדֵף, הוּא רָצָה לְהִרְגֵךְ

מראי מקומות והערות

אל החומשו ואמר רבי יוחנן בדופן חמישית במקום
שמרה וכבד תלוין בו באחד מאיבריו לא יכיל ליה

³⁴ זה אני ראיתי את זה, צלמו לי, כי לא יכלתי ללקט,
חדשים לא יכלתי ללקט, מי"ו תמוז בדיוק אז נולד
נחמן רייכר. חמש בפקר עמדותי פאן מול המזנון, מול
המזנון, והתפופתי פכה בשביל להגיד חצות, אז
נשבה ריח חזקה והחליה זה, אם אתה מול המזנון זה
ספנה. זה לי חליה, מי"ו תמוז עד א' אלול כל תשעה
באב היה לי יסורים נוראים, הייתי צריכה להתפופת.
ויוסף הוא היה הגבאי שלי, הוא עזר לי ברוח ה'.

נרציתי לא לעלות על האוירון (לאמריקה), הוא אמר
אתה יכול לעלות על האוירון, לא יהיה לך פלום.
אמרתי לו אני לא יכול להתפופת, לא יכול, זה חליה
זה, חליה זה. אני רוצה לעלות על האוירון והרבנית
לוקחת אותי על האוירון, זה היה בדיוק אחרי תשעה
באב, לקחה אותי על האוירון יום למחרת. בפרנו
איזה רופא שם בִּשְׂטֵרְאוֹס, שם בִּפְסָאוֹ הִלְכְנוּ שם
לְרופא, אמרתי לו תפתר אותי מלעלות על האוירון.
הוא אמר לי: אני לא יכול לפתר אותך, אתה יכול

³² ילקוט שמעוני ירמיהו רמז רפ"ה

ולא לגבורים המלחמה זה אבנר, אמרו עליו שהיה
בטוח בכחו ואומר אלולי היה לארץ מקום לאחוז בו
הייתי מוזעזה והיה כל מחנה ישראל שרוי בין שני
ארכבותיו וכיון שנפלה שעתו הכהו יואב בן צרויה,
באותה שעה תפש אבנר (את יואב) וכפתו בידו
כפקעת של שתי, מיד עמדו כל ישראל לפניו ואמרו
לו אדוננו אם אתה הורגו מיד נשארנו כיתומים אשר
אין להם אב ויבואו הפלשתים ויבוזו את נשיו ואת
כל אשר לנו. א"ל ומה אעשה שכבה את נרי, אמרו
ליה תדון עמו לפני דיין האמת השליך אותו מידו
ונפל זה חי וזה מת:

³³ סנהדרין מט, ע"א

אתיוה ליואב דינינה אמר ליה מאי טעמא קטלתיה
לאבנר אמר ליה גואל הדם דעשאל הואי עשאל
רודף הוה אמר ליה היה לו להצילו באחד מאבריו
אמר ליה לא יכיל ליה אמר ליה השתא בדופן
חמישית כיון ליה דכתיב ויכהו אבנר באחרי החנית

או יואב שואל את אבנר תגיד לי, אתה יכול להסביר לי למה הרגת את אח שלי? בוא תסביר לי. אבנר אומר: [מדין] רודף. [עונה לו יואב:] איזה רודף מה, אז דוקרים אותו ברגל, ביד, צריכים דוקא. אז יש פה שמונה עשרה, ואחרי זה יש חמש, זה נקרא החמש, זה העצם החמישית, קוראים לזה F5,F4,F3,F2,F1³⁵].

מראי מקומות והערות

פארק, זה ארבע עשרה אבניו. זה היה חמישים ושבע סטריט ואנחנו צריכים לסוע עד אושן פארקווי, זה אחרי פלטבוש, זה נסיעה של חצי שעה. יוסף מכיר את כל הדרך. אנחנו צריכים לנסע מארבע עשרה אבניו, פורטין אבניו, לסוע לאושו פארקווי שם נמצא הקליניקה שלו, ושם הוא גר בתוך הקליניקה, בשבע כבר סוגרים. עכשו אנחנו רק יוצאים [בשבע], זה חצי שעה מינימום ועם הפקקים זה ארבעים דקות.

ואנחנו בדרך, פתאום ראיתי ששכחתי את כל המסמכים, את כל הצלומים ממנהטן, [בבית חולים] הר סיני, זה היה הר סיני שם עושים את הצלומים, זה עלה אלף שבע מאות דולר הצלומים, חזקה שיינברג שלם את כל הצלומים, והם לא יכלו לעשות [- לעזור] שום דבר, צלמו לי F5 F4 F3 F2 F1.

כי אני יודע את כל המבנה האנטומי של כל הצלעות, שמונה עשר צלעות [ואחר כך] חמש צלעות, זה נקרא "אל החמש" (שמואל-ב' ב' כ"ג), שמי שתתקע שם ספיני אז זה קנות בטחן.

ואז אני חוזר בחזרה, כבר התקדמנו איזה רבע שעה. אני אומר אני יחזר בחזרה להביא את המסמכים של הצלומים, ואני בא, מגיע אליו, היה כבר שמונה אני חושב, כבר שעה שלמה הוא חכה לנו, מגיש לו את הצלומים, הוא אמר בשביל [מה] אני צריך את הצלומים, אני יודע הכל בלי צלומים. מה... הוא אומר תעמד רגע, אני חושב שעם הנגד, נתן לי לחיצה קלה, אמר לי: לך הביתה. רבוננו של עולם! הייתי במנהטן [בבתי חולים] שמונה שעות... עם צלומים... [ולא יכלו לעזור], והוא נתן לי פוש קטן,

ללכת, מה יש, תנסה קצת להתכופף, לא נורא. באמת בא אבא שלו עם מונית, ולא יכלתי להפנס למונית שירדתי מהאירון. אביד כבר היה בניו יורק, כבר ידע שאני מגיע, אז לא יכלתי להפנס למונית, זה היה יסורים להפנס למונית, להתכופף כזה. זה ממש מוז'ן כזה, אתה עושה לי כל מיני פוזצ'ים פאלה, צריכים משהו עם גג גבוה.

³⁵ כל זה למדתי על הגוף שלי. חוזר לסיפור נסיעתו לאמריקה]

אז הגיע א' אלול, ירדת [-] גיטל גולדבלום מהאירון, היא אומרת תלך לדוקטור טיטלבוים.

יש פה מעבר מנדלפאום (היום שוכן בבנין זה בית כנסת 'חוט של חסד'), מנדלפאום זה אבא של טיטלבוים, הוא מצד אשתו - אשתו היא מנדלפאום ומצד אביו אז הוא נקרא טיטלבוים.

והוא כבר יהודי בגיל תשעים ושתים. ואני אז הייתי בגיל ששים ושלוש, הייתי כבר בגיל ששים ושלוש, בס' אני ששים ושלוש, עכשו זה אחרי עשרים ושתים שנה אז אני כבר בן שמונים וחמש, עכשו יהיה שמונים ויש עוד חודש. אנחנו כבר בכסליו, כבר צריך להגיד עלה ובווא, בכ"ג טבת נהיה כבר בן שמונים ויש.

אז אני כבר [בן] ששים ושלוש, והוא תשעים ושתים, והיא אומרת תסע אליו. היא אומרת אם אתה לא נוסע לטיטלבוים, אז אני עולה על האירון בחזרה, ככה היא עושה לי אולטימטום.

טוב, אין ברירה, שבע בערב, הוא סוגר את הקליניקה, אנחנו מודיעים לו, שבע אנחנו רק יוצאים מבזרו

או כל זה מדברים מה זה חמש, אז שואל אותו יואב את אבנר; "אל החמש" ידעת לכוך? אם ידעת לכוך על החמש, יכלת לדקור אותו ברגל. אם לא, אז אני עכשו מחסל אותך. ואז הוא הביא אותו אל הסנהדרין, ומיד פסקו לו מות, והוא דקר אותו. אבל זה בלי התראה, מה

סנהדרין יעזרו כאן? צריכים להשים אותו בכפה, זה דינים אחרים.

על כל פנים מדברים פה על עשהאל שהיה קל ברגליו והיה עף באויר. אז כל הבנים של צרויה עפו באויר. אבישי אמר את השם המפורש הגיע לעזה³⁶,

מראי מקומות והערות

לחיצה קטנטנת, הוא אומר לה הביתה.

ממתי אתה למדת את זה? [כך שאלו את טיטלבוים], איפה למדת את זה? הוא אומר אני מ[גיל] אחד עשרה אני יודע את זה, אני כבר בגיל אחד עשרה התאמנתי כבר על אנשים. ועכשו הוא בו תשעים ואחד - טיטלבוים, הוא כבר נפטר אחרי שנה שנתים. אבל הוא נותן לחיצה אחת, עוד פואב לי... הוא אומר תלך הביתה זה יהיה בסדר. אז חזרנו לבית, עד שהגענו הביתה כבר היה הכל בסדר.

³⁶ סנהדרין זה ע"א

"וישבי בנב אשר בילידי הרפה ומשקל קינו שלש מאות משקל נחשת והוא חגור חדשה ויאמר להכות את דוד" מאי "וישבי בנב" אמר רב יהודה אמר רב איש שבא על עסקי נוב אמר ליה הקדוש ברוך הוא לך דוד עד מתי יהיה עון זה טמון בך על דה נהרגה נוב עיר הכהנים ועל יך נטרד דואג האדומי ועל יך נהרגו שאלו ושלשת בניו רבונך יכלו ורעך או תמסר ביד אויב אמר לפניו רבונך של עולם מוטב אמסר ביד אויב ולא יכלה ורעי יומא חד נפק לשפר בנאי אתא שטן ודאמי ליה כטביא פתק ביה גירא ולא מטביה משכיה עד דאמטייה לארץ פלשתים כדחזייה ישיבי בנב אמר היינו האי דקטליה לגלית אחי כפתיה כמטיה אותביה ושיייה תנתי ביי בדייא [סדייא] אתעביד ליה ניסא מכא ליה ארעא מתנתיה היינו דכתיב "תרחיב צעדי תחתיו ולא מעדו כרסליו".

הוא יומא אפניא דמעלי שבתא הוה אבישי בן צרויה הוה קא חרף רישיה פארבעא גרבי דמאי חזינהו כתימי דמא איכא דאמרי אתא יונה אטרורף כמיה אמר כנסת ישראל ליונה אמתילא שגאמר כנפי יונה נחפה בכסף שמע מינה דוד מלכא דישראל בצערא שרי אתא לביתה ולא אשפחיה אמר תנו אין רוכביו על סוסו ואין יושביו על פסאו ואין משתמשי בשרביטו בשעת הספנה מאי אתא שאיל ביי מדדשא אמרו ליה בשעת הספנה שפיר דמי רכביה לפרדיה וקס ואול קפצה ליה ארעא בהדי דקא מסגי חזיה לערפה אמיה דהת נולא ביי חזיתה כסקתה לפליכה שדתייה עליה סכרא למקטליה אמרה ליה עלם אייתי לי פלה פתקיה בריש מוחה וקטלה כד חזייה ישיבי בנב אמר השתא הוה ביי תרין וקטליו לי פתקיה לךדד לעילא ודך ליה לרומחיה אמר נפול עלה וקטל אמר אבישי שם אוקמיה לךדד ביי שמאי לארעא ונימא ליה איהו אין חבוש מוציא עצמו מבית האסורין אמר ליה מאי בעית הכא אמר ליה הכי אמר לי קודשא ברוך הוא והכי אהדרי ליה אמר ליה אפך צלותך בר בך קורא ליזבון ואת לא תצטער אמר ליה אי הכי סיע בהדו הינו דכתיב ויעזרו לו אבישי בן צרויה אמר רב יהודה אמר רב שיעזרו בתפלה אמר אבישי שם ואחתייה הוה קא רדיף בתריהו ביי מטא קובי אמרי קום ביה ביי מטא ביי תרי אמרי בתרי גורין קטליה לארעא אמרי ליה זיל אשתכח לערפה אמה בקיברא ביי אדברו ליה שמא דאימיה כחש חליה וקטליה הינו דכתיב אז נשבנו

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בנים בבית מדרשו בעיר העתיקה

זֶה טִלְסָקוֹפּ כְּזֶה, הִיא רוֹאָה אֶת כָּל מָה שְׁקוֹרָה בְּשֵׁדָה הַקָּרֵב, אִמָּא שֶׁל סִיסְרָא. זֶה הֵבֵן שְׁלָה.

כַּתוּב שֶׁבְּשִׁבִיל הַדְּמָעוֹת שֶׁל אִמָּא שֶׁל סִיסְרָא צְרִיכִים לְתַקַּע מֵאָה תְּקִיעוֹת³⁸. מָה שְׁתוֹקְעִים מֵאָה תְּקִיעוֹת בְּכָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּגִלּוֹל הַדְּמָעוֹת, לְבִטֵּל אֶת הַדְּמָעוֹת, אִמָּא בּוֹכָה זֶה אִי אִפְשָׁר לְתַאֵר מָה זֶה, זֶה לְדוֹרֵי דוֹרוֹת כְּכֹר שְׁלוֹשׁ אֲלָף שָׁנָה. אִי אִפְשָׁר לְהַמְתִּיק אֶת זֶה, כְּמָה שְׁבוּכִים לֹא מְמַתִּיקִים, אִמָּא בְּכַתָּה, אִמָּא בּוֹכָה, סוּף הַעוֹלָם! "וְתִיבֵב אִם סִיסְרָא" אוֹמֵר

עַד עֵזָה. אִם אֶתָּה רוֹצֵה לְהַגִּיעַ לְעֵזָה, זֶה רַק עִם הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ. פַּעַם כָּל יֶלֶד יִדַע אֶת הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, כָּל יֶלֶד, שָׂרַח בַּת אֲשֶׁר יִדְעָה אֶת הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, דְּבוּרָה הַנְּבִיאָה, יַעֲלֵ.

יַעֲלֵ הַלְכָה עִם הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ [להרוג את סיסרא, ואם סיסרא שראתה את כל זה בכישרון] הִיא מְנַסָּה [למנוע ממנה להרוג את בנה], הִיָּה לָהּ (- לאם סיסרא) מִסָּךְ³⁷. כְּמוֹ יֵשׁ מְסֻכִים אֶתָּה רוֹאָה מָה קוֹרָה בְּשֵׁדָה הַקָּרֵב, אֶתָּה רוֹאָה אֶת הַטְּנָקִים בּוֹעֲרִים. אִזּוּ הִיא (- אִם סִיסְרָא) רוֹאָה שְׁהִיא (- יעל) הוֹלֶכֶת עִם הַיִּתֵד. "בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה [תִּיבֵב אִם סִיסְרָא] בְּעַד הָאֲשֻׁנָּב" (שׁוֹפְטִים ה"כ"). אֲשֻׁנָּב זֶה כְּזֶה כְּשׁוֹף כְּזֶה,

מורא מקומות והערות

חֲמִי מֵאֵן דְּחֲמִי בְּעָרָא דְחֲכֵמְתָא. אוּף הָכָא וַיֵּרָא בְּלֶק, בְּחֲכֵמְתָא דִּילֵיהּ.

³⁸ תוספות ראש השנה לג ע"ב

...לכאורה נראה לתקוע בתפלה כמו בן אמלכיות וזרונות ושפורות קשר"ק קש"ק קר"ק אצל חד וחד כדי לצאת מספסך דרבי אבהו ובערוה פירש שהיו עושים בן שפירש בערה ערב דהליו דמחמרי [ועבדי] שלשים כדי לתבין ושלשים בלחש ושלשים על הסדר כנגד מאה פעויות דפעיא אימיה דסיסרא ואלין [עשרה] אינון שגומרין כל התפלה קול תמיצא דיחידאי מיתבעי למהוי [עשרה] תשר"ת תש"ת תר"ת והם מאה...

אנשי דוד לו לאמר לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל תנו רבנו שלשה קפצה להם הארץ אליעזר עבד אברהם ויעקב אבינו ואבישי בן אריה:

³⁷ והר ח"ג בלק קפד, ע"ב

(במדבר כ"ב) וַיֵּרָא בְּלֶק בֶּן צְפוֹר וְגו'. רבי שמעון אמר, וַיֵּרָא, מֵאִי רֵאִיָּה חֲמָא. רֵאִיָּה וְדֵאִי מִמֶּשׁ חֲמָא בְּמִשְׁקוּפֵּי דְחֲכֵמְתָא, וְחֲמָא בְּעֵינוּ. חֲמָא בְּמִשְׁקוּפֵּי דְחֲכֵמְתָא, כְּמָה דְחֵבִיב, (בראשית כו) ("ק"מ ע"ב) וַיִּשְׁקָה אֶבְיָתָא מִלֶּךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן. מֵאִי בְּעַד הַחֲלוֹן. כְּמָה דְאֶתָּא אִמֹר (שׁוֹפְטִים ה) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וְתִיבֵב אִם סִיסְרָא (אלא) ("ס"א ודאי) חֲלוֹן דְחֲכֵמְתָא דְוַנְבִי שׁוֹלִיחוֹ דְכִבְבִּיא, וְאִינוּן חֲלוֹנֵי דְחֲכֵמְתָא. וְחַד חֲלוֹן אִית דְּכָל חֲכֵמְתָא בִּיהּ שְׂרִיא, וְכָה

יתעורר, אם הוא יתעורר לא לפית
שניה, הוא חונק אותה. היא לא
רצתה לקחת ספין, היא אומרת
אני לא רוצה לגעת בספין ולא
בחרב אני אשה, אני רק יתד
לוקחת. היא מחמירה על עצמה,
חמרות שלא כתובות.

היא לוקחת יתד, מתקדמת לאט
לאט והאמא של סיסרא
רואה את הכל, "ותיכב" זה
[גימטריא] "יתד", כל זה מביא ופרקי

תוספות כמה "ותיכב" מאה
דמעות, מאה דמעות מאה
תקיעות.

אז עכשו היא מיכבת, והיא רואה
יעל הולכת עם היתד, יעל לא
רצתה לקחת חרב³⁹. ויתד זה
עבה, זה אי אפשר להרג עם יתד,
זה גם היה נס יתד זה עבה. כל
אחד פעם הקים איזה אהל, יודע
מה זה יתד. הקמנו הרבה אהלים.
אז יתד זה עבה, מה, הוא

מראי מקומות והערות

שאמר הכתוב ידה שלחה בכישור זו יעל שלא
הרגתו בכלי זין אלא ביתד, דכתיב ידה ליתד
תשלחנה, ומפני מה לא הרגתו בכלי זין, לקיים מה
שנאמר לא יהיה כלי גבר על אשה.

³⁹ ילקוט שמעוני שופטים רמז נו.

ידה ליתד תשלחנה, אין יד אלא שמאל, שנאמר אף
ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים, ואומר למה
תשיב ירך וימינך, ואומר והיה לאות על ידכה. זהו

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בניי בבית מדרשו בעיר העתיקה

דְּבַי אֱלֵיָצֵר) בְּסֵפֶר קְרָנִים, סֵפֶר
קְרָנִים מֵאָמֵר י"ב - הוּא מְסַבֵּר
אֶת כָּל הָעֲנִינֵן שֶׁל סִיסְרָא
שֶׁ"תִּיבֵב" זֶה גִּימְטְרִיא יֵתֵד -
אֲרַבַּע מְאוֹת וְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה⁴⁰,
"שׁוּבוּ בָנִים" זֶה גַם יֵתֵד
כְּנִרְאָה, רְקוּדִים.

אז אמר אחד שהולכים לממ"ד
צריכים לרקד בדרך, לא לרוץ
סתם ככה מבהלים, אתה תפל,
אתה תפיל את התינוק, אתה
מחזיק תינוק ביד.

אז עכשו באשדוד עוד נופלים
טילים באשדוד? הפסיקו גם
כן, כבר נגמרו להם הטילים
[לחאמס], נגמרו להם, יש שם רק

אז [א] סִיסְרָא רוֹאָה אֶת הַיֵּתֵד
הִיא רוֹצָה לְהַצִּיל אֶת הַבֶּן
שְׁלֶה, כִּי הָאֲמָהוֹת הָיָה לָהֶם
מְסַכִּים, כָּל הָאֲמָהוֹת כָּל הַשָּׁרוֹת,
וּמִי שִׁינְרָה חֵץ אִז הוֹפְכִים אֶת
הַחֵץ עַל מִי שִׁינְרָה, כְּמוֹ בּוּמְרָג.
הוּא (- הַבַּעַטְלִיר בְּלִי יָדַים) אֹמֵר אֲנִי
יְכוּל לְהַחְזִיר חֵץ⁴¹, אֲנִי יוֹרֵה חֵץ,
מְחַזֵּר אֶת הַחֵץ. אִז הִיא רוֹצָה
לְהַחְזִיר אֶת הַחֵץ, זֶה לֹא פּוֹעֵל!

מורא מקומות והערות

הקדוש בלשונו הצח כשמש:

⁴¹ סיפורי מעשיות - מעשה יג

ביום הששי היו גם כן שמחים. והיו מתגעגעים: איך
לוקחין בכאן את אותו שהיה בלא ידיים? והנה הוא
בא, ואמר הנני! ... כי פעם אחת ישבנו יחד איזה
אנשים. והיה כל אחד ואחד מתפאר בכח שבידיו: זה
התפאר שיש לו גבורה זו בידיו, וזה התפאר שיש לו
גבורה פלונית בידיו. וכן כל אחד התפאר בגבורה
שיש לו בידיו. (הינו) כי אחד היה מתפאר שיש לו
כח וגבורה כזו בידיו, שכשהוא מורה חץ הוא יכול
לחזור ולמשכה אליו. כי יש לו כח כזה בידיו, שאף על
פי שהורה כבר החץ, עדין יכול להחזירה לחזור
ולמשכה אליו.

⁴⁰ דן ידין על ספר קרניים - מאמר ב

ז. והנה סיסרא פגם בו ראוי שתדע שסיסרא הרשע
פגם בסוד מוח קדיש כי יש במוח תיד אורות מנין
קדיש והנה דע כי מוח קדיש גימטריא שם תחס
שזכרתי למעלה בסוד ג' פעמים כוס יין שהוא
גימטריא ג' פעמים יוסף שהוא ג' פעמים קנו
גימטריא תחס בסוד (ותחס עליך) כמ"ש למעלה
במאמר ט עיין שם היטב ודע סיסרא גמטריא שלא
סוד של"א קליפות הנקראים בתבי והשם השולט
עליהם כהשים זהו הסוד שכתוב בסיסרא (ותכסהו
בשמיכה) אותיות כהשים שמיכה וזהו סוד שדרשו
רז"ל שמיכה שמי כה מעיד וכו' ודבריהם מתקו
מדבש ונופת צופים וזהו סוד ופלא שלקחה יעל יתד
האוהל ותקע במוחו בסוד כי סיסרא פגם במוחא
דתמן יתד אורות כנ"ל, וכאשר נבין כל זה תבין מ"ש

רביעי. כִּמָּה שְׁאָדָם מִכִּין שְׁלַחַן
שַׁבָּת יוֹתֵר מִקֵּדָם אִז הוּא כְּבָר
הַמְתִּיק אֶת הַכֹּל !

אז הם היו בממ"ד וְכָל הַבֵּית
נִהְרָס, וְהַקִּיר שְׁיֵשׁ שָׁם
תְּמוֹנָה עִם פְּטוּם הַקְּטָרֶת עַל קֶלֶף
אז גם נשאר שלם.

אז כל זה שואל יואב את אבנר ;
אז איך דקרת בחמש? אם
אתה אומר שהיית מבלבל והיית
נרדף, אז איך דקרת בחמש, אם
דקרת בחמש היה לך? ישוב דעת,
ידעת מה אתה עושה, יכלת
לדקר אותו ברגל. [ולכן הרג יואב את
אבנר, אבל היה אסור ליואב להורגו כנקמה] אָבֵל

בְּקִשֵׁי נִשְׂאָר לָהֶם כְּנִרְאָה כִּמָּה
מֵאוֹת, כִּמָּה עֲשָׂרוֹת, אִז הֵם
שׁוֹמְרִים אֶת זֶה לְחִיפָה, לְבֵית
שְׁמֶשׁ, לְתֵל אַבִּיב, לְחֹלוֹן. עַל
חֹלוֹן הַפְּסִיקוּ לִירוֹת, רַק עַל בֵּית
יָם יוֹרִים. עַל רֵאשׁוֹן [לְצִיֹּן] זֶה עוֹד
יוֹתֵר דְּרוֹמָה.

בְּרֵאשׁוֹן [לְצִיֹּן] טִיל נָפֵל עַל בֵּית
וְנִשְׂאָר הַשְּׁלַחַן שַׁבָּת,
זֶה פֶּלֶא. בֵּית שְׁלֹם נִהְרָס רֵאשׁ
הַחֲבֵרָה קִדִּישָׁא, וְהָאִשָּׁה מְכִינָה
אֶת הַשְּׁלַחַן שַׁבָּת בְּיוֹם רְבִיעִי, זֶה
נָפֵל הַטִּיל בְּיוֹם חֲמִישִׁי. וְכָל
הַבֵּית נִהְרָס וְהַשְּׁלַחַן שַׁבָּת נִשְׂאָר
עָרוֹף, עִם הַצְּלָחוֹת עִם הַכּוֹסוֹת,
הֵיא כְּבָר מְכִינָה שְׁלַחַן שַׁבָּת בְּיוֹם

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בניי בבית מדרשו בעיר העתיקה

צור זה אכן, כתוב "כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשוננו" (במדבר כ"ג ט').

הוא מביא כאן: "בני צרויה שהם נולדו מאדמה", הם נולדו מאכן, היא לא היתה בשור ודם. כאן סעיף ל"ד בני צרויה זה יואב ואבישי ועשהאל, שהם עפו באויר. ולכן צרויה "ולא הזכר אביהם", לא כתוב שהם בני ישי, או נכדים של ישי, כתוב הבעל של צרויה, אצל אביגיל כתוב, כתוב עמשא בן איש ישראל... "כי עלו מן האדמה" כאלו יצאו מהאדמה, יצאו מסלע. כל זה אומר הרמ"ע מפאנו בגלגולי נשמות. "כי עלו מן האדמה כאלו נולדו פעם אחרת בלי אשה" כמו שנולדו בלי אשה.

כתוב שרבי זירא נולד בלי איש, ורב פפי בלי איש. לכן רב פפי יכל לעמד בכאלה נסיונות נוראים, רבי [-] אומר אני לא הייתי עומד בנסיון, גם רב אומר,

זה היה בלי התראה, זה אי אפשר להרג בלי התראה. ולא היה גם עדים, לא היה עדים גם כן, רק אנחנו יודעים שהוא דקר אותו בחמש, אבל לא היה עדים ולא התראה, אז איך יואב עוד הרג אותו [את אכנר]? זה עוד שאלה.

על כל פנים, כל הבנים של צרויה עפו באויר. אז דברנו על עזה, שעם השם המפרש אפשר לנסע לעזה. אז אבישי הלך עם השם המפרש [לעזה], הוא אמר שם. ושלושה קפצה להם הדרך; יעקב אבינו, ודוד המלך - ואבישי בן צרויה כשהוא הלך להציל את דוד. והשלישי זה יואב בעצמו שהוא כופף עץ ועף על החומה והרג את כלם על החומה וכבש את עמון.

אז צרויה אז אומר הגלגולי נשמות, הרמ"ע מפאנו הוא מביא בני צרויה, שהם יצאו מאכן⁴², היא היתה אכן. למה קראו לה צרויה? כי היא היתה

מראי מקומות והערות

מן האדמה כאלו נולדו פעם אחרת בלי אשה, ובני אדמה היו, וצרויה כדאמרין מן המצר קראתי יה, ועמדו בני, ולכן נהרגו שלשתן לתיקונם, כי גם [הם] היו בעצה עם אביהם, והנה לא יתמיד:

⁴² גלגולי נשמות אות ב

בני צרויה יואב ואבישי ועשהאל, הם בני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף, ותמצא שמותם רמוזים צרויה בגימטריא קרח עם המלה, ולא הוזכר אביהם, כי עלו

כי הם לא נולדו מאיש בכלל. אליהו הנביא לא נולד מאיש, לכן הוא יכל לעוף באויר. אז הם גם כן, הם היו בני אדמה הם נולדו מסלע.

"וצרויה ... ולכן נהרגו שלשתן לתקונם, כי גם [הם] היו בעצה עם אביהם" - כי הם היו בגלגול הקודם בני קרח, אז הם לא קבלו עדין את הענש. בני קרח היו בעצה עם אביהם, כשהיו בגיהנם עשו תשובה, אבל זה כבר לא עוזר התשובה הזאת, תשובה שאתה בתוך הגיהנם, אתה רואה את האש, אתה בתוך להבות אש זה לא נקרא תשובה. אז לכן שלשתם היו צריכים לההרג; גם יואב נהרג, על ידי שלמה המלך, וגם עשהאל נהרג על ידי אבנר, וגם אבישי נהרג, אבישי נהרג ב[מגיפה], שלשים ושש זה אבישי בן צרויה. שהיה שקול כשלושים ושש הסנהדרין⁴³.

אז כל הבנים של צרויה היו עפים באויר "ולכן נהרגו שלשתן לתקונם, כי גם [הם] היו בעצה אחת עם אביהם" ואז למה הם היו חיבים מיתה? כי הם היו הגלגולים של בני קרח, ואם אדם לא מקבל את הענש בגלגול הראשון הוא מקבל את זה בגלגול השני. כי הם היו צריכים מהר לעשות תשובה על זה שחלקו על משה, והם לא עשו תשובה.

כמו שכל האחים לא עשו תשובה על מכירת יוסף, הם עשו רק תשובה על זה ש"בהתחננו אלינו" כל כך התחנן היינו צריכים... [לרחם] אבל [לעולם] הם החזיקו שהמכירה היתה צודקת. כי הרמב"ם אומר, הרי הרמב"ם אומר שמן העוף לא נהרג על אכילת אבר מן החי. אז אומר הרמב"ם והפסוק משנה שמן העוף זה לא לכתחלה, כתוב שאם אוכל מן העוף לא יהרג, זה לא יהרג אבל זה אסור, הכרתי

מראי מקומות והערות

שיש בו ליפרע מהם כמה חובות באותה שעה מת אבישי בן צרויה ששקול כרובה של סנהדרין;

⁴³ ברכות סב, ע"ב

ויאמר למלאך המשחית בעם רב אמר רבי אלעזר אמר ליה הקדוש ברוך הוא למלאך טול לי רב שבהם

קטן, הוא רוצה לאכל תרנגול על מקל, קצת ארטיק, קצת קרטיב, הוא גונב קצת כסף מאבא שלו, לגנב עוד איזה גלידה. כל ילד לוקח איזה כסף בלי רשות, וקונה לו איזה גלידה איזה קרטיב. [44].

בתוב [על אברהם אבינו:] "ויטע אשל" (בראשית כ"א ל"ג), אומר הרשב"ם פרדס, מה הוא צריך פרדס? שילך למחנה יהודה, יקנה כמה תפוזים. אז הוא אומר מה אתה צריך פרדס שלם בשביל לחלק תפוזים? קונים במחנה יהודה, אתה יכול לקנות כמה תפוזים בכמה מילים, אלא אברהם אבינו רצה להתפלל [בין העצים], לא היה לו עצים, לא היה לו איפה להתפלל, הוא גר בבאר שבע, אין עצים בבאר שבע [45]. אז אומר הרשב"ם פרדס

ופלתי בס"א כותבים שזה לכתחלה, אז זה היה המחלקת אם זה כמו הכרתי והפלתי, או כמו הפסך משנה והרדב"ז. ש"הרדב"ז אומר שהרמב"ם אומר לא יהרג אבל זה אסור. והכרתי והפלתי אומרים לא יהרג וזה מתר. אז האחים החזיקו כמו הכרתי והפלתי, ויוסף הצדיק החזיק כמו הרדב"ז והפסך משנה שזה אסור, שאסור לאכל אבר מן החי - מדברים מן העוף. כי הרמב"ם מביא בהלכות ממרים, מביא הרמב"ם שבן סורר ומורה לא נהיה על ידי אכילה [של עוף].

הבן סורר ומורה זה רק שלושה חדשים, זה לא יכול להיות בכלל, זה דרוש לקבל שכר. "איננו שמע בקלנו זולל וסבא" מה, ילד בגיל שלוש עשרה ילד

מורי מקומות והערות

44 אז היה מילים [מטבע בריטי] חמש מיל אתה יכול לקנות גביע גלידה, בחמש מיל. ועד החתונה עוד היה מילים, עד החתונה שלי עוד היה מילים. זה כל גרוש זה עשר מילים, ולידה זה אלף מיל והכל הולך על מילים. פעם אדם הרויח בשנת תר"ס - אז המשפחת היתה חמשה מיל. אפילו [עבודה] בפרדסים.

45 פעם לקחתי אותה לבאר שבע? היתה, אין שם עצים, הלכנו חפשונו איפה להתבודד, בקשי מצאנו

44 כי אני הייתי הולך להביא אכל בצעירים אז היה פאלה שלושה סירים פאלה היה פנה מיחד, פנה מתקן מיחד. ובאחד היה שניצל, ובאחד היה דגים חיים, ובאחד אחד היה מרק. והייתי הולך מהבית עד רחוב החלוצים עד רחוב ביאליק, ביאליק פנת החלוצים, ושם אנחנו יורדים למטה לבנון רחוב [אולי ברוולד], שם בחיפה. רחוב ביאליק זה יורד עד למטה, כמעט עד העיר התחתית. שם היה המאפייה של אבא שלי, הייתי מביא לו כל צעירים אוכל.

המשך שיעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שוב בניס בבית מדרשו בעיר העתיקה

אֶת זֶה בַּפִּיט⁴⁷, או צְרִיכִים
לְהַדְפִּיס אֶת זֶה לְחֶלֶק לְכֻלָּם.
שְׂפֵמָה זֶה חֲשׂוֹב שְׁגָם הָאֵב וְגַם
הָאֵמָּא יִכְנֹנוּ רַק לְהֵבִיא יְלָדִים
לְעוֹלָם לֹא בְּשִׁבִיל הַתְּאֻוֹת "לְפִי
שְׂהַמְקִיף כּוֹלָל בְּתוֹכּוֹ אֶת
הַפְּנִימִי, וּמֵהַפְּכוֹ לְזִכּוֹת. וְאִם
הָאֵב נִתְפָּוֶן לְרַעָה" – לְתֵאֻוֶּה שְׁלוֹ
"וְהָאֵם לְטוֹבָה, אִזּוֹ הַמְקִיף רַע
וְהַפְּנִימִי טוֹב, וּבְהַמְשֵׁךְ הַזְּמַן
יִכּוֹף הַמְקִיף הָרַע אֶת הַפְּנִימִי

מראי מקומות והערות

נמצא שגבר עליו אור המקיף אשר מכח אביו. ואם הוא עצל וכבד התנועה, יורה תגבורת אור הפנימי בו מצד האם, והכל כפי מעשיהם. רוצה לומר, כי אם האב נתכוון לשם מצוה בעת התשמיש, הנה הבן הזה יהיה מהיר במלאכת שמים, וגדול מאד בתורה. ואם אביו נתכוון להנאת עצמו, יהיה הבן הזה מהיר במלאכת העולם הזה. וכן להפך אם יהיה כבד התנועה, אם אמו נתכוונה לשם מצוה, יהיה עצל במלאכת העולם הזה. ואם לא נתכוונה לשם מצוה, יהיה הבן עצל במלאכת העולם הזה. וזהו הבן נתכוון לשם מצוה, ויש נמצאים ילדים קטנים חריפים לא יוכלו השקט, ויש ילדים עצלים כבדי התנועה מאד:

וזה סוד עשאל אחי יואב שהיה קל ברגליו עד לאין תכלית, כנודע לרז"ל (שמואל ב' ב') שהיה רץ על ראשי השבילים ולא היו נכפפים, ובודאי אין מדרש חז"ל יוצא מידי פשוטו ממש, והענין מוכן עם הנוכח כי כל בחינות היתה, מתגבורת כח האב, ולא היה בו כח האם כלל, וגדל בו אור המקיף לגמרי, והיה מעופפו באויר:

אמר שמואל, עוד מצאתי דרוש אחר מחודש על הגלגול, וכמדומה לי שהוא קצור מכל האמור, ואמרת' להעתיקו פה אחר הדרושים הנוכחים וכמעט שהוא סלת מכל האמור:

⁴⁷ שער הגלגולים הקדמה י': עוד נדבר בענין הבנים הנולדים מן האב, דע, כי בהיות האיש מודווג עם אשתו להוליד בנים, הנה מכח האב נמשך בחינת אור מקיף בבן, ומכח האם נמשך בבן גם כן בחינת אור פנימי. והנה אפשר שבעת זווגם יתקדשו עצמם שניהם בכונות מצוה וקדושה. או יהיה כונת שניהם שלא לשם מצוה, אלא להנאת עצמם ולרעה. או יהיה כונת האב לטובה והאם לרעה, או להפך. ואמנם אם שניהם נתכוונו לדבר מצוה, יהיה הולד ההוא צדיק גמור באור המקיף ובאור פנימי. ואם שניהם נתכוונו לרעה, יהיה הבן ההוא רשע גמור באור מקיף ובאור פנימי. ואם האב נתכוון לטובה, ואמו לרעה, אז יהיה אור המקיף של הבן צדיק. ואור הפנימי, רשע. ובהמשך הזמן יכוף המקיף את הפנימי, ויהיה צדיק גמור, לפי שהמקיף כולל בתוכו את הפנימי, ומהפכו לזכות. ואם האב נתכוון לרעה והאם לטובה, אז המקיף רע והפנימי טוב, ובהמשך הזמן יכוף המקיף הרע את הפנימי הטוב, ויהיה רשע גם הוא:

והנה אם תרצה לידע, מי גובר בו, כח האב או האם, תוכל להכיר זה כפי קלותו של הבן או כבדותו, לפי כי האור הפנימי מוגבל, ואינו יכול להתנועע. אבל האור המקיף מבחזן, מתנועע, ומניע את האדם למקום שהוא חפץ. ונמצא כי אם תראה איזה אדם קל כנשר ורץ כצבי בכל מעשיו, ומהיר במלאכתו,

מהמטה, אז תדע לך שהאור המקיף שלו, התגבר על האור הפנימי - שהאבא לא התכונן לטוב, אפילו האמא התכוננה לטוב, אבל האבא התכונן לרעה. אז הוא לא יכול לקום בבקר מהמטה, אין לו כח, אין לו כח להתפלל, אין לו כח לכלום.

אז אם תרצה לדעת מה יותר חזק כח האב או כח האם? תראה לפי קלותו של הילד, אם הוא קם בקלות, מתפלל ותיקין, קם כבד בחדש, בשלוש. "תוכל להכיר זה כפי קלותו של הבן או כבדותו, לפי כי האור הפנימי מגבל, ואינו יכול להתנועע". האור המקיף הוא לא מגבל, אבל האור הפנימי מגבל. "אבל האור המקיף מבחוצ, מתנועע, ומניע את האדם למקום שהוא חפץ. ונמצא כי אם תראה איזה אדם קל כנשר רץ, עושה, מיד, כל דבר מבצע אומרים לו מילה, אז מיד הוא מבצע את זה. אז תדע שאור המקיף יותר חזק מהאור הפנימי. "ואם הוא עצל וכבד התנועה" תדע שאור הפנימי גבר, "יורה תגברת אור הפנימי בו מצד האם, והכל כפי

מעשיהם. רוצה לומר, כי אם האב נתכונן לשם מצוה בעת התשמיש, הנה הבן הזה יהיה מהיר במלאכת שמים, וגדול מאד בתורה. ואם אביו נתכונן להנאת עצמו" אז הוא יהיה חיל טוב... הוא יהיה מסגר טוב... הוא יהיה רופא טוב... "יהיה הבן הזה מהיר במלאכת העולם הזה". אתה רואה ילדים קטנים שהם היפראקטיביים הם כל הזמן תוססים, כמו הבנים של הבריסקעיר כלם היו תוססים, כלם היו מרביצים מכות, ומשתוללים ברחובות. אז זה מרב האור המקיף שבוער בהם, אז זה מקפיץ אותם, אז ילדים קטנים הם לא יכולים להיות שקטים היפראקטיביים צריכים לקחת את הילד עם ריטלין. יש ילדים להפך כבדים עד שהם קמים בבקר, צריכים להעיר אותם עשר פעמים, לשפך עליהם קצת מים.

"וזה סוד עשאל... שהיה רץ על ראשי השבלים" פה הוא מביא את המדרש "שהיה רץ על ראשי השבלים ולא היו נכפפים" בכלל! זה הכל כי היה לו אור

וּכְשֶׁהָאֹר מְקִיף לְגַמְרֵי, אִז הוּא
מַעֲיֵף אוֹתוֹ בְּאֹיֵר. אִם אָדָם זֹכֶה
לְהוֹלֵד מֵאֲבָא קְדוֹשׁ אִז הוּא זֹכֶה
לְעוֹף בְּאֹיֵר.

”אָמַר שְׂמוּאֵל, עוֹד מְצַאֲתִי דְרוֹשׁ
אֲחֵר מִתְדַשׁ עַל הַגְּלִגּוּל,
וְכַמְדָּמָה לִי שֶׁהוּא קָצוּר מְכַל
הָאָמוּר, וְאָמַרְתִּי לְהַעֲתִיקוּ פֶה
אֲחֵר הַדְּרוֹשִׁים הַנִּזְכָּרִים וְכַמְעַט
שֶׁהוּא סֵלֶת מְכַל הָאָמוּר.”

נִמְרְנוּ עִם הַקְּדָמָה י' גְּלִגּוּלֵי
נְשָׁמוֹת ל"ג בְּנֵי צְרוּיָה.

להכיר כזה אבא רשע בתואל, אז
אליעזר לקח אותה עם עשרה
גמלים. זה עשרה ימים מחוץ זה
יוצא 700 ק"מ 680 עשיתי את
החשבון [כי אדם הולך ביום 40
קילומטר] כי כתוב בפרקי דר'
אליעזר פרק יז' מבאר שבע לחון
זה מהלך 17 ימים ברגל, אז
אליעזר הגיע עם רבקה לשדה,
כי יצחק היה בשדה – העיקר זה
ללכת להתבודד בשדה, אחרי
התפילה כולם ילכו להתבודד
בסנהדריה, מי שילך לסנהדריה
ימצא את השידוך שלו – אז יצא
מזה עשו, כי אליעזר אמר אם היו
מקשיבים לי היו מבטלים את

מְקִיף, כִּי הוּא קָבַל אוֹר מְקִיף
מֵאֲבָא שְׁלוֹ. הוּא אוֹמֵר ”וְאֵין
מְדַרְשׁ חַז”ל יוֹצֵא מִיַּד פְּשוּטוֹ!
וְאֵל תִּגִּיד זֶה מְרָאָה... זֶה דֶּרֶךְ
מְשָׁל, זֶה דְּבָרִים רוֹחֲנִיִּים, זֶה
כְּפִשׁוּטוֹ מִמֶּשׁ! אוֹמֵר אֵת זֶה
הָאֵר”י, זֶה כְּפִשׁוּטוֹ מִמֶּשׁ! הוּא
הָיָה רֵץ עַל רֵאשֵׁי הַשְּׂבָלִים. וְאֵף
אֶחָד לֹא יִפְרֹשׁ אֵת זֶה בְּדֶרֶךְ רְמוֹז,
וְאֵין מְקַרָּא יוֹצֵא מִיַּד פְּשוּטוֹ!
”כִּי כָּל בְּחִינָתוֹ הֵיטָה, מִתְגַּבְּרֶת
כַּח הָאֵב” שֶׁהָאֵב הֵיטָה קְדוֹשׁ
וְטָהוֹר, ”וְלֹא הָיָה בּוֹ כַּח הָאֵם
כָּלֵל, וְגָדַל בּוֹ אוֹר הַמְקִיף לְגַמְרֵי”

שיעורי שב"ק פרשת

ויצא

אחרי הקידוש

אליעזר הוא היה בנדיט, הוא
רצה להכשיל את השידוך, כי
בתואל מת, אז אמרו לרבקה
תישארי פה, שבי שבעה, אצלכם
לא נוהגים לשבת שבעה, תשב
הנערה איתנו ימים או עשור,
ימים זה שבעה, עשור זה עשר
חודשים. אז היא אמרה אלך,
אומר הבן איש חי, היא לא אמרה
כן, היא אמרה אני בורחת אני לא
רוצה להישאר פה, לא רוצה

עוד שני שבטים גד ואשר, שכל
אשה תזכה ללדת שני שבטים גד
ואשר.

במשך השבוע, ביום רביעי, הרב
נסע מהבית וביום חמישי בבוקר
הרב נסע לגבול עזה לחזק את
החיילים, בתחילה היו בבארי,
שם היו חיילים שבאו לבקש
ברכות מהרב וקיבלו על עצמם
קבלות טובות, אחד שהיה לו
קשה הרב אמר לו לקבל על
עצמו נטילת ידיים לפני האכילה,
עוד אחד קיבל על עצמו תפילין,
ובאמת שהרב חזר, כשירד
מהרכב אמר; נסענו לחזק
חיילים בזיקים בבסיסים כולם
קבלו על עצמם לשמור שבת.

אח"כ הרב נסע לבסיס בזיקים
שנמצא בצפון עזה שם הרב סיפר
היינו שעתיים בבארי חיכינו
להיכנס אבל באמת לא היה שום
רישיון לכתחילה אז חזרנו.

השידוך, כי אליעזר ראה שיצא
פה עשו זה "וכדה על שכמה"
וכדה 'ו' על 'ע' שכמה 'ש' זה
ראשי תיבות עשו. זה אומר ר'
מאיר מזידקוב, אבל הוא לא
ראה שיש פה את יעקב [ועשו רק
הקליפה של יעקב], כי זה
'מחריש', מחריש זה גימטרייה
יעקב-עשו, כי יש פה גם את
יעקב, אז אליעזר לקח אותה עם
גמלים, אני לא יודע למה עם
גמלים, היה שם אוטובוס אגד
לירושלים, הוא פספס את
האוטובוס לירושלים, אז היה
צריך להיזהר מהטילים כי זה
בבגדד, שם יש טילים, פה
בירושלים אין שום טילים זה הגן
עדן, שובו בנים זה הגן עדן פה
אין שום פחד.

שאלו את הרב על כך שלא
קראה יששכר על שהביאה את
זילפה ליעקב, מה המעשה טוב
בזה? הרב אמר בזכות זה נולדו

היכל הברכה מבואר על פי מורינו הרב, בו מבואר סוד הפסוק, ומדוע יש בו שלושה פסיקים.

היכל הברכה מבואר על פי מורינו הרב, בו מבואר סוד הפסוק, ומדוע יש בו שלושה פסיקים.

וּתְכַחַשׁ שָׂרָה | לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי בִּי | יִרְאֶה וַיֹּאמֶר | לֹא כִּי צָחַקְתָּ: (בראשית יח, טו)

צעירה והחזיר לה היצר הרע כדי שיצחק ויולד בדרך טבעית.

וְשָׂרָה לֹא יָדְעָה מִזֶּה [שכדי ללדת את יצחק וחזיר לה ה' את היצר הרע], וְלִזְוָה צָחַקָה, [שאמרה:] לִי הִיְתָה עֲדָנָה [כלומר אני חזרתי להיות צעירה, וחזר לי היצר הרע], וְאֲדַנִּי זֶקֶן - [ואברהם נשאר זקן וה' לא החזיר לו היצר הרע], אִם כֵּן [טענה שרה:] יִהְיֶה הַבֶּן מִסְטָרָא דִּילִי, סְטָרָא דְנוֹקְבָא, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ חַיּוֹת בְּאָרִיכוֹת יָמִים, [וביאר מורינו הרב שאמרה, שאם תביא ילד עם יצר הרע הוא יהיה מוכרח למות בקיצור ימים, ובאמת האמינה שתוכל ללדת, אלא שהצטערה שבשביל זה היא צריכה לחזור ליצר הרע].

וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָהָם: לְמָה זֶה צָחַקָה לֵאמֹר, [כלומר:] שְׂאֻמֵּי־רְתָהּ - [שנחשבת צחוק] הִיא [שאמרה:] הֲאֵפֶּה אֲמַנָּם אֵלַי וְאֵנִי זֹקֵנָתִי, [ששרה אמרה:] וְכִי חָלִילָה אֵינִי יְכַלֶּת בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׂאֵהִיָּה אוֹלִיד אֶף שְׂאֵנִי זֹקֵנָתִי, וְלְמָה חֲזָזִיר אוֹתִי לִימֵי נְעוּרַיִם, [וביאר מורינו הרב שכך טענה: שכמו שה' יכול לעשות נס ואשה בת תשעים תחזור להיות כבת עשרים, כך ה' יכל לעשות נס שגופה וטבעה יישארו ככני תשעים ובכל אופן תלד, ולא תצטרך לשוב לייצר הרע. ועוד

[היכל הברכה:] שָׂרָה לֵאמֹר - [במילים אילו יש] פְּסִיק בְּאֻמְצָע, וְצָרִיף לְהַפְּסִיק מְעַט, כִּי הָאֻמִּירָה הִיְתָה בְּאֻמָּת, אֲלֹא אֶף עַל פִּי כֵן וּתְכַחַשׁ, אֲמַנָּם בְּדַבְּרֵי שָׂרָה לֹא הָיוּ מְפָרְשִׁין לֵאמֹר עַל מָה זֶה כַחֲשָׂה שָׂרָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, רַק דֶּרֶךְ סֵתָם כַחֲשָׂה וְאֻמִּירָה לֹא כֵף הוּא דְבַרֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שְׂאֵתָם סְבוּרִים בִּי שְׂאֵנִי צָחַקְתִּי בְּוֹדָאִי, אֲלֹא יֵשׁ בְּדַבְּרֵי אֵיזָה פְּנִימִיּוֹת.

כִּי עֲנִין טַעֲנַת שָׂרָה הִיְתָה וְיִתְצַחֵק שָׂרָה, שְׂשַׁחֲקָה וְשְׂמַחָה אַחֲרֵי בְּלַתִּי הִיְתָה לִי עֲדָנָה, שְׂנַשְׂתָּנָה גּוֹפָה וְנַתַּן לָהּ עֶקֶר מְטָרוֹן וְדָם נְדוּת, וְחֲזָרָה לִימֵי נְעוּרֶיהָ כְּדִי לְהוֹלִיד אֶת יִצְחָק בְּדֶרֶךְ הַטְּבָעִי, כְּדָאִיתָא בִירוּשְׁלָמִי, וְאַרְבָּה אֶת זֶרְעוֹ וְאָתַן לוֹ אֶת יִצְחָק, וְאַרְבָּה כְּתִיב, אוֹרֵב נַתַּתִּי בְּזֶרְעוֹ כְּדִי לְהוֹלִיד אֶת יִצְחָק, שֶׁהוּא הַיֵּצֶר הָרַע, כִּי עַד הִנֵּה הוֹלִיד אַבְרָהָם נִשְׁמוֹת אֱלֹהוֹת, וְנַתַּתִּי לוֹ אֲרֵב שְׂיֹלֵד בְּדֶרֶךְ טְבָעִי גּוֹף קָדוֹשׁ, [כלומר שכדי ששרה שיצאה לגמרי מכל היצר הרע תוכל ללדת בדרך טבעית, נשתנה גופה וחזרה להיות

הבן מסטרא דרי"ו, ולא מסטרא דע"ב, ולא יהיה לו חיות, [וביאר מורינו הרב כוונתו: שהמילים כי יראה לא הולכים על שרה שהיא פחדה על עצמה, אלא ששרה יראה ופחדה שאם יצחק יוולד כך הוא ימות].

ולזה יש הפסק בין 'פני ל'יראה', כי הוא ענין בפני עצמו, שאמרה מה שאמרה כי כך היה הדבר וכך, והפסיק מפרש שרש הענין, וטענתה היה יראה, ויאמר הקדוש ברוך, הוא מה שאמר איזה ענין הנעלם, על מה עשה הקדוש ברוך הוא פכה, שיהיה [יצחק מתחילה] מסטרא דנוקבא, ולזה יש פסיק בין ויאמר לא, כי אמרה היה ענין נעלם, תשובה על דבריה, ואף על פי כן נחשב לה לשחוק שלא האמינה, והרהרה אחר מעשי השם יתברך, ולזה לא כך [שמו ששרה אומרת שלא צחקה, אלא], כי צחקה. ועין בלקוטי תורה בדברי מרן דברים מתוקים:

[והוסיף מורינו הרב ואמר: בכל התורה לא נמצא עוד פסוק אם שלושה פסוקים כמו כאן, חוץ במדבר לג, לב שם מדבר משבט ראובן גד וחצי שבט במנשה וביאר מורינו הרב ששם יש שלושה פסוקים כיון שבוה שביקשו נחלה מחוץ לארץ ישראל הפסיקו את עצמם מעם ישראל וגלו ראשונים, ועוד פסוק כזה יש בנ"ך ולא ביאר היכן].

שאם היא תשוב לייצר הרע [ואברהם עומד בזקנתו] שאינו שב לייצר הרע [אם כן יהיה הבן מכח שלי, ויהיה מסטרא דנוקבא, וטענתה היה: שאם היה שניהם במדרגה וענין אחד, יהיה הבן מסטרא דאברהם, [ואם כן] או שהיה לו להחזיר גם לאברהם לימי נעוריו, או שיוולדו שניהם והם בזקנתם.

ולזה השיב השם יתברך: 'היפלא מהשם דבר', כי באמת צריך להיות [יצחק] מסטרא דנוקבא לצורך עקדה, ולכמה דברים נעלמים, וסבות כל הסבות [ה-ה] יסבב שיהיה לו חיים [על ידי שישבו ויכניסו בו נשמה חדשה, כפי שקרה ליצחק שבשקידה פרחו ממנו נשמתו שבאה מצד הנוקבא ונכנסה בו נשמה חדשה שבכוחה חן] כמו שעשה לחבקוק וליונה וליצחק באמת, כידוע, ולזה לא נתפסה חלילה כלל מאת השם יתברך כי באמת ולשרה בן [כי הי' ידע שאפילו שבצורה זו יוולד יצחק עם נשמה מצד הנוקבא שלא תהיה לו חיים, כפי שידעה שרה, כמו כן הי' ידע שבהמשך חייו יצחק יקבל נשמה חדשה] והוא מפלאי השגחה.

ולזה ותכחש שרה [שלא ידעה מזה] נחשב לה כחוש, אף שאמרה אמת לאמר: אמירתה היתה לא צחקתי כי יראה, שהיתה מתיראת שיהיה

והתקדשתם

הילדים עם מומים – כי ילדת אותם עם יצר הרע!

הָרַע מֵתָר. אָדָם בָּא לְשׁוֹבֵר אֶת
הַיֵּצֵר הָרַע, לְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ! אִם הוּא
לֹא שׁוֹבֵר אֶת הַיֵּצֵר הָרַע – יִהְיֶה
לוֹ יֶלֶד טָפֵשׁ. ו"בְּעִילַת זְנוּת".

"וְנָפֵשׁ" בְּנֵיהֶם הֵם חוֹבְלִים,
וּבָנִים זָרִים יֵלְדוּ, רָעִים חֲטָאִים
וְטָפְשִׁים". גַּם רָעִים, גַּם חֲטָאִים,
גַּם טָפְשִׁים. הַיֶּלֶד טָפֵשׁ, הַיֵּלְדָה
טָפְשָׁה... בְּמִקּוֹם שֶׁהַיֵּלְדָה הִיא
תְּרַצָּה צְנִיעוּת וְהִיא תְּרַצָּה קִדְשָׁה,
הִיא יֵשׁ לָהּ אִיפּוֹנִים, וְהִיא מְחַפֶּשֶׁת
חֲבֵרוֹת רָעוֹת, הִיא מְחַפֶּשֶׁת אִיפּה
לְעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת, וְהִיא בּוֹרַחַת
מֵהַבֵּית... וְהוּא לֹא מִבֵּין מְדוּעַ. כִּי
אֲתָה יֵלְדֵת אוֹתָהּ עִם יֵצֵר הָרַע –
אִז הִיא כְּלָה יֵצֵר הָרַע! אִז הִיא
מִמְשִׁיכָה אֶת הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁלָּךְ.
(שְׁעוֹר מִתְּשׁוּבָה ג).

"וְחוֹבְלִים" הֵם בְּבָנִים, וְנוֹלְדִים
חֲטָאִים וְטָפְשִׁים". נוֹלְדִים יֵלְדִים
טָפְשִׁים. אָדָם לֹא מִבֵּין: לָמָּה
יֵלְדֵתִי יֵלְדִים טָפְשִׁים? הֲרֵי אֲנִי הִכִּי
חֲכָם בְּעוֹלָם, לָמָּה יֵשׁ לִי יֵלְדִים
טָפְשִׁים וּפּוֹשְׁעִים? כִּי אֲתָה לֹא
כּוֹנֵת לְשֵׁם שְׁמַיִם! כּוֹנֵת לְתַאֲוָה
שְׁלָךְ – יֵצֵא לָךְ יֵלְדִים טָפְשִׁים.

בִּי לְפִי הַכּוֹנֵנָה אִז כִּכָּה הַיֵּלְדִים.
אֲתָה כּוֹנֵת לְתַאֲוָה, כּוֹנֵת עַל הַיֵּצֵר
הָרַע, אִז הַיֵּלְדִים נוֹלְדִים כְּלָם עִם
יֵצֵר הָרַע, הַיֵּלְדִים נוֹלְדִים חֲתוּלִים
כְּלָבִים "טָפְשִׁים מְשַׁחֲתִים – כָּל
מוֹם בָּם". הֵם נוֹלְדִים עִם כָּל
הַמוּמִים. אָדָם לֹא מִבֵּין, לָמָּה יֵשׁ
לְבָנִים שְׁלוֹ מוּמִים? לָמָּה? לָמָּה
[הַיֵּלְדִים] לֹא לּוֹמְדִים? לָמָּה לֹא
מִתְּפַלְלִים? כִּי כּוֹנֵת לֵיֵצֵר הָרַע! כִּי
חֲשַׁבְתָּ שְׁזָה מֵתָר, חֲשַׁבְתָּ שֶׁהַיֵּצֵר

הפרשה

במשנת מורינו הרב

מחלוקת הראשונים על מעשה שמעון ולוי

כל העיר, או שיעקב יִהְרַג אֶת הָעִיר. או לְמָה יַעֲקֹב לֹא הִרְג אֹתָם? כִּי לְפִי הֶרְמַב"ם אִם לֹא מוֹחִים — הֵם חַיִּיבִים מִיתָה, אִם אָדָם רוֹאֵה שֶׁגָּזְלוּ יְלִדָה, כִּי בֶן נֹחַ הוּא פְטוּר עַל הַפְּנוּיָה, הוּא רַק חַיִּיב עַל אַחוֹת, עַל אִמָּא, אִז הוּא חַיִּיב מִיתָה, אֲבָל פְּנוּיָה הוּא רַק חַיִּיב מִצַּד דִּין גָּזֵל, לֹא מִדִּין [עֲרִיּוֹת], אִז לְכֵן יִהְרַג בְּסִיף, אִז כָּל־ם הַתְּחַיִּיבוּ מִיתָה. וְאִם זֶה נִכּוֹן שֶׁצָּרִיכִים לְהִרְג אֶת כָּל הָעִיר, אִז שֶׁיַּעֲקֹב עֲצָמוּ יִלְךְ וַיִּהְרַג אֹתָם, לְמָה הוּא נוֹתֵן לִילָדִים בְּנֵי 13 לְהִרְג עִיר שְׁלֵמָה? אִיפֹה שֶׁמַּעֲנֵנוּ כְּזֶה דְבָר שֶׁהוֹרְגִים עִיר שְׁלֵמָה — עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אֲלֶף אִישׁ? ! וְאַחֲרֵי זֶה הֵם מַתְּגַלְּגִלִּים בְּ[עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אֲלֶף אֲנָשִׁי שֶׁבֶט] שֶׁמַּעֲוֹן [שֶׁמְתוּ בְּשִׁיטִים (בְּמִדְבָּר כֹּה, ט)], וְאַחֲרֵי זֶה מַתְּגַלְּגִלִּים בְּ[עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אֲלֶף תַּלְמִידֵי] רַבִּי עֲקִיבָא. "בֶּן נֹחַ שֶׁעִבֵּר עַל אַחַת מֵהֶן הוּא נִהְרַג בְּסִיף, רָאֵה אֶחָד שֶׁעִבֵּר עַל אַחַת מֵהֶן וְלֹא דָּנֹהוּ לְהִרְגוּ הָרִי זֶה הַרוֹאֵה יִהְרַג בְּסִיף, וּמִפְּנֵי זֶה נִתְחַיְּבוּ כָּל בְּעָלֵי שְׂכָם

פרשת וישלח על שכם בן חמור שהורגים עיר שלמה על דבר כזה (- שטימאו את דינה), אם לא מחו [כל בני העיר] הורגים עיר שלמה על פי דין, אומר הרמב"ם. והרמב"ן אומר כיוון שהם עם הדומה לחמור וכמו שמתור לשחוט בהמה, היום יש [ארגוני] צער בעלי חיים וכל מיני ארגונים שאוסרים את השחיטה, אבל בהמה אפשר לשחוט, ככה אותו דבר ברגע שאדם ירד לכזה מדרגה והעיר לא מוחה בזה אז כולם נהפכו לבהמות ובהמות אפשר לשחוט, הרמב"ם אומר שהם יהיו חייבים על פי דין כי אם לא מוחים אז צריכים את כל העיר לשחוט. שמעון ולוי והורגים עיר שלמה, אז אומר הרמב"ן: איך הם הורגים עיר שלמה? יש כָּאן אֶת הֶרְמַב"ן, הֶרְמַב"ן פֹּה, הֶרְמַב"ן אֹמֵר: אִם בְּאִמַּת אֶפְשָׁר לְהִרְג אֶת הָעִיר — שֶׁיַּעֲקֹב יִהְרַג אֶת הָעִיר, לְמָה יַעֲקֹב לֹא הִרְג אֹתָם? שֶׁיַּעֲקֹב יִהְרַג אֹתָם. הוּא אֹמֵר: אִם זֶה מַצְוָה לְהִרְג אֶת

את שכם, ואמר החדושי הרי"ם: שזה היה הדרשה שלהם, בגיל 13 צריכים להגיד דרשה, חזיבים. אז מה היה הדרשה של שמעון ולוי? הם אמרו: עכשיו אנחנו הולכים להרג עיר שלמה. הם הסבירו את כל השטות, שיטת הרמב"ם, שיטת הרמב"ן, החתם סופר מביא, כל השטות איך מתר להרג עיר שלמה, עשו פשע — נכון, אז תהרג את הפושע, עיר שלמה אתה הולך להרג בשביל פושע אחד? ! אלא אם לא הרגתם את הפושע, ואמר הרמב"ם: מי שלא הורג את הפושע — חייב מיתה בעצמו. וחזן מזה, אתם מלתם את עצמכם. אז ואמר החדושי הרי"ם עוד חדוש, שזה היה הכל פטנט, כל הברית מילה זה היה פטנט, זה... אם אתם מתגירים עד הסוף — בסדר, אבל אם אתם מתגירים בשביל שדוף, בשביל חתנה, אתם חזיבים מיתה. זה היה ה"פטנט", זה היה ההתר שבן נח שמל את עצמו הוא חייב מיתה, כל בן נח שמל את עצמו והוא לא מל כדי להיות יהודי עד הסוף, לשמר שבת, לקים מצוות, טהרת המשפחה... אם אתה לא הולך עד הסוף — אתה חייב מיתה, אסור לגוי למול את עצמו. זה ההלכה שמביא הרמב"ם, וכל גוי שמל את עצמו

הריגה שהרי שכם גזל והם ראו וידעו ולא דנוהו".

ואמר הרמב"ן: ואין דברים הללו נכונים בעיני שאם כן היה יעקב אבינו חייב להיות קודם וזוכה במיתתם, ואם פחד מהם למה כעס על בניו? למה הוא כועס על הבנים שלו? ! מה הם עשו? ! הם לא עשו כלום, שום עברה הם לא עשו, הם עשו את המצוה הכי גדולה. הוא אמר "ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחקלם ביעקב ואפיצם בישראל", הם לא קבלו נחלה בארץ, בגלל זה לא קבלו נחלה, שמעון קבל במדבריות אחרי ים המלח, ולוי לא קבל כלום — שום דבר לא, שום דבר הוא לא קבל, "אחקלם ביעקב ואפיצם בישראל, ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה, כי באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור". "הרגו איש" — זה שכם, למה הם הרגו אותם? ! איך מתר להרג אותם? ! אז איך באמת מתר להרג אותם? אנחנו אומרים שאסור להרג אותם, אנחנו פוסקים להלכה שאסור היה להרג אותם, אבל הם אמרו שבן מתר, וזה היה כל הדרשה, כתוב בחדושי הרי"ם שכל הדרשה [בפר מצוה של שמעון ולוי] היה: אנחנו הולכים כעת להרג

למטה והוא למעלה בעוד עשר שנים זה מתחלף, הוא יהיה באדמה והוא יבא בגלגול חמור, והחמור יבא בגלגול ערבי. וככה זה יהיה עד שיבא משיח, זה כל פעם מתחלף, כל עשר שנים, החמור למטה והערבי למעלה ואחרי זה החמור למעלה והערבי יהיה למטה.

אז אומר הרמב"ן: הם פשוט חמורים, אז לפי השיטה שחולקת על הרמב"ם, אז למה הם עשו את זה? כי הוא [הרמב"ן] אומר: הם פשוט חמורים! אנשים שעושים כאלה מעשים הם חמורים, ומתחרשחט אותם ולהרג אותם. (שעור מתשפ"ג).

אפלו הוא שומר שבת — הוא חיב מיתה, אז תחומין — אם אתם שומרים על התחומין, אתם חיבים מיתה. אז זה אומר החדושי הרי"ם, זה היה הסבה, עם זה אנחנו מסימים, עם החדושי הרי"ם, שכל אחד צריך להגיד דרשה לבר מצוה, כל אחד חיב להגיד, והדרשה שלהם היה למה מתחרשחט עיר שלמה. לנו אסור, אבל להם — זה היה השיטה.

אז אומר הרמב"ן: אם זה ההלכה — שיעקב יהיה ראשון, שיעקב ילך עם סיף, יכנס לבית של שכם — שכם בן חמור — חמור בן חמור, כל ערבי זה חמור בן חמור, כל ערבי זה גלגול של חמור, עכשיו החמור

חוספות ממורינו הרב שליט"א

השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את מבועו ומפיל את עצמו להאיש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע וברכה ראשונה של שמונה עשרה יתהרר בנזכר לעיל, ועוד יבין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל עיניים קשים ויפשוטו עורו מבשרו להבחישי חס ושלום ביחודו, יסבול כל היסורים ולא יודח להם חס ושלום,

צעטיל קטן

מרבניו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מכתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו איש גדול ונורא בוער לפניו עד לב

ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישמה את עצמו להיות פגוע דעת עליונה חס ושלום.

שבחי הר"ן יז

גם אמר שתזווג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זיווג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שקל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדבריו היה שקדשותו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

ויציר בדתו ומחשבתו כאלו עושין לו בנזכר לעיל, ובהו יצא ידי חיוב קריאת שמע ותפלה ברין.

ג. גם בשעת אכילה והיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יציר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הנה שהוא מהצרעת משכא דחונא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חוטפין אותו רוצחים באמצע אכילה והיחוד הקדוש לעשות לו העיניים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הנה, אך זהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושיהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות

קדושת המברשה

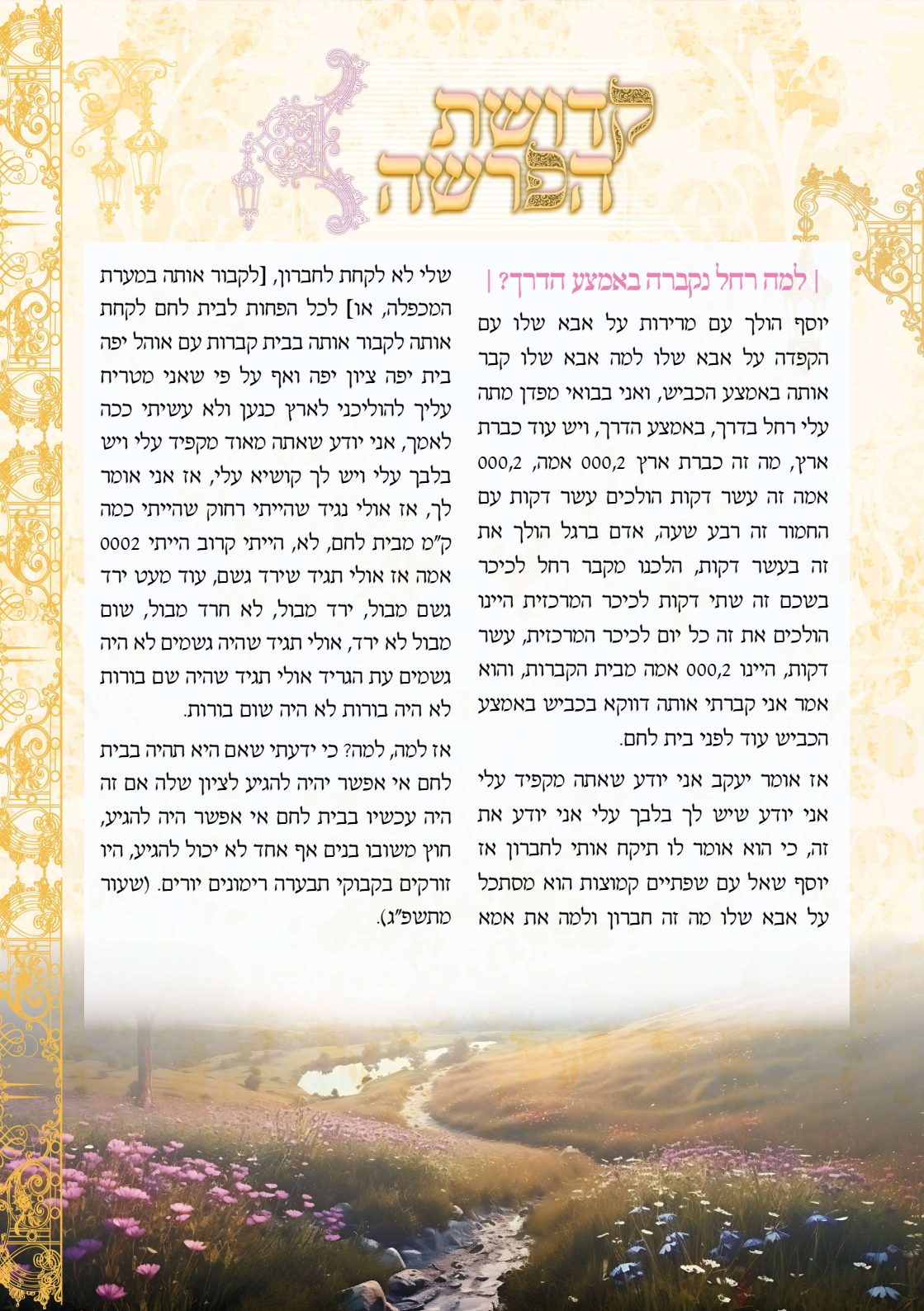
שלי לא לקחת לחברון, [לקבור אותה במערת המכפלה, או] לכל הפחות לבית לחם לקחת אותה לקבור אותה בבית קברות עם אוהל יפה בית יפה ציון יפה ואף על פי שאני מטריח עליך להוליכני לארץ כנען ולא עשיתי ככה לאמך, אני יודע שאתה מאוד מקפיד עלי ויש בלבך עלי ויש לך קושיא עלי, אז אני אומר לך, אז אולי נגיד שהייתי רחוק שהייתי כמה ק"מ מבית לחם, לא, הייתי קרוב הייתי 0002 אמה אז אולי תגיד שירד גשם, עוד מעט ירד גשם מבול, ירד מבול, לא חרד מבול, שום מבול לא ירד, אולי תגיד שהיה גשמים לא היה גשמים עת הגרד אולי תגיד שהיה שם בורות לא היה בורות לא היה שום בורות.

אז למה, למה? כי ידעתי שאם היא תהיה בבית לחם אי אפשר יהיה להגיע לציון שלה אם זה היה עכשיו בבית לחם אי אפשר היה להגיע, חוץ משובו בנים אף אחד לא יכול להגיע, היו זורקים בקבוקי תבערה רימונים יודים. (שעור מתשפ"ג).

למה רחל נקברה באמצע הדרך? |

יוסף הולך עם מרירות על אבא שלו עם הקפדה על אבא שלו למה אבא שלו קבר אותה באמצע הכביש, ואני בבואי מפרדן מתה עלי רחל בדרך, באמצע הדרך, ויש עוד כברת ארץ, מה זה כברת ארץ 000,2 אמה, 000,2 אמה זה עשר דקות הולכים עשר דקות עם החמור זה רבע שעה, אדם ברגל הולך את זה בעשר דקות, הלכנו מקבר רחל לכיכר בשכם זה שתי דקות לכיכר המרכזית היינו הולכים את זה כל יום לכיכר המרכזית, עשר דקות, היינו 000,2 אמה מבית הקברות, והוא אמר אני קברתי אותה דווקא בכביש באמצע הכביש עוד לפני בית לחם.

אז אומר יעקב אני יודע שאתה מקפיד עלי אני יודע שיש לך בלבך עלי אני יודע את זה, כי הוא אומר לו תיקח אותי לחברון אז יוסף שאל עם שפתיים קמוצות הוא מסתכל על אבא שלו מה זה חברון ולמה את אמא

הקדושת האדיקים

מעלת המגיד |

המגיד ממזריטש – י"ט כסלו

א: עכשיו אִנְחֵנוּ בִּי"ט כִּסְלוֹ, שְׁזָה הַיּוֹם הַכִּי גָדוֹל בְּשָׁנָה, שְׁאִפְשֵׁר לְבַטֵּל אֶת כָּל הַגְּזוּרוֹת בְּעוֹלָם. וְלָכֵן אוֹמֵר הַיְעָרֵת דְּבִשׁ, שְׁכַתּוֹב "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה", כְּתוּב בִּט"ו, אִז הַיּוֹם אִנְחֵנוּ בִּט"ו אִנְחֵנוּ בְּדִיּוֹק 13 יוֹם, 43 יוֹם (מִי"ט) [מִט"ו] הַיּוֹם אִנְחֵנוּ (ט"ו) [י"ט].

ב: הַמְּגִיד הִיָּה רוֹאֵה בְּכָל שְׁנֵיָה אֶת שְׁבַעַת הַרוּעִים. הַמְּגִיד רָאָה כָּל שְׁנֵיָה אֶת שְׁבַעַת הַרוּעִים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. אִז הַרְבֵּה רָאָה אֶת מְלֶאךָ מִטַּט' כָּל שְׁנֵיָה וְשְׁנֵיָה הַרְבֵּה רָאָה אֶת מְלֶאךָ מִטַּט', אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הַרְבֵּה רָאָה אֶת מְלֶאךָ מִטַּט', אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב יִעֲקֹב עַכְשִׁיו בְּפִרְשִׁיּוֹת שְׁמוֹת וָאֵרָא כָּל הַזְּמַן מִזְכִּירִים אֱלֹקֵי אַבְרָהָם אֱלֹקֵי יִצְחָק וְאֱלֹקֵי יַעֲקֹב כִּי מֹשֶׁה רָאָה אוֹתָם מִמֶּשֶׁ, ר' נֹתָן אָמַר אֲנִי רוֹאֵה אוֹתָם מִמֶּשֶׁ מוֹלִי, שֶׁר' נֹתָן

אָמַר אֲנִי מֵאֲמִין כֵּאלִלוֹ אֲנִי רוֹאֵה אוֹתָם, בְּרַגַּע שֶׁאִנְחֵנוּ נִמְצָאִים בְּאוֹמֵן עִם רַבְּנֵי נִמְצָאִים אִיתְּנוּ גַם אַבְרָהָם גַם יִצְחָק גַם יַעֲקֹב נִמְצָאִים אִיתְּנוּ וּבְרַגַּע שֶׁאִדָּם נִמְצָא בְּאוֹמֵן נִמְצָאִים אִיתְּנוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא רוֹאֵה אוֹתָם כָּל שְׁנֵיָה מֹשֶׁה אַהֲרֹן יוֹסֵף דָּוִד וְשִׁלְמֹה, דָּוִד הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא מִרְקָד. (שְׁעוֹר מִתְּשַׁפ"ג).

ג: הַבַּעַל הַתְּנִיָּא בָּא לְמַגִּיד עִם הַשְּׁלַחַן עֲרוּךְ שֶׁחִבֵּר עַל הַבְּרִכוֹת הַנְּהַיְנוּ, הַבַּעַל הַתְּנִיָּא כָּתַב שְׁלַחַן עֲרוּךְ וְהַמְּגִיד הַתְּנַגֵּד לָזֶה, הוּא בָּא עִם בְּרִכוֹת הַנְּהַיְנוּ וְהַמְּגִיד דָּחָה אֶת זֶה, וְהַבַּעַל הַתְּנִיָּא שָׁם לוֹ עַל הַשְּׁלַחַן, הַמְּגִיד שָׁאַל אוֹתוֹ מִי עָשָׂה אֶת זֶה הוּא אָמַר אֲנִי בְּשִׁבִיל הַאֲנִי הַזֶּה הַבַּעַל הַתְּנִיָּא כְּבָר קָבַל עַל הָרֹאשׁ שֶׁהוּא הִיָּה צְרִיךְ לְקַפֵּץ מִהַקּוּמָה הַשְּׁלִישִׁית בְּתוֹךְ הַשְּׁלֵג בְּלִי נַעֲלִים וְצַעֲק: 'זֶה לֹא אֲנִי, לֹא אֲנִי. וְכִשְׁחֹזֵר לְמַגִּיד הַמְּגִיד אָמַר אֶמְרָת עַכְשִׁיו אֶתְּהַ תְּגִיד 'זֶה לֹא אֲנִי הַעֲקֵד לְצַעֲק לֹא אֲנִי, לֹא אֲנִי, לֹא אֲנִי. (מִסַּע אֶל הַשּׁוֹרְשִׁים ע"ה – ב')

מילותא דבר יהותא

6: על רקע מלחמת חרבות ברזל: 54 בניים ובנות שנוולדו בזמן המלחמה נקראו 'באר' ו- 3 נקראו 'נובה'. למה אף אחד לא קרא לילד שלו: 'שדרות', 'אופקים' – למה תמיד אנחנו מקופחים?...

7: הרגע הזה, שנאבד לך משהו, ואתה מאשים את כולם בבית. ובסוף אתה נזכר איפה הנחת את זה – אז אתה נשאר בדמות של העצבני... ואתה לא מספר שמצאת את זה...

8: מעשה נורא ששמעתי. "חסיד" אחד שאל אחד שהתימר להיות אדמו"ר: האם אומרים 'מעריצין' ומקדישין בנ"ך או במ"ם סופית? ענה לו "האדמו"ר...": זה לא משנה. אפשר להגיד איך שרוצים – והראיה: שהבית יוסף כתב לפעמים רמב"ם ולפעמים רמב"ן...

9: הבעל: צריך להוריד לכלב את הזנב. האשה: למה? הבעל: אני לא רוצה שאף אחד יראה סימני שמחה, כשאמא שלך באה לבקר...

10: חבר שאל אותי: תגיד, לא כואב לך לראות את החברים שלך נשואים? אמרתי לו: כואב לי – אבל אין לי איך לעזור להם...

1: אנחנו המדינה היחידה בעולם – שצריכה לשחרר את השטן מגן עדן, בשביל להחזיר את המלאכים שלה מהגהנום...

2: דיווח! חמאס ישחרר 23 חטופים תאילנדים, ללא תנאים. – איזה זלזול פלסטיני בחייהם של התאילנדים! 32 תאילנדים – שוים 0 ערבים!

3: "מלחמה", היא קבוצת צעירים שלא מכירים אחד את השני, שהורגים אחד את השני. עבור קבוצת זקנים מרושעים ועשירים – שמכירים היטב אחד את השני...

4: פעם, אמר רפול: יש להעלות את כל הערבים על משאיות, ולפרוק אותם בירדן. אמרו לו: אבל לא כולם רוצחים, יש גם 'משכילים'? ענה להם רפול: אותם נכניס לקבינה!...

5: ערבים יודעים לעשות הרבה דברים: לרצוח, לדקור, לירות, לזרוק בקתב"ם, לדרוס, לשגר רקטות, לפוצץ אוטובוסים או בתי קפה. אבל להבעיר את השטח... – זה רק יהודים עם כיפות גדולות וספריי יודעים...

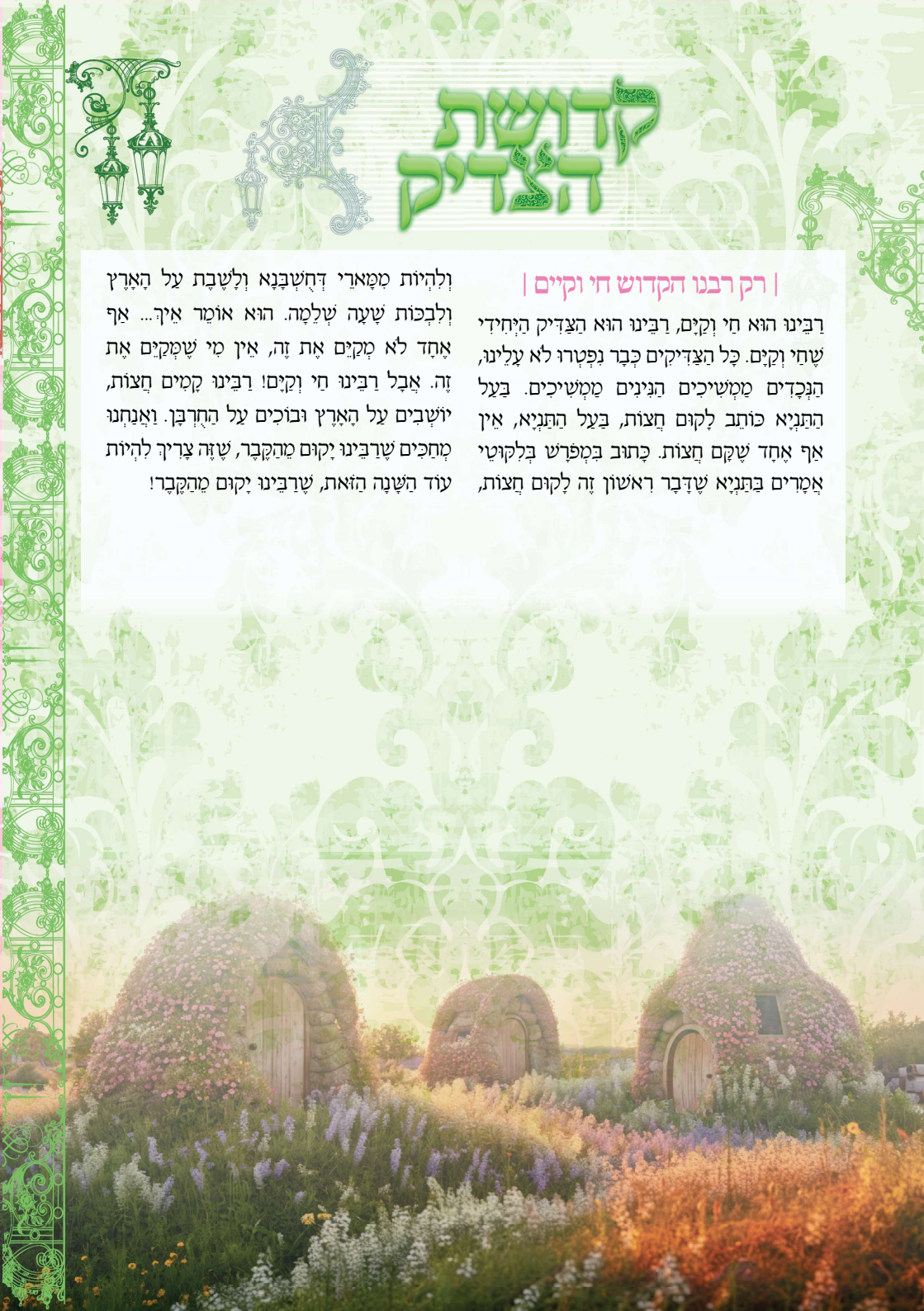

קדושת הצדיק

| רק רבנו הקדוש חי וקיים |

ולחיות ממארי דחשבנא ולשבת על הארץ ולבכות שעה שלמה. הוא אומר איך... אף אחד לא מקים את זה, אין מי שמקיים את זה. אבל רבינו חי וקיים! רבינו קמים חצות, יושבים על הארץ ובוכים על החרבן. ואנחנו מחכים שרבינו יקום מהקבר, שזה צריך להיות עוד השנה הזאת, שרבינו יקום מהקבר!

רבינו הוא חי וקיים, רבינו הוא הצדיק היחידי שחי וקיים. כל הצדיקים כבר נפטרו לא עלינו, הנקדים ממשיכים הניגים ממשיכים. בעל התניא כותב לקום חצות, בעל התניא, אין אף אחד שקם חצות. כתוב במפרש בלקוטי אמרים בתניא שדבר ראשון זה לקום חצות,

הינך ילדים

| ילד וילדה שעומדים בדור הזה בנסינות – הם יותר מהבעש"ט |

שלנו, לפני משיח, זה הטומאות הכי גדולות, שעל זה אמרו: ייתי ולא אחמיניה, ר' יוסי (ר' יוסף) אמר אני רוצה לשבת תחת הצואה של החמור של משיח, זה נקרא הצואה של החמור, האיפונים והסמרטפונים וכל הטכנולוגיה והאינטרנט, שכל ילד חשוף היום, כל ילד וילדה! וזה הניסיון של הדור שלנו, לכן א שלנו כל ילד וילדה הם יותר מהבעל שם טוב, יותר גדולים מהבעל שם טוב, כי יש כאלה נסינות יותר מזמן הבעל שם טוב, כל ילד וילדה זוכים להיות שהם לומדים תורה, כי חוץ מהתורה אין כלום, כל האצטדיונים, כל הזה... (שעור מתשפ"ג).

כל הנוער לאיפונים, לסמרטפונים, כזה ניסיון [כמו הסמרטפונים] עוד לא היה בשום דור מה שיש היום, אני לא הכרתי את זה, שאלתי את נחמן: ראית פעם איפון בחיים? בחיים הוא לא ראה, הוא לא יודע מה זה איפון, מה זה סמרטפון. הילדים גולדים עם זה בדור שלנו, ישר לתוך הקליפות, ישר לתוך הטומאה, כל הילדים, כל הנוער - חשוף היום לטומאות כאלה שלא היה בזמן היוונים, לא היה בזמן נח, לא היה בזמן המבול, הטומאות שיש בדור

קדושת הבית

כל אשה – יכולה להחזיר את בעלה בתשובה

כמו עשו נמחלים לו. מיד הוא עשה חֲדָשִׁים, הוא היה זָרִיז הוא לא היה בְּטָלָן, הוא לא היה כְּמוֹתְכֶם בְּטָלָן. ישר עשה חֲדָשִׁים, הרג את גמרוד, הרג את כלם, חסל את כלם. כל יום הוא היה שוֹדָד, כל יום היה שוֹדָד, בחורי ושייבה לא, רק שוֹדָד שוֹדָדִים כְּמוֹכֶן, שוֹדָדִים נגד שוֹדָדִים. קוראים לזה, כְּפָפוֹת רְחוֹב, כי זה קטטות של רחוב. הוא היה ילד טוב דוֹקָא, הוא היה... אָבֵל על כל פנים מה רִבְקָה רוֹצָה מִמֶּנּוּ, יש לה קצת ילד בְּעֵינֵי, אז מה יש... אז לוקחים אותו לְפָסִיכֹלוֹג, מְחַפְשִׁים לו – יש עוזרת סוציאלית, מְחַפְשִׁים לו כל מיני עצות, לא כָּבֶר זוֹרְקִים אותו כָּכָה, כמו רִבְקָה זוֹרְקֵת את הילד שלה. זה לא, כָּכָה לא מְתַנְהֵגִים אִיךָ מְתַנְהֵגִים כָּכָה? מי כָּכָה מְתַנְהֵגִים? היום אָסוּר כָּכָה לְהִתְנַהֵג, אוי ואבוי מי שִׁיתְנַהֵג כָּכָה יִקְבֵּל מֵאָסֵר עוֹלָם. ילד צָרִיכִים לְטַפֵּל בוּ לְלַכֵּת אֹתוֹ, "חֲנֹךְ לְנַעַר עַל פִּי דָרְכוֹ" (משלי כ"ב ו') לֹאֵט לֹאֵט. הנה גיל תְּשַׁעִים וְשִׁמוֹנֶה, כָּבֶר תְּשַׁעִים וְשִׁמוֹנֶה הוא רָצָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. הוא אָמַר הֵייתִי מְקַבֵּל אֶת דִּינָה, הֵייתִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה הֵייתִי אֶת בֵּית שָׁבַע. אֶפִּילוֹ יִלְדָה בֵּית שָׁבַע יִכְוֹלָה לְהַחֲזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּתְשׁוּבָה, זה לא מְשֻׁנָּה! אֶפִּילוֹ יִלְדָה בֵּית שָׁבַע. (שעור מתשפ"ג).

יעקב אבינו. בגיל תשעים ואחד כבר היה לו שתיים עשרה ילדים, אחרי שבע שנים נולדו לו כבר אחד עשרה בנים ובת אחת – דינה, שהיתה שקולה כנגד כל האחד עשרה. היא היתה כזו חזקה ותקיפה, שפשהיתה בת שבע, כשיעקב היה בגיל תשעים ושמונה הוא פגש את אחיו האהוב והיקר התנשקו – "וישקוהו" (בראשית ל"ג ד') אָבֵל כֵּן יש קצת נקדות למעלה, הנקדות זה כל אחד יבין למה יש נקדות. אָבֵל הֵיךְ נְשִׁיקוֹת כָּכָה כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ, וְאִזּוֹ יַעֲקֹב קָבֵל עָנְשׁ, אֹמֵר רַש"י מְדוּעַ, כִּי דִינָה יִכְלָה לְהַחֲזִיר אֶת עֲשׂוֹ בְּתְשׁוּבָה. בֵּית יִכְוֹלָה לְהַחֲזִיר אֶת הַבַּעַל בְּתְשׁוּבָה, כָּל בֵּית בְּעוֹלָם, אֶפִּילוֹ שֶׁהִיא בֵּית שָׁבַע, וְהוּא הֵיךְ כָּבֶר בְּגִיל תְּשַׁעִים וְשִׁמוֹנֶה – זָקֵן מְמַרָא, אָבֵל הוּא כָּבֶר הָרַג אֶת גְּמֵרֹד וְגַבֵּל לוֹ אֶת הַבְּנָדִים. הוּא אָמַר גַּם אֶת יַעֲקֹב אֲנִי אַחֲסֵל לְגִמְרִי! אָבָא אֲנִי יַעֲשֶׂה קוֹמְבִינָה, אֲנִי אֶתְחַתֵּן עִם מַחֲלַת, וְאִזּוֹ נִמְחַלּוּ עוֹנוֹתֶיהָ כְּתוּב – גַּם עוֹנוֹתֶיהָ וְגַם עוֹנוֹתָיו. שְׂאֵדָם מִתְחַתֵּן אֶפִּילוֹ הוּא כָּבֶר בְּגִיל תְּשַׁעִים לֹא מְשֻׁנָּה, נִמְחָלִים לוֹ כָּל הָעוֹנוֹת! לְכֵן כְּתוּב "מַחֲלַת" (שם כ"ח ט') אֶפִּילוֹ הוּא רִשְׁעַ

קדושת התורה

בלקוטי הלכות הזה זה כתוב, אני לא יודע מה אם כתוב בכל לקוטי הלכות, כל אחד יבדק אצלו בבית. אז מה כתוב, שודאי אי אפשר להגיע לשום מדרגה ולדעת דיגי תורה, רק על ידי למוד כל הש"ס.

הש"ס זה רק ספורים, זה פשוט, זה תענוג לקרא את זה, זה תענוג, זה התענוג הכי גדול. אני מגיל 31 לא עוזב את הגמרא לשניה, זה פשוט ספורים, זה פשוט ספורים. (מתוך שיעור י' בטבת תשפ"ג).

| הגמרא – זה התענוג הכי גדול |

וכל העגון של רבנו זה רק למוד הגמרא, צריכים לדעת שכל העגון של רבנו זה רק למוד הגמרא, רבנו זה רק פשוט מאד שלשבת ללמוד גמרא ור"ף ורא"ש, זה מה שכתוב בלקוטי הלכות. אני לא יודע כמה סוגי לקוטי הלכות יש, שמעתי שיש הרבה סוגי לקוטי הלכות, שזה לא כתוב בכל לקוטי הלכות, אבל זה מה שכתוב במה שהביאו עכשיו,

קדושת המידות

א מעלת ציון עתניאל בן קנו |

צריך לסע לעתניאל בן קנו, עוד הלילה לעתניאל בן קנו, זה כאן – חמש דקות מפה, עתניאל בן קנו חיבים לסע, כבר שברו את המנעול אפשר להכנס לשם כל לילה, צה"ל לא רואה והערביים לא רואים, כלם רדומים ב־1 בלילה, כלם ישנים טוב, נכנסים אוקרים תקון הכללי בעתניאל בן קנו – ישר נושעים. הייתי לוקח את הבן של מתניה לשם, היינו נוסעים לשם כל לילה לעתניאל, אפלו [-] יותר מחדש, הבן של מתניה, עוד אין לו ילדים מספן, הוא קבל המון כימו. אבל הייתי נוסע אתם, אבל אין יותר מזה [מהנסיעה לעתניאל בן קנו], כל לילה נסענו לעתניאל בן קנו, הם כבר היו גרים בטלו סטון, היו באים לפה, היינו נוסעים לעתניאל בן קנו, כל המחלה נעלמה לגמרי, לא נשאר זכר. אדם נוסע לעתניאל בן קנו – הכל מתרפא, הכל אז עכסה נופלת מהחמור, היא אומרת: מה נתת לי... וכתוב "כלב הקנו" – כי עתניאל בן קנו,

כי כלב הוא היה בן חורג, הוא היה מאמץ, הוא – כלב בן יפנה פעם כתוב כלב בן קנו פעם כתוב כלב בן יפנה, אבא של עתניאל, והוא נולד מאשה אחרת, אז לכן, אז בדברי הימים כתוב, אבא שלו היה יפנה, זה היתה אותה אבא אבל שני אבות נפרדים, אז הוא היה כלב בן יפנה, והוא נקרא "בן קנו" כי קנו גדל אותו, אז עתניאל בן קנו – מי שבא לציון שלו מתרפא מכל המחלות, מסרטנים, מהכל, אפלו עורים – אדם שלא רואה הוא יכול לראות פתאם. כי עתניאל בן קנו זה השופט הראשון, אחרי כושן רשעתים – אולי זה היה לבן שאו שהוא [- כושן רשעתים] גלגול של לבן או שהוא לבן בעצמו. כל אחד יכול להמתיק כל גזרה בעולם, אין גזרה [שלא נתן להמתיקה]. אנשים נוסעים לעתניאל בן קנו, נוסעים לשכם, נוסעים ליוסף הצדיק, אין גזרה שלא מבטלים, כל גזרה בעולם. אדם שמגיע לעתניאל בן קנו מתכפרים לו כל העברות. (שעור מתשפ"ג)

